







Inhoudsopgave

| | |
|--|-----|
| Inhoudsopgave | 3 |
| Bestuurlijke inleiding | 4 |
| Leeswijzer | 16 |
| Programma 1 Bestuur en veiligheid | 17 |
| 1.1 Bestuur | 17 |
| 1.2 Veiligheid..... | 19 |
| Programma 2 Ruimtelijk domein | 22 |
| 2.1 Openbare ruimte en verkeer..... | 23 |
| 2.2 Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening | 27 |
| 2.3 Afval, riolering en begraven | 32 |
| Programma 3 Maatschappelijk domein..... | 37 |
| 3.1 Sport en recreatie | 38 |
| 3.2 Cultuur | 42 |
| 3.3 Onderwijs | 46 |
| 3.4 Economie..... | 46 |
| Programma 4 Sociaal domein | 49 |
| 4.1 Preventie | 50 |
| 4.2 Basishulp | 55 |
| 4.3 Individuele hulp..... | 56 |
| 4.4 Opvang en inburgering..... | 59 |
| Middelen..... | 63 |
| Overhead..... | 63 |
| Algemene dekkingsmiddelen | 71 |
| Paragrafen | 74 |
| Paragraaf A Lokale heffingen | 74 |
| Paragraaf B Weerstandsvermogen en risicobeheersing | 82 |
| Paragraaf C Onderhoud kapitaalgoederen | 90 |
| Paragraaf D Financiering | 98 |
| Paragraaf E Bedrijfsvoering..... | 101 |
| Paragraaf F Verbonden partijen..... | 105 |
| Paragraaf G Grondbeleid..... | 113 |



| | |
|--|-----|
| Paragraaf H Subsidies..... | 116 |
| Paragraaf I Openbaarheidsparagraaf | 120 |
| Financiële begroting | 121 |
| Uitgangspunten..... | 121 |
| Budgetautorisatie baten en lasten..... | 122 |
| Meerjarenperspectief | 123 |
| Aanmerkelijke verschillen | 126 |
| Investerings | 134 |
| Nieuw beleid | 136 |
| Reserves en voorzieningen | 138 |
| Incidenteel / structureel | 141 |
| Financiering..... | 143 |
| EMU-saldo en balansprognose | 143 |

Bestuurlijke inleiding

Financiële inleiding

Voor u ligt een sluitende begroting 2024...

Deze is tot stand gekomen op basis van de kadernota die uw raad op 6 juli 2023 heeft vastgesteld. Daarna hebben zich ontwikkelingen met financiële gevolgen voorgedaan die in deze begroting zijn vertaald. Dat leidde ondanks de goede vooruitzichten bij de kadernota tot negatieve saldi en de noodzaak om dekkingsmaatregelen op te nemen. Dat hebben wij gedaan door onze ambities hier en daar iets bij te stellen, reserves in te zetten als dekkingsmiddel voor eenmalige uitgaven en door een aantal stelposten en taakstellingen op te nemen.

..met daarin veel van het in de kadernota gepresenteerde nieuw beleid...

Het resultaat is een begroting met een sluitend perspectief voor 2024 en 2025, zoals wij in de kadernota hebben toegezegd. Bovendien is, ondanks de dekkingsmaatregelen, veel van het in de kadernota gepresenteerde nieuw beleid overeind gebleven. Daaronder zijn enkele belangrijke onderwerpen uit het bestuursakkoord die in deze begroting invulling krijgen. Bovendien is de ontwikkeling van de lokale heffingen beperkt gebleven.

..en binnen de kaders van de Nota lokale heffingen

De lokale heffingen ontwikkelen zich volgens het vastgestelde beleid. De onroerend zaakbelasting stijgt slechts met een inflatiecorrectie van 3%. Voor afvalstoffenheffing en rioolheffing blijven we op de lijn van 100% kostendekking. Dat betekent een verhoging, inclusief inflatiecorrectie, met 6,8% (afval) en 5% (riool).

Situatie vanaf 2026 nog steeds onduidelijk en zorgwekkend

Vanaf 2026 dreigen omvangrijke tekorten, die zoals bekend worden veroorzaakt door een grote terugval in de financiering van het Rijk. Wij rekenen er nog steeds op dat het Rijk met een oplossing komt voor de structurele bekostiging van gemeentelijke taken. Tegelijkertijd gaan wij aan de slag met de verkenning van mogelijkheden die ingezet kunnen worden wanneer die

oplossing tekortschiet. U kunt in de eerste helft van 2024 voorstellen over die aanpak van ons verwachten.

| Begroting 2024 | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 |
|--|-----------|------------|---------------|---------------|
| Saldo kadernota inclusief nieuw beleid | -133 | 112 | -4.475 | -4.920 |
| Ontwikkelingen na kadernota (bestaand beleid) | -941 | -1.020 | -1.933 | -1.301 |
| Mutaties nieuw beleid en intensiveringen | 340 | 351 | 309 | 328 |
| Dekking vrije reserve | 405 | 75 | - | - |
| Stelposten en taakstellingen | 370 | 997 | 999 | 1.002 |
| Saldo begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 | 41 | 515 | -5.100 | -4.891 |
| Saldo incidentele baten en lasten | 967 | 1.031 | 1.334 | 943 |
| Structurele begrotingsruimte | 1.008 | 1.546 | -3.766 | -3.948 |

Onze speerpunten voor 2024 (en 2025)

In de Kadernota hebben wij in een zestal hoofdstukken onze ambities voor 2024 en verder toegelicht. Meer concreet gaat het om:

- De openbare ruimte
- Het voorzieningenniveau
- Ondersteuning en ontwikkelmogelijkheden voor onze (kwetsbare) inwoners
- Hart van Krimpen

Daarnaast is het nodig om te investeren in het versterken van onze eigen organisatie en in onze dienstverlening.

Openbare ruimte: basis voor het openbare leven

De openbare ruimte is de plek waar onze inwoners elkaar ontmoeten, waar ze sporten, spelen, bewegen en ontspannen en waardoor ze zich van A naar B bewegen. Dat stelt eisen aan de inrichting en het beheer van die openbare ruimte. Daarbij is het ook van belang dat er aandacht is voor thema's als hittestress, wateroverlast, biodiversiteit en ecologie, inclusie, gezondheid en circulaire economie.



Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. In de Omgevingswet staat een gezonde leefomgeving centraal, naast veiligheid en goede omgevingskwaliteit. Een gezonde leefomgeving is een leefomgeving die als prettig wordt ervaren, die uitnodigt tot gezond gedrag en waar de druk op de gezondheid zo laag mogelijk is. Het gaat om sociale én fysieke factoren en om zowel gezondheidsbescherming als gezondheidsbevordering.



Recent hebben wij uw raad geïnformeerd over onze geactualiseerde Meerjarenplanning Beheer Openbare Ruimte voor de periode 2023-2033. De totale omvang van investeringen in die periode komt uit op ruim € 111 miljoen. Het grootste deel van dit bedrag, € 67 miljoen, is bestemd voor herstratingswerkzaamheden, inclusief groen, openbare verlichting en verkeersmaatregelen. € 25 miljoen betreft rioleringswerkzaamheden en bijna € 17 miljoen klimaatadaptieve maatregelen.

In de periode 2023-2033 ronden wij de projecten 'Langeland Next Generation' en 'Oud Krimpen Waterproof' af. Nieuwe projecten starten wij vooral op in Kortland en Lansingh-Zuid. Bij de verdere voorbereiding van de laatste fase van het project in Oud Krimpen kan ook de motie 'Buurtkamer Oud Krimpen' aan de orde komen.

Wij hadden het voornemen om vanaf 2024 een forse impuls aan het beheer van het groen te geven. Er zijn twee redenen waarom we dit toch niet geheel structureel kunnen invullen.

In de eerste plaats heeft de huidige aannemer van het groenonderhoud aangegeven het contract niet langer te kunnen uitvoeren tegen de afgesproken prijzen. Vasthouden aan de contractuele verplichtingen leidt niet tot een oplossing. Er wordt daarom een nieuwe aanbesteding gestart die naar verwachting tot hogere lasten van circa € 250.000 per jaar leidt.

Dat biedt ons overigens wel de gelegenheid om de motie 'aanpassing maaibeleid' daarin mee te nemen. Om het financiële nadeel te kunnen opvangen is onze ambitie om het onderhoud deels naar kwaliteitsniveau A te brengen vooralsnog vervallen.

Ook hebben wij onze ambitie om een groot aantal plantvakken te vernieuwen naar beneden moeten bijstellen vanwege onvoldoende beschikbare middelen. Onze speerpunten op het gebied van bomen en biodiversiteit hebben wij gelukkig wel kunnen handhaven.

Voortdurend in beweging

In ons huidige verkeer- en vervoerbeleid hebben wij al uitgesproken dat lopen in de directe leefomgeving van onze inwoners vanzelfsprekend moet zijn en dat fietsen binnen de gemeente een serieus alternatief voor de auto moet zijn.



Daarmee hebben wij al min of meer uitgesproken dat het 'STOMP principe' de basis voor ons beleid is. Nog dit jaar werken wij dit verder uit in onze nieuwe Verkeer- en vervoervisie. Andere thema's die in deze visie aan de orde komen zijn in ieder geval verkeersveiligheid en parkeren.

Wandelroutes proberen we al langere tijd zoveel mogelijk te koppelen aan onze 2e orde groenstructuur. In dat onderdeel van onze groenstructuur proberen we ook zoveel mogelijk aanleidingen te creëren om te spelen, sporten en bewegen. Dat is uitgewerkt in het



Speelruimtebeleidsplan. In 2024 voeren wij de laatste projecten van dit plan uit. Hiervoor hebben wij een aanvullend krediet in de begroting opgenomen.

Ook hebben we een krediet opgenomen waarmee een tweede Gio-court kan worden aangelegd. De ervaringen met het bij het 'Zwaneneiland' aangelegde Gio-court zijn positief. Daarnaast is er in Krimpen een grote behoefte bij jongeren aan goede voorzieningen om te kunnen voetballen. Bovendien willen wij jongeren stimuleren om te sporten/te bewegen en elkaar te ontmoeten.

Recent hebben wij onze Sport- en beweegnota 'Heel Krimpen beweegt' voor advies vrij gegeven. Steeds meer wordt sport en bewegen gezien als meer dan een doel op zich. Het wordt in akkoorden, zoals het nieuwe Nationale Sportakkoord en het daarop gebaseerde Lokale Sportakkoord en het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en het Gezond Actief Leven Akkoord (GALA), gezien als een middel, dat het beste tot zijn recht komt bij een integrale aanpak. De motie 'Verbinder preventie en sport/bewegen' sluit ook goed op dit gedachtengoed aan.

Het blijvend investeren in de intrinsieke waarde van sport en bewegen en de daarbij behorende sportinfrastructuur (sportverenigingen, sportaccommodaties en beweegvriendelijke leefomgeving) is noodzakelijk om de inwoners van de gemeente Krimpen aan den IJssel in elke levensfase te kunnen laten profiteren van de inzet van sport en bewegen als middel.

Investeren in ons voorzieningenniveau

In de Kadernota hebben wij toegelicht wat onze financiële strategie is om investeringen in ons voorzieningenniveau te kunnen doen. De noodzakelijke investeringen in onderwijshuisvesting, binnensportaccommodaties en kinderopvang hebben wij integraal in beeld gebracht en structureel in de begroting geborgd. Inmiddels is de uitvoering van het project Groeiplaneet/Populier in Langeland halverwege.



Op korte en middellange termijn moeten in Langeland ook Octaaf/Mozaïek en Koelmanschool worden vernieuwd.



- Wij onderzoeken dat in onderling verband en betrekken daarbij ook de vrijkomende locatie van de Groeiplaneet aan de Berk.

Ook willen we – vooruitlopend op een mogelijke vernieuwing van het park – zicht krijgen op het gebruik van het Moderatopark door de inwoners van Langeland.

- In 2029 staan herstratingsprojecten in de omgeving van het park gepland. Het zou mooi zijn als we op dat moment ook middelen beschikbaar hebben om het Moderatopark aan te pakken.

Ook voor onze buitensportinfrastructuur hebben wij ambitieuze plannen. Daarvoor willen wij kapitaallastenreserves inzetten die wij vormen ten laste van de (nieuwe) reserve maatschappelijk vastgoed en voorzieningen.

Nog dit jaar hopen wij tot overeenstemming met DCV te komen over de (verdere) vernieuwing van het complex Waalplantsoen. Wij willen investeren in maatregelen waarmee TCK aan de geluidsnormen van het Activiteitenbesluit kan voldoen. En samen met TCK en Tennisvereniging Langeland zijn we op zoek naar een locatie waar we padelbanen kunnen realiseren.

Investeren in veerkracht en gezondheid

Kwetsbare inwoners zoals ouderen, mensen met psychosociale problemen, of mensen met afstand tot de arbeidsmarkt ervaren vaak problemen op meerdere levenssterreinen tegelijk. Bijvoorbeeld rond gezondheid, mobiliteit en sociale contacten. Wij willen deze (categorieën van) inwoners stimuleren om te participeren in hun eigen straat en buurt en in de Krimpense gemeenschap, en op deze manier mee te doen in de samenleving.

Hiervoor is in de eerste plaats goede afstemming nodig tussen partijen die een rol spelen bij de ondersteuning, begeleiding, zorg- en hulpverlening. Dit vraagt een vernieuwde aanpak van gemeentelijk beleid waarbij wij het concept 'positieve gezondheid' willen koppelen aan het functioneren van inwoners in hun straat, buurt en wijk.





Wij zijn daarom gestart met een project waarin wij de 'veerkracht' van buurten in beeld brengen en verbeteren. Wij denken dat zodoende de sociale cohesie en leefbaarheid in buurten kan toenemen. Een kwartiermaker zal in nauwe samenwerking met onze zorg- en welzijnsorganisaties, veiligheidspartners en woningcorporatie(s) een concrete aanpak ontwikkelen. Wij sluiten niet uit dat er daarna in bepaalde straten of buurten aanvullende en specifieke ambtelijke inzet nodig is.



Tegelijkertijd willen wij starten met een nadere verkenning van de route die we moeten bewandelen om een 'gezonde gemeente' te worden. Wij willen daarbij gebruik maken van het concept 'positieve gezondheid'. Ook relevant zijn het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en Gezond Actief Leven Akkoord (GALA).

Met het GALA hebben VNG, Zorgverzekeraars Nederland en het ministerie van VWS een akkoord gesloten waarin gezondheid en preventie in een breed perspectief centraal staat. Vanuit gezamenlijke doelen gaan gemeenten, GGD'en, zorgverzekeraars en het Rijk aan de slag om zichtbare resultaten te boeken. Een akkoord waarin naast de lokale aanpak ook de regionale samenwerking van gemeenten onderling en tussen gemeenten en zorgpartijen meer armslag krijgt.

Het IZA roept ons op om in verbinding van het sociaal domein met het ruimtelijk en maatschappelijk domein, en met de samenleving en zorg regionaal samen te werken aan wat nodig is om zorg, welzijn en ondersteuning in de toekomst kwalitatief hoogwaardig en toegankelijk te houden voor alle inwoners in onze gemeente. Thema's zijn passende zorg, inzet op gezond leven en preventie, regionaal domein overstijgend samenwerken en (digitale) innovatie. Op deze thema's sluit het IZA aan op aanpalende akkoorden als het GALA, de programma's Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO) en Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg (TAZ) en de Hervormingsagenda Jeugd.

Wij zullen in 2024 en 2025 een projectleider aantrekken die dit (verander)proces gaat bewaken en zorgt voor verbinding en overzicht. Na twee jaar moet het concept 'positieve gezondheid' in de reguliere werkprocessen van ons ruimtelijk, maatschappelijk en sociaal domein kunnen worden toegepast.



In februari 2021 is het “Actieprogramma Armoede en Schulden 2021-2024” vastgesteld. Ondanks het einde van de coronacrisis, zijn er ook in 2022 en 2023 sterke veranderingen in de wereld gaande. Diverse crises hebben onder andere geresulteerd in hevige inflatie en een sterke toename van het prijspeil.

Door deze veranderde omstandigheden bestaat de kans dat meer inwoners te maken krijgen met armoede- en schuldenproblematiek. Volgens cijfers uit 2021 van het CBS leven in Krimpen aan den IJssel ongeveer 1.700 huishoudens onder de inkomensgrens van 130 % van het wettelijk sociaal minimum.

Zoals bekend hebben wij eerder met elkaar besloten om het nog lopende Actieprogramma Armoede en Schulden 2021-2024 van een update te voorzien. In deze update worden aanvullende acties ondernomen tegen armoede- en schuldenproblematiek. Deze acties richten zich op preventie, armoede en schuldhulpverlening.

In 2024 zullen wij het Actieprogramma Armoede en Schulden evalueren. Bij deze evaluatie zullen ook de maatregelen die door middel van deze update zijn toegevoegd aan het Actieprogramma meegenomen worden.

In aanvulling op de update hebben wij besloten om de regeling voor gratis openbaar vervoer in de regio tijdens de daluren uit te breiden. Nu geldt deze regeling alleen voor inwoners van 67+ met een inkomen tot 120% van het wettelijk sociaal minimum. De regeling breiden we uit naar álle inwoners met een inkomen tot 130% van het wettelijk sociaal minimum.

Het vervoersbereik zal gebaseerd worden op de Rotterdamse (RET) regio. Zodoende willen we de maatschappelijke participatie van de financieel kwetsbaarste inwoners van Krimpen aan den IJssel in de Rotterdamse regio verder bevorderen.

Verdere ontwikkeling Raadhuisplein tot ‘Hart van Krimpen’

Zoals in het bestuursakkoord omschreven staat ons een ‘Hart van Krimpen’ voor ogen waarin we elkaar ontmoeten en waar we kunnen winkelen, eten en drinken, uitgaan en van cultuur kunnen genieten. Wandelend, flanerend of slenterend moet je Krimpen in een kleinschalige ambiance kunnen beleven.

Na de totstandkoming van het nieuwe raadhuis en de woningbouwprojecten ‘Waterlijster’ en ‘Prinsessenpark’ en met ‘Natuurlijk Centrum-Zuid’ in aanbouw richt ónze opgave zich nu primair op Winkelcentrum Crimpenhof, het voormalige Rabokantoor (Raadhuisplein 4) en de (parkeer)ruimte daar tussen. Wij voelen ons daarin gesteund door de bij de behandeling van de Kadernota gevormde Bestemmingsreserve ‘Hart van Krimpen’.

Recent hebben wij het principebesluit genomen om Raadhuisplein 4 te (her)ontwikkelen voor ontmoeting, educatie en ontwikkeling. In Capelle aan den IJssel laat de ‘Bibliotheek aan den IJssel’ zien dat een bibliotheek veel meer kan zijn dan de plek waar je een boek kunt lenen. Het is de plek waar je elkaar (in een lunchroom of eetcafé) kunt ontmoeten, lezingen



kunt bijwonen, informatie kunt inwinnen en kunt studeren.

Een Krimpense uitwerking waarin de bibliotheek de huiskamer van het dorp wordt, is volgens ons goed mogelijk aan Raadhuisplein 4. Het herhuisvesten van functies vanuit De Tuyter richting Raadhuisplein 4 biedt bovendien meerwaarde om rond het Raadhuisplein een bruisend centrum te creëren.

Dit principebesluit stelt ons ook voor de opgave om een nieuwe locatie te zoeken waar theater(zaal), muziekschool en Concordia gehuisvest kunnen worden. Daarna zou dan de locatie van de huidige Tuyter beschikbaar komen voor herontwikkeling.

Met het nemen van ons principebesluit is de initiatieffase afgerond. In de volgende, definitiefase zullen wij de randvoorwaarden, functionele eisen, operationele eisen en ontwerpbeperkingen verder gaan uitwerken op basis van input van de gebruikers van De Tuyter. Deze uitgangspunten vormen het programma van eisen. Ook zullen in deze fase de financiële gevolgen van de noodzakelijke investeringen vergeleken moeten worden met de huidige exploitatie.

Maar het gaat natuurlijk niet alleen om de (her)ontwikkeling van (maatschappelijk) vastgoed in het Hart van Krimpen. Het gaat ook om evenementen en een aantrekkelijke openbare ruimte. Daarvoor lichten we graag twee andere initiatieven toe.

Allereerst hebben wij in de begroting 2024 eenmalig extra middelen opgenomen voor een aantrekkelijk programma in het 'Hart van Krimpen'. Denk daarbij aan buitenbios, winterfair en de oogst- en streekmarkt.

Nog dit jaar organiseren we de – al in de Evenementenvisie aangekondigde – netwerkbijeenkomst over de vraag wat we als gemeente anders of beter moeten doen om tot een evenementenkalender te komen met een grotere impact/beleving voor de inwoners van Krimpen aan den IJssel. Op basis daarvan willen wij in de Kadernota 2025 een voorstel voor de jaren 2025 en verder doen.

In de tweede plaats hebben wij aan een extern bureau gevraagd om een aantal scenario's voor de openbare ruimte te maken. In die scenario's gaan we uit van een verplaatsing van de markt en van de realisatie van het eerder door uw raad gevraagde 'buitenpodium'. Daarbij hebben we een aantal van onze ambities mee gegeven.

- Leefbaarheid verbeteren
- Herkenbare routes en verblijfsplekken
- Winkelervaring verbeteren
- Ruimte binnen en buiten efficiënter invullen
- Heldere logistieke routes
- Maatschappelijke functies toevoegen
- Groen en klimaat



Op basis daarvan worden drie scenario's ontwikkeld. In het eerste scenario worden een aantal minimale ingrepen uitgewerkt. Voor het tweede scenario zijn ingrepen 'in de plint' noodzakelijk om het gebruik van de openbare ruimte te optimaliseren. En in het derde scenario zijn ook ingrepen in de bebouwing (lees: gedeeltelijke sloop en nieuwbouw) nodig.

Op basis van deze scenario's willen wij het gesprek aangaan met de bestaande eigenaren, winkeliers en horeca-exploitanten. Ook zullen we deze scenario's betrekken in de gesprekken die wij gaan voeren over de invulling van Raadhuisplein 4 en de nieuwe locatie voor theater(zaal), muziekschool en Concordia.

[Van kadernota naar begroting](#)

Recapitulatie route naar sluitende begroting 2024

In het voorjaar presenteerden wij u een kadernota met een klein tekort voor 2024 en een klein overschot voor 2025. De tekorten vanaf 2026 bedroegen meer dan € 4 miljoen vanwege de terugval in financiering door het Rijk. Wij hebben u in de kadernota toegezegd een sluitende begroting op te stellen voor de jaren 2024 en 2025. Hieronder beschrijven wij hoe dat is gelukt, met behoud van het meeste nieuw beleid.



| Begroting 2024 | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 |
|--|---------------|-------------|---------------|---------------|
| Saldo kadernota inclusief nieuw beleid | -133 | 112 | -4.475 | -4.920 |
| Ontwikkelingen GR Jeugdhulp Rijnmond | -1.048 | -1.050 | -1.051 | -1.056 |
| Onderhoud openbare ruimte | -250 | -250 | -250 | -250 |
| Rijksmiddelen (o.a. septembercirculaire en GALA) | 440 | 241 | -59 | 1.065 |
| Kostendeckende leges en heffingen | 220 | 595 | 140 | 159 |
| Kostenverdeling, indexering, kapitaallasten | -124 | -323 | -420 | -772 |
| Diverse mutaties | -179 | -233 | -293 | -447 |
| Saldo na verwerking mutaties sinds kadernota | -1.074 | -908 | -6.408 | -6.221 |
| Aanpassingen nieuw beleid en intensiveringen | | | | |
| Kwaliteit onderhoud groen niet verhogen naar niveau A | 190 | 195 | 200 | 205 |
| Verlagen bedrag voor vernieuwen plantvakken | 110 | | | |
| Beperken aanbieders uitbreiding gratis OV | 26 | 26 | 27 | 28 |
| Evenementen alleen in 2024 opnemen | | 106 | 109 | 111 |
| Verminderen budget Communicatieadviseur sociaal domein | 50 | 51 | 53 | 54 |
| Lager budget Gezonde gemeente | 50 | 50 | | |
| Lager budget Veerkrachtig Krimpen | 50 | 50 | | |
| Dekking eenmalige kosten uit vrije reserve | 405 | 75 | | |
| Toevoeging Subsidie Voedselbank | -35 | -36 | -37 | -38 |
| Toevoeging Menstruatiearmoede | -15 | -16 | -16 | -17 |
| Toevoeging Soortenmanagement | -75 | -75 | -15 | -15 |
| Toevoeging Nalevingsonderzoek Alcoholwet | -11 | | -12 | |
| Subtotaal | 745 | 426 | 309 | 328 |
| Stelposten en taakstellingen | | | | |
| GRJR taakstelling/stelpost | | 425 | 425 | 425 |
| Aanvullende besparingen jeugdzorg kabinet | | 200 | 200 | 200 |
| Extra taakstelling bijstand | 85 | 87 | 89 | 92 |
| Verwachte inkomsten SPUK Integraal Zorgakkoord | 285 | 285 | 285 | 285 |
| Subtotaal | 370 | 997 | 999 | 1.002 |
| Saldo begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2027 | 41 | 515 | -5.100 | -4.891 |

Korte toelichting

Bij de afronding van de kadernota leken de gepresenteerde saldi voor 2024 en 2025 perspectief te bieden voor een sluitende begroting zonder aanvullende maatregelen en met behoud van alle ambities. In de maanden erna kregen we echter een aantal ontwikkelingen te verwerken die tot een forse opgave leidden. Wij lichten die kort toe:

- Kostenontwikkelingen GR Jeugdhulp Rijnmond

De GRJR heeft vroeg in de zomer al gemeld dat de begroting 2024 alsnog moet worden aangepast, met voor Krimpen aan den IJssel een extra structurele bijdrage van circa € 200.000 als gevolg.

In september werd daar bovenop bekend dat de kosten in 2023 sterk oplopen. Het nadelige effect voor onze gemeente is € 850.000. De belangrijkste oorzaken daarvoor zijn de oplopende kosten ten gevolge van de afbouw van de intramurale jeugdhulp. Door de inzet van ambulante alternatieven en zwaardere specialistische GGZ in het vrijwillige kader zijn de



kosten per traject voor deze intensieve zorg sterk toegenomen.

Deze ontwikkeling is niet alleen te zien in onze gemeente maar zien we terug in heel Nederland. Samen met de aanbieders zal snel moeten worden gezocht naar een betaalbaar alternatief. Hiervoor zijn binnen de Rijnmondse regio de eerste stappen al gezet. Ook zal het Rijk om een bijdrage worden gevraagd. Omdat de versnelde afbouw van gesloten jeugdhulp een initiatief is vanuit Den Haag. We vinden het daarom verantwoord om vanaf 2025 te rekenen met een halvering van dit probleem in de vorm van een taakstelling.

- **Onderhoud openbare ruimte**

De onderhoudskosten voor de openbare ruimte lopen sneller op dan waar rekening mee was gehouden. Uit diverse (kosten)ontwikkelingen leiden wij af dat in 2024 rekening moet worden gehouden met circa € 250.000 extra om het huidige onderhoudsniveau te kunnen handhaven.

Om dit effect te kunnen opvangen is de ambitie om het onderhoud naar kwaliteitsniveau A te verbeteren vooralsnog vervallen en is het gevraagde extra geld voor plantvakken in 2024 fors verlaagd.

- **Rijksmiddelen**

In voorgaande jaren betekende de septembercirculaire vaak extra ruimte voor de begroting. Dit jaar is dat niet het geval. Dat komt mede doordat het kabinet demissionair is en de rijksbegroting daarom beleidsarm. Ook de ontwikkeling van het accres voor lonen en prijzen is beperkt. Pas vanaf 2027 is er sprake van substantiële verbetering, op basis van een nieuwe normeringssystematiek. Dat is echter lang niet voldoende om het "ravijn" te dempen. Eerder bent u al geïnformeerd over de voordelige financiële gevolgen van de aangevraagde GALA-middelen en de afwikkeling van stelposten uit de algemene uitkering.

- **Overige mutaties**

De resterende posten betreffen de effecten van financieel-technische verwerkingen zoals kostenverdeling, kapitaallastberekening en het herberekenen van de inkomsten uit heffingen op basis van de afgesproken kostendeckingspercentages.

Dekkingsmaatregelen

Om de negatieve ontwikkelingen op te vangen en toch een sluitende begroting voor 2024 en 2025 te presenteren met behoud van zoveel mogelijk ambities hebben wij een pakket dekkingsmaatregelen in deze begroting opgenomen. Dit betreft drie typen maatregelen: aanpassingen nieuw beleid en intensiveringen, inzet incidentele dekking en het opnemen van stelposten en taakstellingen.

Aanpassingen nieuw beleid en intensiveringen

Vanwege de oplopende kosten voor het onderhoud van het openbaar groen laten wij de ambitie om het kwaliteitsniveau te verhogen voorlopig los en beperken we het bedrag dat in 2024 wordt besteed aan het vernieuwen van plantvakken. De uitbreiding van de doelgroep voor gratis openbaar vervoer blijft gehandhaafd, maar we zetten in op gratis reizen in de regio Rotterdam-Rijnmond, waardoor de meerkosten minder groot zijn. Voor evenementenbeleid nemen we op dit moment alleen extra geld op in 2024. De komende tijd wordt met alle stakeholders verkend hoe evenementenbeleid in de toekomst vorm kan



worden gegeven. Op basis van dat traject wordt in de kadernota 2025 een voorstel gedaan voor de wijze waarop de gemeente het organiseren van evenementen structureel kan ondersteunen. De inzet van capaciteit voor een aantal onderwerpen wordt gehalveerd. Dat betreft de communicatieadvies voor het sociaal domein (structureel budget) en de inzet voor gezonde gemeente en veerkrachtig Krimpen (in 2024 en 2025). Wij lichten dat elders in deze inleiding toe.

Incidentele dekking

Voor een aantal onderwerpen van nieuw beleid is slechts in 2024 (en soms in 2025) geld nodig. Dit betreft de kosten voor de benoeming van een nieuwe burgemeester (€ 20.000), budget voor bomenbeheer (€ 100.000), de initiële kosten voor het soortenmanagementplan (tweemaal € 75.000), een eenmalige extra subsidie voor de LOK (€ 35.000), de uitvoering van de woonzorgvisie (€ 25.000) en budget voor digitale toegankelijkheid (€ 50.000) en archivering (€ 100.000).

In totaal wordt op deze wijze € 480.000 gedekt uit de vrije reserve, die daarvoor bedoeld is. Omdat het beschikbare saldo van de vrije reserve niet voldoende is, hebben wij een overheveling van € 500.000 uit de algemene reserve opgenomen. Daarmee blijft de algemene reserve ruim binnen de afgesproken bandbreedte.

Stelposten en taakstellingen

Als sluitstuk van het dekkingsplan nemen wij een viertal stelposten en taakstellingen op. Wij hebben al toegelicht dat in relatie tot de stijging van de bijdrage aan de GRJR vanaf 2025 een stelpost van 50% wordt opgenomen voor verwachte kostendaling en/of compensatie van het Rijk. In de algemene uitkering is een korting op de jeugdmiddelen verwerkt (€ 511 miljoen landelijk), waarbij het kabinet heeft gegarandeerd dat gemeenten hier besparingen voor kunnen realiseren. Wij zijn terughoudend met het vertalen van die toezegging in onze cijfers, maar houden nu rekening met € 200.000. In de kadernota hebben wij al aangekondigd dat door extra inzet op uitstroom uit de bijstand op termijn een voordeel kan worden gerealiseerd. Wij zien mogelijkheden om het effect daarvan met € 85.000 te verhogen. Een laatste stelpost betreft de Rijksmiddelen die via een specifieke uitkering (SPUK) worden ontvangen voor het Integraal Zorgakkoord (IZA). Deze middelen worden uitgekeerd aan Rotterdam en de verdeling naar de gemeenten is nog niet volledig duidelijk. Wij rekenen voorzichtigheidshalve met een bedrag dat is gebaseerd op het aantal inwoners.

Inzet ontstane ruimte

Met deze maatregelen ontstond ook ruimte om een aantal onderwerpen aan het nieuw beleid toe te voegen. Dat betreft onderwerpen waarover uw raad reeds een besluit heeft genomen (menstruatiearmoede en subsidie voedselbank) en onderwerpen waarvan de noodzaak pas na de kadernota is gebleken (Nalevingsonderzoek Alcoholwet) en soortenmanagementplan voor isolatie woningen). Deze onderwerpen worden op de betreffende programma's toegelicht.

Ten slotte

Zoals toegezegd in de kadernota vertoont deze begroting structureel evenwicht in 2024 en 2025. Dat is niet vanzelfsprekend, zo is in de afgelopen maanden gebleken.

De financiële positie van de gemeente Krimpen aan den IJssel is nog steeds goed te noemen. Zowel de weerstandsratio als de financiële kengetallen laten een evenwichtig beeld zien en



de reservepositie is solide. Dat geeft een goede basis om het ronduit slechte financiële perspectief vanaf 2026 tegemoet te treden. De komende jaren gaan wij vol ambitie aan de slag, maar de donkere wolk van de naderende tekortjaren negeren we niet. Zoals in de kadernota toegezegd verkennen wij de mogelijkheden om indien nodig zelf oplossingen te genereren voor resterende tekorten. Met het vormen van de reserve begrotingstekorten bij de kadernota hebben we een buffer gecreëerd om 2026 te overbruggen en tijd te winnen voor het invoeren van maatregelen. Uiterlijk in de kadernota 2025 komen wij met voorstellen voor een aanpak.

Daarbij past een kanttekening. Uit recent onderzoek blijkt dat Nederlandse gemeenten op basis van hun gezamenlijke begrotingscijfers over 2023 een vrije beleidsruimte hebben van opgeteld ongeveer 13 miljard euro. Dat is nog geen 20 procent van hun totale uitgaven. De korting van 3 miljard die vanaf 2026 het 'financiële ravijn' veroorzaakt, zou betekenen dat gemeenten een kwart (!) van hun vrije beleidsruimte kwijt raken.

Vertaald naar onze gemeente zou dat kunnen betekenen dat ook wij in onze gemeente keuzes moeten maken die wij op basis van onze huidige visie en ambities liever niet willen maken. Of dat we moeten besluiten dat wij bepaalde taken waaraan het Rijk prioriteit wil geven, niet langer uitvoeren.

Leeswijzer

Leeswijzer

De indeling van de programma's is in de begroting 2024 op een punt gewijzigd ten opzichte van 2023. In het programma Sociaal domein is een nieuw beleidsthema toegevoegd: 4.4 Opvang en inburgering. De raad heeft dit besloten in de vergadering van 21 september 2023. Onder de beleidsthema's wordt ingegaan op de voornemens voor 2024. Dit betreft speerpunten die voortkomen uit nieuw of bestaand beleid en specifiek betrekking hebben op het begrotingsjaar. Hier wordt niet ingegaan op onderdelen die als "going concern" kunnen worden beschouwd.

In tegenstelling tot voorgaande jaren zijn onder de investeringen op de programma's de onderhoudsinvesteringen die worden gedekt uit de voorziening kapitaalgoederen niet meer opgenomen. Daarmee wordt het investeringsoverzicht compacter en betreft het de investeringen waarmee de raad via deze begroting instemt.

De opgenomen indicatoren zijn de laatst beschikbare cijfers. Voor gegevens uit de Burgerpeiling zijn dat nog data uit 2021. In 2023 wordt een nieuwe peiling uitgevoerd, maar de uitkomsten daarvan zijn nog niet beschikbaar.

De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de programma's op specifieke onderdelen. In deze begroting is voor de eerste keer de Openbaarheidsparagraaf (I) opgenomen. Deze was eerder al toegevoegd in de jaarrekening 2022. De openbaarheidsparagraaf komt voort uit de Wet open overheid (Woo) en besteedt aandacht aan hoe de gemeente invulling geeft aan openheid en transparantie.

Het laatste onderdeel van de stukken is de Financiële begroting waarin vooral tabellen en financiële informatie te vinden zijn.

Conform besluit van de raad vindt autorisatie vanaf de begroting 2023 plaats op beleidsthema, voor lasten en baten apart. In de financiële begroting is een tabel opgenomen met de te autoriseren bedragen. Tevens is daar een tabel te vinden met de investeringen



waarvoor autorisatie wordt gevraagd. Nieuw beleid en intensiveringen zijn per programma opgenomen, maar in de financiële begroting is ook een totaaloverzicht te vinden. Evenals in voorgaande jaren verschijnt ook van de begroting 2024 weer een grafische versie die in een oogopslag laat zien waar wij het komende jaar geld aan besteden. Alle gepresenteerde bedragen in de tabellen zijn in duizendtallen. Dit kan hier en daar leiden tot afrondingsverschillen.

Programma 1 Bestuur en veiligheid

Hoofdambitie

In deze tijd van meerdere crises ligt het gevaar van polarisatie in de samenleving op de loer. Het gemeentebestuur wil daartegen een dam opwerpen. Wij zoeken naar wat verbindt. Wij bouwen aan vertrouwen zowel tussen groepen onderling als ten opzichte van de overheid.

Dat doen we door de samenleving open tegemoet te treden. Echt te luisteren naar wat mensen bezighoudt en naar wat zij van hun gemeente verwachten. En ook helder uit te leggen als we soms niet aan wensen tegemoet kunnen komen. Met oog voor de grote diversiteit in onze gemeente, die we respecteren en waarvoor alle ruimte is, hebben we ook hart voor die ene gemeenschap: onze mooie gemeente, die het verdient gekoesterd te worden!

Krimpen aan den IJssel is een krachtige partner in de regio, waar we 'ophalen' wat voor onze gemeente belangrijk is. Waar we 'brengen' wat de regio dient. Maar waarin wij ook verantwoordelijkheid nemen voor de gemeente-overstijgende opgaven waarvoor we ons geplaatst zien. Samenwerken gebeurt niet alleen in bestuurlijke verbanden, maar ook met de inwoners zelf. Er zit veel kracht en passie in de samenleving die we niet in de weg zitten, maar juist tot bloei willen brengen.

Hoewel het langzaam onder druk komt te staan, is Krimpen aan den IJssel nog steeds een veilige gemeente. Wij willen dit zo houden. 'Krimpen schoon, heel en veilig'. Dat is in de kern de ambitie waarvoor we ons sterk maken.

1.1 Bestuur

Bestuur

In dagelijkse bestuurspraktijk heeft digitalisering een hoge vlucht genomen. Dat betreft zowel de manier waarop we vergaderen en de documentatie daarvan, als de communicatie tussen gemeente en inwoners. Nieuwe wetgeving stuwt dit proces gestaag voort.

Parallel hieraan is er de beweging van openheid: de gemeente moet transparant zijn in hoe zij bestuurt, toegankelijk zijn voor haar inwoners en kenbaar zijn in haar functioneren.

750 jaar Krimpen

In 2027 bestaat de gemeente Krimpen aan den IJssel 750 jaar. In het komende begrotingsjaar willen we voorbereidingen starten om te komen tot een plan om aan dit jubileum breed maatschappelijk aandacht te geven. Ons voornemen is om bij de bestemming van het rekeningresultaat 2023 middelen te reserveren voor het jubileum.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

1.1.1 Actualisering teksten gemeenschappelijke regelingen

Wat is er aan de hand



Een aanpassing van de Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen spoort ons aan om de teksten van al onze gemeenschappelijke regelingen te actualiseren. In essentie beoogt de wetswijziging de rol van de deelnemende gemeenten bij het functioneren van de GR-en te vergroten. Maar met deze wetswijziging willen we ook de betrokkenheid van inwoners in beschouwing nemen.

Wat willen we bereiken

Het bestuur van de GR neemt zelf het initiatief voor de wijziging van een GR. Doelstelling is dat in het begrotingsjaar alle teksten zijn geactualiseerd en daarmee in overeenstemming met de aangepaste wet zijn gebracht.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

1.1.2 Toekomstfonds maatschappelijke initiatieven

Wat is er aan de hand?

In 2023 heeft de Raad bij de vaststelling van de jaarrekening 2022 een bedrag van 1 miljoen gereserveerd voor het toekomstfonds voor maatschappelijke initiatieven.

Wat willen we bereiken?

Nadat de Raad de definitieve kaders voor het fonds heeft vastgesteld zal het college zorgdragen voor uitvoering.

Speerpunten

Realisatie en uitvoering van het toekomstfonds voor maatschappelijke initiatieven.

Omschrijving (toelichting)

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

1.1.3 Burgemeestersbenoeming

Wat is er aan de hand

In 2024 starten we (iets later dan aanvankelijk de bedoeling was) de procedure voor een nieuwe burgemeester. Voor de zoektocht, de selectie, het afscheid van de huidige burgemeester en de komst van de nieuwe burgemeester organiseren we activiteiten en maken we kosten.

Wat willen we bereiken

Het doel is om een geschikte kandidaat te vinden voor het burgemeesterschap van Krimpen aan den IJssel.

Speerpunten

Ondersteuning voor het vinden van een geschikte kandidaat

Omschrijving (toelichting)

De juiste ondersteuning krijgen om een geschikte kandidaat te vinden en te selecteren.

Afscheid nemen van de huidige burgemeester en verwelkomen nieuwe burgemeester

Omschrijving (toelichting)

Op een passende wijze afscheid nemen van de huidige burgemeester en de nieuwe burgemeester verwelkomen.



Hoe en wanneer leggen we verantwoording af

- Burgerpeiling
- o Relatie inwoner en gemeente
- Verkiezingen
- o Via centraal stembureau (gemeenteraadsverkiezing)

Op grond van welke beleid/afpraak handelen we

- Persnotitie
- Nota participatie
- Notitie wijkwethouderschap
- Gedragscode politieke ambtsdragers
- Notitie Integriteit
- Reglement van orde van de gemeenteraad
- Verordening op de raadscommissies
- Verordening rekenkamercommissie
- Referendumverordening
- Verordening commissie bezwaarschriften
- Nota Verbonden Partijen
- Kieswet
- Wet digitale toegankelijkheid

1.2 Veiligheid

Veiligheid

De gemeente Krimpen aan den IJssel is al jaren een veilige gemeente. Dat willen we graag zo houden. Investeren in veiligheid is een van de belangrijkste opgaven die de inwoners van de overheid verwachten. Het beleid van de achterliggende jaren zetten we voort. Maar er komen nieuwe accenten bij, zoals aandacht voor de relatie tussen zorg en veiligheid en aandacht voor een veilige uitvoering van publieke taken.

Wij investeren in het vergroten van de zelfredzaamheid van inwoners en het maatschappelijk middenveld.

De overheid kan dat niet alleen af. We investeren naast de eigen initiatieven van de gemeente veel in de samenwerking tussen verschillende organisaties. En we investeren in diensten die de veiligheid en de leefbaarheid willen verbeteren.

In een samenhangend document is dit beleid vastgesteld door de raad in de vorm van een Integraal Veiligheidsplan 2023-2027. Dit plan blijft het kompas voor het veiligheidsbeleid voor ook het nieuwe begrotingsjaar.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

1.2.1 Nalevingsonderzoek

Wat is er aan de hand

De raad stelt een Preventie- en Handhavingsbeleid voor de uitvoering van de Alcoholwet vast. De focus daarvan ligt op het voorkomen van (problematisch) alcoholgebruik onder jongeren en jongvolwassenen.



Wat willen we bereiken

Het beoogde einddoel is 0% alcoholgebruik onder de 18 jaar en een 100% naleving van de leeftijdsgrens door verstrekkers.

Speerpunten

Inzet mystery guest nalevingsonderzoek

Omschrijving (toelichting)

Door middel van inschakeling van een zogeheten mystery guest willen we tot een intensivering van controle op naleving komen.

Op grond van welk beleid/afpraak handelen we

- Integraal Veiligheidsplan 2023 - 2027
- Algemene plaatselijke verordening Krimpen aan den IJssel

Hoe en wanneer leggen we verantwoording af

Veiligheid

- Openbare orde en veiligheid
- Evaluatie integraal veiligheidsplan
- Jaarverslag Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond
- Jaarverslag Politie Eenheid Rotterdam
- Jaarverslag Milieudienst DCMR



Wat mag het kosten

| Bestuur en Veiligheid | Rekening | Begroting | Begroting | Meerjarenraming | | |
|---|---------------|---------------|---------------|-----------------|---------------|---------------|
| | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 |
| Lasten | | | | | | |
| Bestuur | 2.482 | 2.994 | 3.001 | 3.025 | 3.176 | 3.261 |
| Veiligheid | 5.477 | 6.614 | 4.157 | 4.504 | 4.740 | 4.821 |
| Nieuw beleid & intensivering | | | 31 | | 12 | |
| Totaal lasten | 7.959 | 9.608 | 7.189 | 7.530 | 7.927 | 8.081 |
| Baten | | | | | | |
| Bestuur | 386 | 309 | 416 | 426 | 437 | 448 |
| Veiligheid | 3.724 | 3.211 | 109 | 111 | 114 | 117 |
| Nieuw beleid & intensivering | | | | | | |
| Totaal baten | 4.110 | 3.520 | 525 | 538 | 551 | 565 |
| Totaal saldo van baten en lasten | -3.849 | -6.087 | -6.664 | -6.992 | -7.376 | -7.516 |
| Reservemutaties | -190 | 30 | 20 | | | |
| Resultaat | -4.039 | -6.057 | -6.644 | -6.992 | -7.376 | -7.516 |

| Nieuw beleid en intensiveringen Bestuur en Veiligheid | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 |
|---|-----------|------|-----------|------|
| Burgemeestersbenoeming | 20 | | | |
| Inzet mystery guest Nalevingsonderzoek | 11 | | 12 | |
| Totaal | 31 | | 12 | |

Indicatoren

De ingevulde gegevens bevatten geen streefwaarden, maar betreffen de meest actuele gerealiseerde waarden. In de kolom jaartal staat aangegeven uit welk jaar de gerealiseerde waarden komen.

In de kolom 'begroting 2023' ziet u de gepresenteerde waarden van de begroting 2023. Het is mogelijk dat deze waarden nadien nog zijn geactualiseerd door de bron.

De resultaten van de Burgerpeiling 2023 zijn nog niet beschikbaar gekomen voor de begroting 2024.



| Basisset indicatoren programma Bestuur en veiligheid | Begroting 2024 | Jaartal | Begroting 2023 | Jaartal | Bron |
|--|----------------|---------|----------------|---------|---------------------|
| Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners. | 0,95 | 2022 | 0,70 | 2021 | Waarstaatjegemeente |
| Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. | 2,70 | 2022 | 2,60 | 2021 | Waarstaatjegemeente |
| Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners. | 0,80 | 2022 | 0,50 | 2021 | Waarstaatjegemeente |
| Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners. | 3,70 | 2022 | 3,90 | 2021 | Waarstaatjegemeente |
| Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-18 jaar | 50 | 2022 | 30 | 2021 | Waarstaatjegemeente |
| Het aantal jongeren met een delict voor de rechter in de leeftijd van 12-21 jaar | 1% | 2021 | 1% | 2020 | Waarstaatjegemeente |

| Lokale indicatoren programma Bestuur en veiligheid | Begroting 2024 | Jaartal | Begroting 2023 | Jaartal | Bron |
|---|----------------|---------|----------------|---------|-------------------------------------|
| % inwoners dat veel vertrouwen heeft in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd | 23% | 2021 | 23% | 2021 | Burgerpeiling |
| Het gemiddelde rapportcijfer dat inwoners geven voor de samenwerking met inwoners en organisaties en de mate waarin zij worden betrokken bij de totstandkoming en uitvoering van beleid | 5,88 | 2021 | 5,88 | 2021 | Burgerpeiling |
| % uitrukken van de brandweer binnen de normtijd | 73% | 2021 | 73% | 2021 | Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond |
| % uitrukken ambulance binnen normtijd | 83% | 2021 | 83% | 2021 | Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond |
| Het gemiddelde rapportcijfer dat inwoners geven voor de dienstverlening van de gemeente | 6,79 | 2021 | 6,79 | 2021 | Burgerpeiling |
| Het gemiddelde rapportcijfer dat inwoners geven voor de digitale dienstverlening van de gemeente | 6,89 | 2021 | 6,89 | 2021 | Burgerpeiling |

Programma 2 Ruimtelijk domein

Hoofdambitie

Krimpen aan den IJssel profileert zich zowel als de poort naar de stedelijke agglomeratie Rotterdam als naar de meer landelijke Krimpenerwaard in het 'Groene Hart' van de Randstad. Bestuurlijk neemt de gemeente deel aan de Metropoolregio Rotterdam Den Haag. De ambitie van de gemeente is om haar ligging tussen het grootstedelijk gebied en de 'groene' Krimpenerwaard beter te benutten. Daarvoor is het van groot belang om de zo geheten Algeracorridor niet te laten 'dicht slibben'.

De gemeente zet daarom in op bevordering van het (gebruik van) openbaar vervoer en (elektrische) fiets en scooter. Tegelijkertijd wordt geïnvesteerd in voldoende capaciteit voor het autoverkeer.

Een groot deel van Krimpen aan den IJssel (Kortland, Langeland en Lansingh-Zuid) heeft de ruimtelijke karakteristiek van een 'verstedelijkt polderlandschap'. In Boveneind en Oud-Krimpen bevinden zich, bijvoorbeeld in de dijklinten, meer bijzondere woonmilieus. In het beheer van de openbare ruimte en de ruimtelijke ordening streeft de gemeente naar behoud van deze karakteristiek en deze woonmilieus.

In 2050 moet Krimpen aan den IJssel 'Klimaatneutraal en gezond' zijn.



2.1 Openbare ruimte en verkeer

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

2.1.1 Bomenbeheer

Wat is er aan de hand

Het is gewenst om in 2024 een extra onderhoudsronde te laten uitvoeren zodat het boomonderhoud n.a.v. de boomveiligheidscontrole weer up-to-date is.

Wat willen we bereiken

Een extra onderhoudsronde zodat het boomonderhoud n.a.v. de boomveiligheidscontrole weer up-to-date is.

Speerpunten

Een extra onderhoudscontrole

Omschrijving (toelichting)

Een extra onderhoudsronde zodat het boomonderhoud n.a.v. de boomveiligheidscontrole weer up-to-date is.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

2.1.2 Bomen voor bewoners

Wat is er aan de hand

De uitvoering van de motie 'bomen voor bewoners'.

Wat willen we bereiken

Het ter beschikking stellen van maximaal 100 bomen per jaar en deze te bezorgen bij inwoners (na inschrijving). Het vergroenen van tuinen draagt bij aan verschillende doelen. Bijvoorbeeld klimaatadaptatie en het bevorderen van biodiversiteit. Na aanmelding is er een keuze uit 5 vooraf geselecteerde boomsoorten in de maat 12-14.

Speerpunten

Het ter beschikking stellen van bomen

Omschrijving (toelichting)

Het ter beschikking stellen van maximaal 100 bomen per jaar aan inwoners van Krimpen aan den IJssel (na inschrijving).

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

2.1.3 Plantvakken

Wat is er aan de hand

Een aantal beplantingsvakken langs de nieuwe Tiendweg en op andere plekken in de gemeente moeten vanuit onderhoudsoogpunt dringend worden aangepakt. Er is overlast van wortelonkruiden en/of storende lagen waardoor de beplanting niet (goed) groeit en kwaliteitsniveau B in het beheer en onderhoud niet kan worden behaald.

Wat willen we bereiken

Een kwaliteitsverbetering van een aantal beplantingsvakken zodat deze weer kunnen worden onderhouden op kwaliteitsniveau B. Uiteraard verhoogt dit ook de belevingswaarde van het openbaar groen.



Speerpunten

Kwaliteitsverbetering van beplantingsvakken

Omschrijving (toelichting)

Kwaliteitsverbetering van een aantal beplantingsvakken met wortelonkruiden en/of storende lagen.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

2.1.4 Bevorderen biodiversiteit

Wat is er aan de hand

Het bevorderen van de biodiversiteit in de gemeente is belangrijk. We passen al veel bollen toe, maar willen dit uitbreiden door een combinatie van bollen en kruidenmengsels.

Wat willen we bereiken

Het bevorderen van de biodiversiteit is een actueel thema. We streven naar een langere bloeiperiode, omdat dit positief voor insecten is. Het sluit ook aan bij 'Prachtlint', een initiatief om bloemrijke bermen met elkaar te verbinden.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

2.1.5 Vervanging oeverbescherming IJsselboulevard

Wat is er aan de hand

Het is nodig om de oeverbescherming van de IJsselboulevard aan te vullen en te verstevigen.

Wat willen we bereiken

Een versteviging van de oeverbescherming. Wij hebben hiervoor een onderzoek laten uitvoeren naar de mogelijkheden. Er moet nog een keuze worden gemaakt in de oplossingsrichting: of de bestaande oever erosiebestendig maken of een kantopsluiting met damwand.

Speerpunten

Oeverbescherming IJsselboulevard

Omschrijving (toelichting)

Versteviging van de oeverbescherming IJsselboulevard.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

2.1.6 Aanpassing Omloopstoep

Wat is er aan de hand

Met project KIIK (Krachtige IJsseldijken Krimpenerwaard) gaat het Hoogheemraadschap de IJsseldijk versterken en verhogen. Hierin zit ook de reconstructie van de weg(verharding).

Deze stopt vanuit het project bij de Omloop ter hoogte van IJsseldijk 131.

Om een mooie overgang te krijgen willen we als gemeente zelf de Omloop hierin meenemen. Zodat de IJsseldijk met zijn nieuwe wegverharding straks doorloopt in een nieuwe verharding richting de Olympiade.



Wat willen we bereiken

De Omloop is nu nog een 50km/u-weg, terwijl we de wens hebben om deze terug te brengen naar 30 kilometer per uur en hierin ook de inrichtingseisen van een 30km/u-weg in door te voeren. Zodoende wordt de Omloop een veilige weg.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

2.1.7 LED verlichting Stormpolder

Wat is er aan de hand

Verduurzaming van de openbare verlichting is één van de speerpunten uit de Duurzaamheidsagenda 2021-2024 (thema Energie). Een gedeelte van de Stormpolder moet nog over op eigen net en LED.

Wat willen we bereiken

Een duurzame openbare verlichting en meer uniformiteit in de Stormpolder.

Speerpunten

Openbare verlichting Stormpolder

Omschrijving (toelichting)

De resterende gedeelte van de openbare verlichting in de Stormpolder op het eigen net aansluiten en vervangen door Ledverlichting.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

2.1.8 Presentatie nieuwe verkeer- en vervoervisie

Wat is er aan de hand

Een nieuwe verkeer- en vervoervisie is nodig. De vorige visie dateert uit 2013 en is (lichtelijk) herzien in 2020. Sinds die tijd is er veel veranderd binnen en buiten de gemeente. Zo zijn er verschillende ontwikkelingen over hoe mensen zich verplaatsen (denk aan elektrische fiets en elektrische auto). Daarnaast rondde we de reconstructie van De Grote Kruising af en stelden we het voorkeursalternatief voor de Algeracorridor vast.

Wat willen we bereiken

We willen in 2024 een nieuw plan met een visie én verbeteringen voor verkeer in Krimpen presenteren. Het plan zal ook een uitvoeringsprogramma hebben. Belangrijke overkoepelende thema's zijn:

- Duurzaamheid en gezondheid: lopen, fietsen en verschonen van onze mobiliteit (ook in relatie tot laadpalen).
- Bereikbaarheid en openbare ruimte: toegang tot voorzieningen en keuzes voor inrichting van aantrekkelijke routes.
- Verkeersveiligheid: beschermde verkeersdeelnemers, straatinrichting en verkeersgedrag.

Speerpunten

Opleveren nieuwe verkeer- en vervoervisie

Omschrijving (toelichting)



Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

2.1.9 Start planuitwerking Algeracorridor

Wat is er aan de hand

Eind 2022 is het voorkeursalternatief bepaald voor de Algeracorridor. In dit voorkeursalternatief lossen we verkeersknelpunten op door kruispunten anders in te richten en de verkeerscapaciteit van de Algerabrug beter te benutten. Het Capelseplein wordt een ongelijkvloerse kruising. De kruising Ketensedijk versimpelen we, zodat het verkeer beter doorrijdt. De bestaande wisselstrook bij deze kruising krijgt een directe aansluiting op de Algeraweg. Verder krijgt de Algeraweg een extra autorijstrook, vanaf de Algerabrug richting het Capelseplein.

2023 stond in het teken van het vastleggen van afspraken tussen de regionale partijen en het voorbereiden van de planuitwerking.

Wat willen we bereiken

In 2024 willen we de planuitwerking starten van de maatregelen die de doorstroming op de Algeracorridor moeten verbeteren. In deze fase werken we samen met regionale partijen de plannen verder uit. De ontwerpen maken we concreet in deze fase. Ook maken we de uitvoering van de plannen financieel en wettelijk mogelijk. De uitvoering verwachten we vanaf 2027.

Speerpunten

Starten planuitwerking Algeracorridor

Omschrijving (toelichting)

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

2.1.10 Uitvoering haalbaarheidsonderzoek nieuwe verbinding tussen Krimpen en Capelle

Wat is er aan de hand

Een nieuwe verbinding tussen Krimpen en Capelle voor langzaam verkeer heeft potentie. Dit bleek uit de verkenning om de doorstroming op de Algeracorridor te verbeteren. Het gaat om een verbinding voor fietsers en voetgangers over de Hollandsche IJssel tussen de centra van Krimpen en Capelle. Deze verbinding draagt bij aan het verbeteren van de autodoorstroming en kansen voor mensen in beide gemeenten. Daarnaast past de maatregel goed in het licht van de mobiliteitstransitie en duurzaamheidsambities. Ook zorgt de maatregel ervoor dat het bestaande ov-systeem beter wordt benut. Deze potentie en de haalbaarheid, wat betreft de inpassing, behoeft verdere uitwerking.

Wat willen we bereiken

We willen de haalbaarheid en potentie van een nieuwe verbinding over de Hollandse IJssel verder inzichtelijk maken. Het onderzoek hiernaar doen we samen met de provincie Zuid-Holland, Metropoolregio Rotterdam Den Haag en de gemeenten Capelle aan den IJssel, Krimpenerwaard en Rotterdam. Daarna besluiten we of de verbinding onderdeel wordt van de maatregelen voor de Algeracorridor.



Speerpunten

Uitvoeren haalbaarheidsonderzoek nieuwe verbinding tussen Krimpen en Capelle

Omschrijving (toelichting)

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

2.1.11 Baggeren overige watergangen in Kortland-Noord

Wat is er aan de hand

De gemeente heeft als wettelijke taak (onderhoudsplicht) de overige watergangen te baggeren en om deze op voldoende diepte te houden voor de waterkwaliteit en doorstroming.

Wat willen wij bereiken

Voor alle overige watergangen in de gemeente zijn waterdieptemetingen gedaan. In de wijk Kortland-Noord zijn veel watergangen ondiep gebleken. Hiervoor is de urgentie hoog om deze te baggeren in 2024.

Op grond van welk beleid/afpraak handelen we

- Verkeer- en vervoervisie
- Kwaliteitsplan Beheer Openbare Ruimte 2022-2026
- Algemene Plaatselijke Verordening
- Groenstructuurplan
- Groenbeleids- en beheerplan
- Nota Biodiversiteit
- Leidraad flora en fauna
- Stedelijk Waterplan

Hoe en wanneer leggen we verantwoording af

Mobiliteit

- Mobiliteit

2.2 Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

2.2.1 Nieuwe Duurzaamheidsagenda opstellen

Wat is er aan de hand

De huidige Duurzaamheidsagenda loopt tot en met 2024.

Wat willen we bereiken

Een nieuwe Duurzaamheidsagenda met concrete acties en een vergelijkbaar ambitieniveau om weer een stapje dichterbij het doel Krimpen in 2050 klimaatneutraal en gezond te komen.

Speerpunten

Nieuwe Duurzaamheidsagenda opstellen

Omschrijving (toelichting)



Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

2.2.2 Circulair Krimpen

Wat is er aan de hand

Circulair is een van de thema's van de Duurzaamheidsagenda 2021-2024. Grondstoffen dreigen schaars te worden door een groeiende bevolking, toenemende welvaart en consumptie. Het is steeds belangrijker om beschikbare grondstoffen efficiënter te gebruiken in gesloten kringlopen. Steeds meer gemeenten werken aan een overgang naar de circulaire economie.

Wat willen we bereiken

We zijn gestart met het opstellen van een visie en actieprogramma voor Krimpen. Besluitvorming hierover is begin 2024 voorzien. Daarna geven we uitvoering aan het actieprogramma Circulair Krimpen.

Speerpunten

Uitvoering geven aan het actieprogramma Circulair Krimpen.

Omschrijving (toelichting)

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

2.2.3 Krimpense isolatie aanpak

Wat is er aan de hand

Vanwege de aanhoudende hoge energieprijzen en de daardoor groeiende energiearmoede heeft het Rijk geld beschikbaar gesteld voor het versneld isoleren van woningen met een slechte energetische kwaliteit. Begin 2022 is daarom het Nationaal Isolatieprogramma gepresenteerd. Het doel van dit programma is om 2,5 miljoen woningen te isoleren tot 2030. Een belangrijk onderdeel van dit plan is de lokale aanpak met als doel het isoleren van 750.000 slecht geïsoleerde koopwoningen via een gemeentelijke aanpak. Voor Krimpen aan den IJssel gaat het voor de jaren 2023 en 2024 over een aanpak voor 288 woningen waarvoor een budget van € 420.280 beschikbaar is.

Wat willen we bereiken

Met de Krimpense isolatie aanpak willen we slecht geïsoleerde woningen verbeteren van eigenaren die moeite hebben hun woning te verduurzamen. Dat zijn woningen met label D of lager. Daarbij ligt de focus op woningen onder de gemiddelde WOZ waarde (€ 365.000) dan wel de NHG grens (€ 429.300). Vanwege het beschikbaar gestelde budget van het Rijk voor meerdere jaren en in samenwerking met onze inwoners kunnen we een programmatische aanpak opzetten en een grote bijdrage leveren aan het energiezuiniger maken van de Krimpense koopwoningvoorraad.

Speerpunten

Woningeigenaren in slecht geïsoleerde woningen helpen met isoleren

Omschrijving (toelichting)

Particuliere woningeigenaren met een slechte geïsoleerde woning helpen deze te isoleren



Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

2.2.4 Zon op grote daken

Wat is er aan de hand

In de Regionale Energiestrategie is afgesproken dat we volop inzetten op het realiseren van zon op grote daken. Het aandeel zon op dak in de regio groeit gestaag en blijft naar verwachting doorgroeien. Alleen loopt Krimpen aan den IJssel achter op de doelstellingen van 9,4 GWh in 2030

Wat willen we bereiken

Wij zetten extra capaciteit in om in gesprek te gaan met de eigenaren van de grootste daken in Krimpen. Indien nodig zetten we projecten op om de versnelling te realiseren

Speerpunten

Versnelling van het aandeel zon op grote daken.

Omschrijving (toelichting)

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

2.2.5 Soortenmanagementplan

Wat is er aan de hand

De Wet natuurbescherming regelt onder andere de bescherming van plant- en diersoorten in Nederland. In deze wet staat dat je zonder ontheffing geen schade toe mag brengen aan beschermde dier- en plantensoorten. Deze onderzoeksplicht geldt ook voor particulieren. Bijvoorbeeld als zij hun spouwmuur willen isoleren. In de praktijk wordt dit onderzoek niet uitgevoerd. Veel particulieren weten hier niet van af en er zijn hoge kosten: minstens € 5.000 per woning. Tot nu toe werd hier ook niet op gehandhaafd. Recent heeft de Raad van State de uitspraak gedaan. Wil een eigenaar van een bestaande woning de spouwmuren isoleren? Dan moet hij eerst voldoende ecologisch onderzoek laten doen om vast te stellen of er vleermuizen in deze muren kunnen zitten. Alleen met een camera tussen de muren kijken is niet voldoende. Deze uitspraak heeft gevolgen voor hoe wij als gemeenten omgaan met het promoten van spouwmuurisolatie. En kan gevolgen hebben voor de werkwijze van de hele branche en ook voor het tempo waarin huizen in Nederland worden geïsoleerd.

Wat willen we bereiken

Met het opstellen van een Soortenmanagementplan (SMP) werken we aan een duurzame instandhouding van de op dit moment in Krimpen aan den IJssel voorkomende beschermde soorten. We brengen in 1 keer voor de hele gemeente in beeld waar deze soorten zich bevinden. Het SMP beschrijft hoe de staat van instandhouding van soorten wordt gewaarborgd door tijdig maatregelen te nemen ten gunste van deze soorten. Met een SMP wordt vervolgens een ontheffing aangevraagd. Met deze ontheffing worden ruimtelijke ontwikkelingen binnen een plangebied toegestaan, mits de bescherming van de soorten is gewaarborgd. Dat geldt ook voor isolatiemaatregelen van particuliere woningeigenaren.

Speerpunten

Opstellen van een soortenmanagementplan

Omschrijving (toelichting)



Een soortenmanagementplan voor de hele gemeente opstellen.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

2.2.6 Implementatie Omgevingswet

Wat is er aan de hand

Per 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet daadwerkelijk in werking. Al eerder hebben wij besloten om in eerste instantie alleen de zo geheten 'minimale acties' uit te voeren en (nog) geen beleidswijzigingen door te voeren.

De minimale acties hebben vooral betrekking op juridische en bedrijfsmatige eisen. In een aantal gevallen (bijvoorbeeld leges) is daar een besluit van uw raad voor nodig. De voorstellen daarvoor bieden wij in het najaar van 2023 aan.

Pas ná inwerkingtreding van de wet zullen wij uw raad eventuele beleidsmatige keuzes voorleggen. En verder willen we in 2023 starten met een proces dat tot een Omgevingsvisie moet leiden. Die visie moet de Structuurvisie 'Ruimte voor ontwikkeling' uit 2003 gaan vervangen.

Wat willen we bereiken

We willen een nieuwe visie op onze gemeente ontwikkelen waarin (voorlopig) de volgende ambities centraal staan:

- Een gezonde gemeente
- Klimaatneutraal (in 2050)
- Samen denken, samen doen
- Veerkrachtige wijken
- Er zijn voor kwetsbare bewoners

Die visie willen wij vertalen in een omgevingsplan en een uitvoeringsagenda.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

2.2.7 Uitvoeringsprogramma Woonvisie

Wat is er aan de hand

De huidige crisis op de woningmarkt doet zich ook in Krimpen gelden: jongeren vinden moeilijk een (bereikbare) woning, de slaagkans is laag. De vergrijzing brengt veel vraag naar levensloopbestendige/toegankelijke woningen en woonvormen met zich mee, en de doorstroming op de woningmarkt hapert. Volkshuisvesting staat in het middelpunt van de belangstelling. Meer en meer doelgroepen kunnen onze steun goed gebruiken. Om die steun gericht te kunnen aanbieden is er de komende jaren budget voor onderzoek nodig.

Wat willen we bereiken

Wij blijven ervoor zorgen dat het prettig wonen is in Krimpen en dat zoveel mogelijk Krimpenaren in Krimpen kunnen (blijven) wonen. Daarvoor is een aantrekkelijk en passend aanbod van woningen (en voorzieningen) nodig.

Speerpunten

Doorstroming op de woningmarkt

Omschrijving (toelichting)



Onderzoek doen hoe we senioren (zowel huurders als kopers) kunnen helpen met hun verhuiscens, waardoor doorstroming tot stand komt met vrijkomende huizen voor starters/jonge gezinnen.

Pilot flexwoningen

Omschrijving (toelichting)

Samen met QuaWonen gaan we onderzoeken de kansen voor een pilot met flexwoningen, om daarmee snel te kunnen voorzien in acute huisvestingsvraag.

Woonopgave middeninkomens

Omschrijving (toelichting)

Tot nu toe bedient QuaWonen de middeninkomens via de vrije toewijzingsruimte binnen de sociale huur. Gezamenlijk met QuaWonen gaan wij de woonopgave voor middeninkomens onderzoeken: hoe groot is de groep middeninkomens in Krimpen en hoe is die gehuisvest c.q. moet die gehuisvest worden?

Vergroten van de slaagkansen

Omschrijving (toelichting)

We gaan onderzoeken hoe we de slaagkansen van diverse doelgroepen (gezinnen, starters/jongeren) kunnen vergroten.

Innovatie van de woonvormen

Omschrijving (toelichting)

Onderzoek naar hoe en waar we innovatieve (geclusterde) woonvormen kunnen realiseren voor senioren of voor andere specifieke (kwetsbare) doelgroepen.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

2.2.8 Inventarisatie van oneigenlijk gebruik gemeentegrond

Wat is er aan de hand

Na afronding van het project Snippergroen in 2018 zijn er nieuwe situaties van oneigenlijk gebruik van gemeentegrond geconstateerd. Het is daarom wenselijk om opnieuw een inventarisatie te laten uitvoeren om na te gaan hoeveel nieuwe situaties er zijn, zodat daarop gepaste actie kan worden ondernomen.

Wat willen we bereiken

Het doel van de inventarisatie is om te bepalen welke actie(s) er nodig zijn met betrekking tot de uitkomst ervan. We willen alle situaties van gebruik van gemeentegrond gelijk behandelen. Dit houdt in dat men bij oneigenlijk gebruik ofwel de grond moet teruggeven ofwel de grond moet kopen of huren. Het idee hierachter is zowel de rechtsgelijkheid en het voorkomen van verjaring als het oogpunt van mogelijke bron van inkomsten door middel van verkoop en verhuur van de in gebruik zijnde gronden.



Speerpunten

Gepaste acties ondernemen

Omschrijving (toelichting)

Gepaste acties ondernemen op de situaties waarin sprake is van oneigenlijk gebruik van gemeentegrond.

Op grond van welk beleid/afpraak handelen we

- Ambitiedocument Duurzaamheid
- Duurzaamheidsagenda 2021-2024
- Regionale Energiestrategie 1.0 Rotterdam Den Haag
- Structuurvisie en bestemmingsplannen
- Meerjaren Perspectief Grondexploitaties
- Nota Grondbeleid
- Beleids- en beheerplan Kunstwerken
- Integraal Huisvestingsplan 2019 - 2023
- Woonvisie Krimpen aan den IJssel 2020-2030
- Meerjarige prestatieafspraken Krimpen aan den IJssel 2023-2026 Goed doen we samen
- Regioakkoord 2022 nieuwe woningmarktafspraken
- Regionale woonvisie

Hoe en wanneer leggen we verantwoording af

Duurzaamheid

- Energietransitie
- Klimaatmonitor
- Realtime status Duurzaamheidsagenda
- Voortgangsrapportage Duurzaamheidsagenda

Beheer en onderhoud

- Duurzame leefomgeving
- Burgerpeiling
- Woon- en leefklimaat
- Schouw openbare ruimte (door Bureau IDVerde, 2 x per jaar)

Ruimtelijke ontwikkeling

- Meerjaren Perspectief Grondexploitaties

Wonen

- Bouwen en Wonen
- Jaarlijkse evaluatie van de prestatieafspraken

2.3 Afval, riolering en begraven

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

2.3.1 Aanvullend beleid afval en grondstoffen

Wat is er aan de hand

In 2016 is het omgekeerd inzamelen ingevoerd (grondstoffen aan huis en restafval in ondergrondse containers). Het doel: minder restafval en een hoger afvalscheidingspercentage. De rekenkamer heeft aanbevelingen gedaan voor het verbeteren van het afvalbeleid. Hiertoe is een plan van aanpak opgesteld en is een voorstel voor



(aanvullend) beleid voor het inzamelen van grondstoffen en (rest)afval in voorbereiding. Vooruitlopend op de invoering daarvan willen we in 2024 een aantal maatregelen treffen en moet Cyclus (vervangings)investeringen doen.

Wat willen we bereiken

Minder restafval en een betere afvalscheiding met een zo hoog mogelijk kwaliteit van grondstoffen. De invoering van (aanvullend) afval en grondstoffenbeleid per 1-1-2025 en vooruitlopend daarop treffen we een aantal maatregelen en doet Cyclus enkele (vervangings)investeringen.

Speerpunten

Aanpassen toegangscontrole ondergrondse containers

Omschrijving (toelichting)

Aanpassen toegangscontrole ondergrondse containers (van 2G naar 4 of 5G).

Vorbereiding en besluitvorming afval en grondstoffenbeleid

Omschrijving (toelichting)

Vorbereiding en besluitvorming (aanvullend) afval en grondstoffenbeleid

Communicatie

Omschrijving (toelichting)

Communicatie

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

2.3.2 Fase 3 Waalhoven

Wat is er aan de hand

Het resterende oude gedeelte van begraafplaats Waalhoven ligt inmiddels vrij laag zodat de bestrating en grafbanen moeten worden opgehoogd. Eerst worden graven geruimd. Daarna kunnen er weer nieuwe graven worden uitgegeven.

Wat willen we bereiken

Na uitvoering van fase 3 is het oude gedeelte van begraafplaats Waalhoven afgerond en geschikt om nieuwe graven uit te geven. De bestrating en grafbanen liggen weer op hoogte en er is (deels) nieuwe beplanting en gazon aangebracht.

Speerpunten

Het ruimen en ophogen van begraafplaats Waalhoven

Omschrijving (toelichting)

Het ruimen van graven en het ophogen/reconstrueren van fase 3 begraafplaats Waalhoven.

Op grond van welk beleid/afpraak handelen we

- Groenstructuurplan
- Groenbeleid- en beheerplan
- Stedelijk waterplan
- GRP Krimpen aan den IJssel 2023-2027



- Beheerplan Openbare Ruimte 2022-2026
- Grondwaterzorgplan en Beheerplan Water



Hoe en wanneer leggen we verantwoording af Wat mag het kosten

| Ruimtelijk domein | Rekening | Begroting | Begroting | Meerjarenraming | | |
|--|---------------|---------------|---------------|-----------------|---------------|---------------|
| | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 |
| Lasten | | | | | | |
| Openbare ruimte en verkeer | 6.988 | 7.401 | 8.832 | 9.494 | 9.888 | 10.349 |
| Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening | 1.478 | 10.769 | 14.292 | 3.553 | 2.724 | 4.835 |
| Afval, riolering en begraven | 7.279 | 7.749 | 7.902 | 8.149 | 8.441 | 8.732 |
| Nieuw beleid & intensivering | | | 548 | 300 | 237 | 187 |
| Totaal lasten | 15.744 | 25.919 | 31.573 | 21.496 | 21.290 | 24.104 |
| Baten | | | | | | |
| Openbare ruimte en verkeer | 602 | 692 | 645 | 658 | 677 | 694 |
| Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening | 1.768 | 8.178 | 13.511 | 2.985 | 1.184 | 3.585 |
| Afval, riolering en begraven | 9.528 | 9.799 | 10.450 | 11.056 | 11.587 | 11.857 |
| Nieuw beleid & intensivering | | | | | | |
| Totaal baten | 11.898 | 18.669 | 24.607 | 14.700 | 13.449 | 16.136 |
| Totaal saldo van baten en lasten | -3.846 | -7.250 | -6.967 | -6.796 | -7.841 | -7.967 |
| Reservemutaties | -2.302 | 1.283 | -45 | -32 | 285 | 7 |
| Resultaat | -6.148 | -5.967 | -7.012 | -6.828 | -7.556 | -7.961 |

| Investerings Ruimtelijk domein | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 |
|--|---------------|--------------|---------------|--------------|
| Vervanging damwanden | | | 100 | |
| Vervanging blauwe bollen rotonde Nieuwe Tiendweg | | 124 | | |
| Groot onderhoud diverse trappen in Krimpen | | 30 | | |
| HIJ-zitjes | | | | 26 |
| Vervanging ponton/aanlegsteiger Waterbus | 400 | | | |
| Vervangen en verzwaren elektrakasten baggeren Sliksloothaven | | | | 272 |
| Vervanging houten keerwanden Fontijnehof, Goudriaanhof, etc. | | | 95 | |
| Vervanging en groot onderhoud bruggen incl. Stormpolderbrug | 163 | | 30 | |
| Baggeren watergangen | 300 | | 300 | |
| Onderhoud en vervanging toplaag, balustrades, etc. aanbrug | 20 | 203 | | |
| Herstratingsprojecten (incl. sanering) | 7.111 | 4.222 | 6.636 | 5.239 |
| Rioleringsprojecten (klimaatadaptief en "normaal") | 4.527 | 3.568 | 4.388 | 3.742 |
| Alternatieve fietsroute Ouverturelaan | 350 | | | |
| Fase 3 Waalhoven | 442 | | | |
| Totaal investeringen | 13.314 | 8.147 | 11.549 | 9.279 |

| Nieuw beleid en intensiveringen Ruimtelijk domein | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 |
|---|------|------|------|------|
| Aanvullend beleid afval en grondstoffen | 50 | 58 | 58 | 58 |
| Fase 3 Waalhoven | | 15 | 15 | 16 |
| Bomenbeheer | 100 | | | |
| Bomen voor bewoners | 25 | 26 | 26 | 27 |
| Plantvakken | 125 | 50 | 51 | |



| | | | | |
|---|------------|------------|------------|------------|
| Lokale aanpak isolatie | 102 | | | |
| Onderzoek oneigenlijk gebruik gemeentegrond | 25 | | | |
| Uitvoeringsprogramma woonvisie | | 30 | 25 | 26 |
| Soortenmanagementplan | 75 | 75 | 15 | 15 |
| Vervanging overbescherming IJsselboulevard | 19 | 19 | 18 | 18 |
| Bevorderen biodiversiteit | 10 | 10 | 11 | 11 |
| LED verlichting Stormpolder | 10 | 10 | 10 | 10 |
| Aanpassing Omloopstoep | 8 | 7 | 7 | 7 |
| Totaal | 548 | 300 | 237 | 187 |

Indicatoren

De ingevulde gegevens bevatten geen streefwaarden, maar betreffen de meest actuele gerealiseerde waarden. In de kolom jaartal staat aangegeven uit welk jaar de gerealiseerde waarden komen.

In de kolom 'begroting 2023' ziet u de gepresenteerde waarden van de begroting 2023. Het is mogelijk dat deze waarden nadien nog zijn geactualiseerd door de bron.

De resultaten van de Burgerpeiling 2023 zijn nog niet beschikbaar gekomen voor de begroting 2024.



| Basisset indicatoren programma Ruimtelijke domein | Begroting 2024 | Jaartal | Begroting 2023 | Jaartal | Bron |
|--|----------------|---------|----------------|---------|---------------------|
| Hernieuwbare elektriciteit | 9,4% | 2021 | 6,1% | 2020 | Waarstaatjegemeente |
| Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar | 119,80 | 2022 | 116,70 | 2021 | Waarstaatjegemeente |
| De gemiddelde WOZ waarde van woningen in de gemeente | € 316.000 | 2022 | € 289.000 | 2021 | Waarstaatjegemeente |
| Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen | 0,20 | 2021 | 0,20 | 2021 | Waarstaatjegemeente |
| Woonlasten éénpersoonshuishouden | 972 | 2023 | 935 | 2022 | Waarstaatjegemeente |
| Woonlasten meerpersoonshuishouden | 1.116 | 2023 | 1.074 | 2022 | Waarstaatjegemeente |
| Omvang huishoudelijk restafval in kg per inwoner | 209 kg | 2022 | 226 kg | 2021 | Cyclus |

| Lokale indicatoren programma Ruimtelijk domein | Begroting 2024 | Jaartal | Begroting 2023 | Jaartal | Bron |
|---|---|------------|--|---------|---|
| De buurt als woon- en leefomgeving is veilig | 89% | 2021 | 89% | 2021 | Burgerpeiling |
| Staat van de buurt | Heel (75%) Schoon (60%) Begaanbaar (60%) Groen (57%) | 2021 | Heel (75%) Schoon (60%) Begaanbaar (60%) Groen (57%) | 2021 | Burgerpeiling |
| Waardering van de buurt als leefomgeving | 7,74 | 2021 | 7,74 | 2021 | Burgerpeiling |
| Kwaliteitsbeeld verharding | 87% minimaal kwaliteitsniveau | 2023 | 90% minimaal kwaliteitsniveau | 2022 | Kwaliteitsmeting Integrale Schouw BTL |
| Het aantal sociale huurwoningen van QuaWonen met energielabels A t/m C, als percentage van de totale voorraad sociale huurwoningen van QuaWonen | 73,5% (3.337 van de in totaal 4.543 soc. huurwoningen van QuaWonen) | febr. 2023 | 79,2% | 2022 | QuaWonen |
| Alle huurwoningen van de woningcorporaties, verdeeld (in procenten) in de segmenten sociale huur en markthuur | 95,5% soc. huur (4.756 won.), 4,5% vrije sector huur (223 won.) | febr. 2023 | 95,9% soc.huur 4,1% markthuur | 2022 | Gegevens betreffende de 4 woningcorporaties: QuaWonen, Mooiland, SOR en Havensteder |
| Reële zoekduur starters op de woningmarkt | 28 maanden | 2022 | 27 maanden | 2021 | QuaWonen |
| Het aantal sociale huurwoningen van de woningcorporaties, als percentage van de totale woningvoorraad in Krimpen aan den IJssel | 37,8% | febr. 2023 | 33,3% | 2022 | Gegevens betreffende de 4 woningcorporaties: QuaWonen, Mooiland, SOR en Havensteder |
| Het percentage woningen dat met voorrang voor Krimpenaren wordt geadverteerd en feitelijk wordt toegewezen | 26% | 2022 | 22% | 2021 | Jaarmonitor 2022 SvWRR |

Programma 3 Maatschappelijk domein

Hoofdambitie

Krimpen aan den IJssel heeft een uitstekend voorzieningenniveau op het gebied van sport, cultuur, onderwijs en economie. We hebben de ambitie om dit voorzieningenniveau in stand te houden en toekomstbestendig te maken. Op het gebied van werkgelegenheid is de ambitie niet alleen op behoud maar ook op uitbreiding gericht.

We streven naar een brede deelname aan activiteiten op het gebied van kunst, cultuur, kunstzinnige vorming en kunstbeoefening. Het stimuleren van sporten en bewegen is een belangrijk doel in het kader van onze ambitie om een gezonde gemeente te worden. Tegelijk is het een middel om de eigen kracht en zelfredzaamheid van Krimpenaren direct of indirect te bevorderen. Nog dit jaar zullen wij een nieuwe Sport- en beweegnota ter vaststelling voorleggen.



In 2014 besloten we om maximaal ruimte te geven aan (maatschappelijk) ondernemerschap. Dat was het startpunt voor een traject van externe verzelfstandiging van de kinderboerderij, het zwembad en het beheer van de binnensportaccommodaties. Op dit moment exploiteert de gemeente alleen de multifunctionele accommodatie de Tuyter nog zelf.

Daarnaast heeft de gemeente besloten om het maatschappelijk vastgoed van de gemeente tot een aanvaardbaar minimum terug te brengen. We stimuleren het multifunctioneel gebruik van de resterende accommodaties onder andere door exclusief gebruik uitzondering te laten zijn. Daarnaast krijgt structureel gebruik voorrang.

We houden 2 bijzondere accommodaties in stand: het zwembad en de kinderboerderij. Daarnaast zijn we eigenaar van het Streekmuseum, het UMAM-gebouw en diverse buitensportaccommodaties.

Voor de buitensport hebben we de ambitie uitgesproken om verantwoordelijk te zijn en te blijven voor de aanleg en het onderhoud van sportvelden c.a. en de daarbij behorende openbare infrastructuur. De verenigingen zijn (of blijven) zélf verantwoordelijk voor de (nieuw)bouw én het beheer en onderhoud van hun clubgebouw.

Goede onderwijshuisvesting is een belangrijke voorwaarde die de school(besturen) de ruimte geeft om kwalitatief goed onderwijs te kunnen aanbieden. Goede onderwijshuisvesting is een investering in de ontwikkeling en daarmee toekomst van onze jonge kinderen en jeugd. Tevens dragen goede schoolgebouwen bij aan de leefbaarheid en de vergroening van onze gemeente.

In het Integraal Huisvestigingsplan kijken we met elkaar 25 jaar vooruit. Niet alleen naar de schoolgebouwen, maar ook naar de binnensportaccommodaties. Omdat het onderwijs hier de grootste gebruiker van is.

Samen met de aanpalende bedrijventerreinen De Krom en Parallelweg vormt de Stormpolder het grootste aaneengesloten bedrijventerrein aan de oostkant van de Rotterdamse regio. De (maritieme) maakindustrie is hier - vanwege het watergebonden karakter - een belangrijke bedrijfstak waar de gemeente vol op wil blijven inzetten.

Daarnaast wordt ingezet op behoud en verbetering van de (Sliksloot)haven.

We streven ernaar om winkels en horecafunctie zoveel mogelijk te clusteren in vitale en toekomstbestendige centra, zodat ze elkaar hier kunnen versterken. In onze gemeente zijn deze centra het 'Hart van Krimpen' (Crimpenhof en omgeving), wijkcentrum De Korf en buurtcentrum De Olm. Winkels en horeca buiten de centrumgebieden dragen niet bij aan het versterken van de structuur, en kunnen hier zelfs afbreuk aan doen. Het is dan ook niet gewenst om buiten de genoemde centrumgebieden mee te werken aan nieuwe ontwikkelingen.

Enkele locaties die buiten de hoofdstructuur liggen zijn kansrijk voor woningbouw. Dit betekent dat hier mogelijkheden verkend worden om beschikbare, onbenutte (detailhandels)ruimte te transformeren naar andere wenselijke functies, waaronder wonen.

3.1 Sport en recreatie

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

3.1.1 Aanleg tweede Gio-court

Wat is er aan de hand

Het college heeft in het bestuursakkoord de wens uitgesproken om in Krimpen een tweede



“Gio-court” aan te leggen. Daarnaast is er in Krimpen een grote behoefte bij jongeren aan goede voorzieningen om te kunnen voetballen. Ook zijn er positieve ervaringen ten aanzien van het bij het ‘Zwaneneiland’ aangelegde Gio-court.

Wat willen we bereiken

Door de aanleg van een ‘Gio-court’ voorzien in de behoefte van jongeren om te beschikken over goede voetbalfaciliteiten. Daarnaast is de doelstelling om jongeren te stimuleren om te sporten/te bewegen en elkaar te ontmoeten.

Speerpunten

Het stimuleren van sporten

Omschrijving (toelichting)

Het stimuleren van sporten, bewegen en ontmoeten in de buitenruimte onder jongeren.

Verwerven inzicht motorische ontwikkeling

Omschrijving (toelichting)

Het verwerven van inzicht in de motorische ontwikkeling van Krimpense basisschoolleerlingen.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

3.1.2 Kwalitatief duurzaam zwembad

Wat is er aan de hand

Door mede te investeren in het onderhoud van het zwembad gedurende de exploitatieperiode van Optisport kunnen natuurlijke investeringsmomenten gebruikt worden voor een kwaliteitsverbetering van het zwembad. Dit moet ervoor zorgen dat het zwembad tot 2035 open te houden is.

Het duurzamer maken van het gemeentelijk vastgoed is 1 van de speerpunten uit de Duurzaamheidsagenda 2021-2024 (thema Energie).

Wat willen we bereiken

We willen vanaf 2024 een kwalitatief en duurzaam zwembad laten exploiteren dat tot minimaal 2035 open is te houden. Dit willen we bereiken door aan te sluiten op de reeds door Optisport geplande werkzaamheden.

Speerpunten

Onderhoud zwembad

Omschrijving (toelichting)

Aan te sluiten op de reeds door Optisport geplande werkzaamheden voor het zwembad.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

3.1.3 Toekomstbestendig DCV

Wat is er aan de hand

De opstellen van voetbalvereniging DCV zijn toe aan vernieuwing. De vereniging is hier (financieel) verantwoordelijk voor, maar is voor het rond krijgen van de financiering



afhankelijk van de gemeente. Het college heeft in principe besloten om - conform het vorig jaar ingezette beleid - een nog nader vorm te geven rol in de financiering te willen spelen. Waar de vereniging verantwoordelijk is voor de opstallen, is de gemeente dat voor het aanleggen, onderhouden en beheren van de velden. Het tweede veld van DCV is nu nog natuurgras. Om DCV klaar te maken voor de toekomst, heeft het college tevens besloten dit veld om te bouwen naar kunstgras.

Wat willen we bereiken

Door DCV financieel te ondersteunen bij de nieuwbouw van de opstallen, beoogt het college deze nieuwbouw mogelijk te maken en daarmee de toekomstbestendigheid van DCV van een forse impuls te voorzien. Ook het ombouwen van het tweede veld naar kunstgras draagt hieraan bij.

Speerpunten

Het verstrekken van een lening

Omschrijving (toelichting)

Het verstrekken van een lening tegen maximaal 2% rente aan DCV.

Het kopen van de ondergrond

Omschrijving (toelichting)

Het kopen van de ondergrond van sportpark Waalplantsoen van DCV.

Het ombouwen naar een kunstgrasveld

Omschrijving (toelichting)

Het ombouwen van veld 2 van sportpark Waalplantsoen naar een kunstgrasveld.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

3.1.4 Aanleg padelbanen TV Langeland/TCK

Wat is er aan de hand

Er is al geruime tijd binnen de gemeente behoefte om Krimpense inwoners op een betaalbare wijze met de populaire sport padel kennis te laten maken. Hiervoor is lang geprobeerd 2 padelbanen te realiseren bij tennisvereniging TCK. Het is gebleken dat het niet mogelijk is om padelbanen te realiseren bij TCK vanwege de te korte afstand tussen deze padelbanen en de omliggende woningen. Als gevolg hiervan zal er norm overschrijdende geluidsoverlast worden ervaren door omwonenden. Hierom is het plan om padelbanen te realiseren bij TCK stopgezet.

Tennisvereniging Langeland heeft ook interesse getoond om padelbanen te realiseren omdat zij ook de behoefte binnen de Krimpense bewoners zien. We willen onderzoeken of het mogelijk is om deze verenigingen gezamenlijk padelbanen te laten realiseren. Bij het zoeken naar een geschikte locatie spelen geluidsnormen een belangrijke rol. Er wordt aangestuurd op een samenwerking tussen TCK en TV Langeland (en mogelijk anderen geïnteresseerden) om deze padelbanen te gaan realiseren.

Wat willen we bereiken

Het is de wens om padelbanen te realiseren, die aan de geluidsnormen uit het



Activiteitenbesluit voldoen. Hiervoor willen we onderzoeken of het mogelijk is om de verschillende partijen bijeen te brengen en gezamenlijk padelbanen te laten realiseren.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

3.1.5 Geluidsreductie tennisbanen TCK

Wat is er aan de hand

De plannen voor het realiseren van padelbanen bij TCK zijn vanwege geluidsoverlast richting omwonenden niet meer in ontwikkeling. Uit geluidsonderzoek blijkt dat de geluidsproductie richting omwonenden de geluidsnormen zullen gaan overschrijden. Het probleem hierbij ligt bij de bestaande tennisbanen die deze normen overschrijden. Waardoor dit met padelbanen alleen maar zal leiden tot een grotere overschrijding.

De bestaande tennisbanen liggen er al jaren, en zijn na wijziging van de regels (inwerkingtreding van het Activiteitenbesluit) de normen gaan overschrijden. We willen het geluidsrapport laten aanpassen op basis van actuele werkelijke baanbezetting en toernooien en competitiedagen. En zo de maatregelen laten uitwerken om aan de geluidsnorm van het Activiteitenbesluit te voldoen en een onderbouwing en voorstel maatwerkvoorschriften op te stellen.

Wat willen we bereiken

De bestaande tennisbanen binnen de normen van het Activiteitenbesluit laten vallen.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

3.1.6 Uitvoering speelruimtebeleidsplan

Wat is er aan de hand

Aan de aan te pakken speelplekken uit het Uitvoeringsprogramma Speelruimte Krimpen zijn in 2018 budgetten voor de werkzaamheden gekoppeld. Door onvoorziene uitgaven en de hoge inflatie in de afgelopen jaren zijn deze budgetten niet meer toereikend. Daarom is aanvullend budget nodig om alle speelplekken aan te pakken uit het geüpdatete programma dat verlengd is tot en met 2024.

Wat willen we bereiken

We willen verder uitvoering geven aan het geüpdatete en tot en met 2024 verlengde Uitvoeringsprogramma Speelruimte.

Speerpunten

Een uitnodigende en veilige speelruimte

Omschrijving (toelichting)

Een uitnodigende en veilige speelruimte om te bewegen, te ontwikkelen en te ontmoeten voor jong en oud.

Een goede samenwerking bewerkstelligen

Omschrijving (toelichting)

Een goede samenwerking bewerkstelligen met organisaties en inwoners bij de renovatie en herontwikkeling van de speelruimte middels o.a. uitgebreide participatietrajecten.



Het streven naar goed verdeeld en divers speelruimteaanbod

Omschrijving (toelichting)

Het streven naar een goed verdeeld en divers speelruimteaanbod voor verschillende doelgroepen.

Op grond van welk beleid/afspraken handelen we

- Speelruimtebeleidsplan 2018-2022 en het uitvoeringsprogramma speelruimte 2019-2022
- Na vaststelling 'Update Uitvoeringsprogramma speelruimte 2021 - 2024'
- Uitvoeringsprogramma Het Jonge Kind
- Lokaal sportakkoord 2.0
- Sportnota 'Krimpen beweegt 2023 - 2027' (na vaststelling)

Hoe en wanneer leggen we verantwoording af

Recreatie/toerisme

- Jaarverslag Groenalliantie

Sport

- Sport en cultuur
- Rapportages Sport en Gemeente
- "Gezondheid in kaart", 4-jaarlijkse rapportage GGD

3.2 Cultuur

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

3.2.1 Evenementen

Wat is er aan de hand

Het evenementenstimuleringsfonds is succesvol gebleken in 2023. Met het in 2024 beschikbaar stellen van extra middelen kan de gemeente duurzaam inzetten op de regierol én ervoor zorgen dat organisatoren, verenigingen, bewonersgroepen en inwoners samen zo goed mogelijk vorm kunnen geven aan de wensen van de inwoners met betrekking tot (reguliere) evenementen en een aantrekkelijke evenementenagenda.

Wat willen we bereiken

Vanuit de evenementenvisie willen we een vervolg geven aan evenementen die binnen de visie passen en succesvol zijn gebleken. Evenementen zorgen voor het beeld van de gemeente, de verbondenheid en ontmoeting tussen inwoners en economische spin-off. Door evenementen te stimuleren bevorderen we de sociale cohesie en het prettig wonen, werken en recreëren in de gemeente. Het bundelen van de middelen zorgt voor een duidelijke regie hierin.

In 2024 willen we nieuwe (subsidie)kaders ontwikkelen voor een structurele jaarlijkse evenementenagenda met (financiële) ruimte voor nieuwe initiatieven.

Speerpunten

Verbinden en verbreden

Omschrijving (toelichting)

Verbinden en verbreden door meest gewaardeerde evenementen te behouden, jaarlijks festival te organiseren, actief inzetten van vrijwilligers en meerdere financieringsbronnen benutten.



Verrassen en vernieuwen

Omschrijving (toelichting)

Verrassen en vernieuwen door kwaliteitsverhoging te stimuleren tijdens een netwerkbijeenkomst, handleiding evenementen bijstellen en verbinding te leggen tussen lopende en nieuwe projecten.

Vertellen

Omschrijving (toelichting)

Vertellen door het promoten en versterken van de Uitagenda, actief benutten van communicatiemiddelen van de gemeente ter promotie en aandacht voor evenementen via het magazine De Klinker.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

3.2.2 Digitaalhuis

Wat is er aan de hand

Het Digi-Taalhuis is een samenwerkingsverband tussen verschillende lokale organisaties die samen met en in opdracht van de gemeente werken aan de aanpak van laaggeletterdheid en het vergroten van basisvaardigheden. De coördinatie van het Digi-Taalhuis is belegd bij de Bibliotheek Krimpen. Gezamenlijk wordt gewerkt aan het verbeteren van de (digitale) geletterdheid, de zelfredzaamheid en de participatie. De bibliotheek doet dit met een laagdrempelig aanbod van producten en diensten ter bevordering van (digi-)taalvaardigheid voor alle inwoners van de gemeente.

Wat willen we bereiken

De gemeente wil taalvaardigheid en digitale vaardigheden binnen de gemeenschap bevorderen. Dat heeft impact op het dagelijkse levens van de inwoners. Onder andere omdat het de kansen vergroot op werk, in het onderwijs en rondom sociale interactie. De beoogde effecten zijn als volgt:

- Verbetering lees-, schrijf- en digitale vaardigheden
- Toename Nederlands spreken en luisteren
- Toename participatie en zelfredzaamheid
- Daling van het aantal laaggeletterden en digibeten
- Vergroting kansen op de arbeidsmarkt
- Afname maatschappelijke kosten en verbetering gezondheid
- Toename maatschappelijke participatie van onder andere de Digi-Taalhuis vrijwilligers

Speerpunten

Bevorderen samenwerking belanghebbenden

Omschrijving (toelichting)

Bevorderen samenwerking belanghebbenden (werkgevers, onderwijsinstellingen, maatschappelijke organisaties).



Bewustwording

Omschrijving (toelichting)

Bewustwording.

Verbeteren digitale geletterdheid

Omschrijving (toelichting)

Verbeteren digitale geletterdheid.

Vergroten van zelfredzaamheid

Omschrijving (toelichting)

Vergroten van zelfredzaamheid.

Participatie

Omschrijving (toelichting)

Participatie.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

3.2.3 Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)

Wat is er aan de hand

Vanaf 1 januari 2023 hebben gemeenten een nieuwe verantwoordelijkheid ten aanzien van de Informatiepunten Digitale Overheid (IDO's). Gemeenten vervullen namelijk vanaf dan een rol als financier van de lokale bibliotheek. Om zo IDO's te realiseren of in stand te houden. De financiering is geregeld in de Regeling specifieke uitwerking Informatiepunten Digitale Overheid.

Digitalisering heeft de maatschappij in een hoog tempo veranderd. Dienstverlening van overheden en bedrijven is steeds vaker digitaal. Voor veel burgers is dat ingewikkeld. Rond de 2,5 miljoen Nederlanders hebben moeite met lezen, schrijven en het gebruiken van digitale apparaten, zoals een computer, smartphone of tablet. Ongeveer 1,2 miljoen Nederlanders hebben nog nooit internet gebruikt. Digitale inclusie (zorgen dat iedereen mee kan doen in de digitale samenleving) is om die reden een belangrijk doel.*

*bron: Informatiepunten Digitale Overheid (IDO's) - Een handreiking voor gemeenten (van: VNG)

Wat willen we bereiken

Financier van de lokale bibliotheek ten behoeve van de realisatie en/of instandhouding van de Informatiepunten Digitale Overheid (IDO's);

- Promotor van IDO's bij haar inwoners.
- Regievoerder over het netwerk van organisatie(s) rond de IDO's.

De bibliotheek heeft een IDO, tijdens openingsuren kunnen bezoekers hier terecht. Het IDO helpt mensen op weg met vragen over zorg en huurtoeslag, DigiD, betalen van verkeersboetes en nog veel meer digitale overheid vragen. Het sluit daarmee naadloos aan op de doelstelling van de bibliotheek.*

*bron: begroting 2024 Productenboek Krimpen – Bibliotheek aan den IJssel



Speerpunten

Beschikbaar stellen/houden IDO

Omschrijving (toelichting)

Beschikbaar stellen/houden IDO.

Verbetering digitale geletterdheid

Omschrijving (toelichting)

Verbetering digitale geletterdheid.

Verhogen zelfredzaamheid

Omschrijving (toelichting)

Verhogen zelfredzaamheid.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

3.2.4 Ondersteuning Lokale Omroep Krimpen

Wat is er aan de hand

Gemeenten hebben volgens de Mediawet een instandhoudingsplicht voor de lokale publieke omroep, dat wil zeggen dat de gemeente verantwoordelijk is voor de bekostiging van de Lokale Omroep Krimpen (LOK). Dat zorgt er wél voor dat zo'n omroep afhankelijk is van de gemeente voor financiering, terwijl diezelfde omroep deze gemeente ook kritisch moet kunnen bevragen.

Vanaf 2026 zal de bekostiging via het Rijk gaan verlopen. Daardoor krijgen ze een onafhankelijker positie. Het kabinet investeert vanaf 2026 structureel €16 miljoen extra in de lokale publieke omroepen, zodat omroepen meer professionele producties kunnen maken en professionele journalisten kunnen aannemen.

Het Rijk streeft er tevens naar om 'streekomroepen' te laten ontstaan. In dat verband werken de lokale omroepen van Capelle en Krimpen aan den IJssel aan samenwerking.

De LOK heeft de komende twee jaar extra financiële ondersteuning nodig om dit proces te doorlopen. Er is structureel meer geld nodig door wegvallende opbrengsten en oplopende kosten. En er is een eenmalig bedrag nodig.

Wat willen we bereiken

De gemeente wil meewerken aan het laten ontstaan van een robuuste streekomroep met Capelle aan den IJssel (LOC) en Krimpen aan den IJssel (LOK).

Speerpunten

Financieel gezonde lokale omroep

Omschrijving (toelichting)

Financieel gezonde lokale omroep

Realiseren Streekomroep

Omschrijving (toelichting)

Realiseren streekomroep



Op grond van welk beleid/afspraken handelen we

- Brede Regeling Combinatiefuncties
- Cultuurnota 2019-2022
- Evenementenvisie 2021
- Regeling CMK (Cultuureducatie met Kwaliteit)

Hoe en wanneer leggen we verantwoording af

Cultuur

- Sport en cultuur
- Uitvoeringsagenda Cultuurnota

3.3 Onderwijs

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

3.3.1 Integraal Huisvestingsplan

In 2023 is het nieuwe Integraal Huisvestingsplan 2023 - 2027 opgesteld en ter besluitvorming aangeboden aan de gemeenteraad. In het IHP 2023-2027 zijn ontwikkelingen in marktprijzen verwerkt. Maar ook de inhoudelijke ontwikkelingen op het gebied van zowel onderwijs als voor binnensport. In 2024 vindt de verdere uitwerking van plannen voor de volgende projecten uit het IHP plaats:

- Realisatie en opening van de Groeiplaneet;
- Stedenbouwkundige kaders, bestemmingsplanprocedure en aanbesteding voor het Octaaf / Mozaïek / gymzaal Una Corda;
- Opstellen van het Programma van Eisen en stedenbouwkundige kaders voor het Kompas / gymzaal Tuinstraat;
- Opstellen van een projectplan en Programma van Eisen van de Groenendaal;
- Haalbaarheidsonderzoek, inclusief locatie-onderzoek voor het Comenius college.

Op grond van welk beleid/afspraken handelen we

- Integraal huisvestingsplan

Hoe en wanneer leggen we verantwoording af

Jeugd

- Onderwijs

3.4 Economie

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

3.4.1 Hart van Krimpen

We willen het gebied tussen het raadhuis en winkelcentrum Crimpenhof transformeren tot het "Hart van Krimpen". Door onder meer samen te werken met de winkeliersvereniging Crimpenhof worden er steeds meer activiteiten op dit plein geprogrammeerd. Dit willen we verder uitbouwen. Zo willen we, in nauwe samenwerking met de vastgoedeigenaren van de Crimpenhof, bezien hoe we meer (kwalitatieve) horeca toe kunnen voegen rondom het Raadhuisplein.

Ook onderzoeken we of de markt verplaatst kan worden naar de kant van het Raadhuisplein. Voor de (her)inrichting van de openbare ruimte ontwikkelen we meerdere scenario's.



Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

3.4.2 Uitwerken van de Detailhandels- en horecastructuurvisie

We geven (verder) uitvoering aan het beleid zoals dat in de detailhandels- en horecastructuurvisie staat. Dit doen we door gebiedsvisies op te stellen, waarbij inzichtelijk wordt gemaakt wat er in een gebied nodig en/of mogelijk is om een kwalitatief niveau te behouden of te realiseren. Denk hierbij aan de omgeving van de Crimpenhof, winkelcentrum De Olm en Stad en Landschap/Binnenweg.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

3.4.3 Verder investeren in zakelijk relatiebeheer en (lokale) netwerken

De bedrijfscontactfunctionaris vervult een brugfunctie tussen de gemeentelijke organisatie en het bedrijfsleven. Hoewel in de achterliggende tijden stappen zijn gezet, willen we verder investeren in het uitbouwen (en benutten) van zakelijke contacten en het participeren in lokale en regionale netwerken. Dit biedt ook voor onze gemeente en ondernemers een podium zich te presenteren en te profileren.

Op grond van welk beleid/afspraken handelen we

- Detailhandelsvisie
- Stormpolder
- Uitvoeringsagenda Economie

Hoe en wanneer leggen we verantwoording af
Bedrijvigheid & Economie



Wat mag het kosten

| Maatschappelijk domein | Rekening 2022 | Begroting 2023 | Begroting 2024 | Meerjarenraming | | |
|---|------------------|-------------------|-------------------|-----------------|---------------|---------------|
| | | | | 2025 | 2026 | 2027 |
| Lasten | | | | | | |
| Sport en recreatie | 3.373 | 3.470 | 3.766 | 3.937 | 3.984 | 4.083 |
| Cultuur | 3.174 | 3.650 | 3.596 | 3.667 | 3.746 | 3.839 |
| Onderwijs | 2.832 | 3.119 | 3.583 | 3.788 | 4.293 | 4.380 |
| Economie | 429 | 2.066 | 305 | 301 | 3.763 | 3.437 |
| Nieuw beleid & intensivering | | | 295 | 339 | 341 | 332 |
| Totaal lasten | 9.807 | 12.305 | 11.545 | 12.033 | 16.127 | 16.070 |
| Baten | | | | | | |
| Sport en recreatie | 1.217 | 945 | 1.153 | 1.210 | 1.224 | 1.250 |
| Cultuur | 1.084 | 1.109 | 1.132 | 1.156 | 1.173 | 1.203 |
| Onderwijs | 608 | 687 | 811 | 827 | 845 | 761 |
| Economie | 33 | 1.680 | 43 | 44 | 3.495 | 3.160 |
| Nieuw beleid & intensivering | | | | | | |
| Totaal baten | 2.942 | 4.421 | 3.138 | 3.237 | 6.738 | 6.373 |
| Totaal saldo van baten en lasten | -6.865 | -7.884 | -8.407 | -8.797 | -9.390 | -9.697 |
| Reservemutaties | 86 | 156 | 118 | 82 | 81 | 81 |
| Resultaat | -6.779 | -7.728 | -8.289 | -8.715 | -9.309 | -9.616 |

| Investerings Maatschappelijk domein | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 |
|---|---------------|--------------|---------------|--------------|
| Diverse inventaris de Tuyter | | | 67 | |
| Kwaliteit zwembad | 600 | | | |
| Kwaliteit en duurzaamheid zwembad | 960 | | | |
| Vervanging toplaag "van Bronckhorst kunstgrasveld" | | | 50 | |
| TCK - voldoen aan geluidsnormen | 182 | | | |
| Onderwijshuisvesting IHP (incl. sloop, bouw- en woonrijp) | 14.174 | 4.124 | 15.908 | 4.358 |
| Veld 2 DCV | 725 | | | |
| Tweede Gio Court | 220 | | | |
| Speelplaatsen | 400 | | | |
| Padelbanen TVL/TCK | 666 | | | |
| Totaal | 17.926 | 4.124 | 16.025 | 4.358 |

| Nieuw beleid en intensiveringen Maatschappelijk domein | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 |
|--|------|------|------|------|
| Speelplaatsen | | 31 | 30 | 30 |
| Digitaalhuis | 75 | 77 | 79 | 81 |
| TCK - voldoen aan geluidsnormen | | 14 | 14 | 14 |
| Informatiepunt digitale overheid | 30 | 30 | 31 | 32 |
| Kantine en veld 2 DCV | 43 | 54 | 54 | 54 |
| Tweede Gio Court | | 17 | 17 | 17 |
| Padelbanen TVL/TCK | | 33 | 33 | 33 |
| Evenementen | 104 | | | |



| | | | | |
|--|------------|------------|------------|------------|
| Verhoging bijdrage Lokale Omroep Krimpen | 45 | 10 | 10 | |
| Kwaliteit en duurzaam zwembad | | 74 | 73 | 72 |
| Totaal | 295 | 339 | 341 | 332 |

Indicatoren

De ingevulde gegevens bevatten geen streefwaarden, maar betreffen de meest actuele gerealiseerde waarden. In de kolom jaartal staat aangegeven uit welk jaar de gerealiseerde waarden komen.

In de kolom 'begroting 2023' ziet u de gepresenteerde waarden van de begroting 2023. Het is mogelijk dat deze waarden nadien nog zijn geactualiseerd door de bron.

De resultaten van de Burgerpeiling 2023 zijn nog niet beschikbaar gekomen voor de begroting 2024.

| Basisset indicatoren programma Maatschappelijk domein | Begroting 2024 | Jaartal | Begroting 2023 | Jaartal | Bron |
|--|----------------|---------|----------------|---------|---------------------|
| Functiemenging (verhouding tussen banen en woningen) | 42,6% | 2022 | 42,4% | 2021 | Waarstaatjegemeente |
| Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen | 6,5% | 2022 | 3,0% | 2021 | Waarstaatjegemeente |
| Relatief verzuim per 1.000 leerlingen | 19% | 2022 | 21% | 2021 | Waarstaatjegemeente |
| % voortijdige schoolverlaters (VO + MBO) | 1,5% | 2021 | 1,5% | 2021 | Waarstaatjegemeente |
| % niet-sporters | 58% | 2020 | 58% | 2020 | Waarstaatjegemeente |
| Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar | 542,8 | 2022 | 540,1 | 2021 | Waarstaatjegemeente |
| Demografische druk (groene + grijze druk tov 20-65 jr) | 93,4% | 2023 | 93% | 2022 | Waarstaatjegemeente |

| Lokale indicatoren programma Maatschappelijk domein | Begroting 2024 | Jaartal | Begroting 2023 | Jaartal | Bron |
|---|---|---------|--|---------|---------------------------------------|
| Het aantal verduurzaamde schoolgebouwen (label A t/m C) | 7 van de 15 schoolgebouwen | 2020 | 7 van de 15 schoolgebouwen | 2020 | Facilicom |
| Aantal actieve deelnemers sportverenigingsleven (aangesloten bij sportbond) | 22,1% | 2022 | 22,1% | 2020 | monitor sport en gemeenten en NOC-NSF |
| Bezettingsgraad sportzalen | 37% | 2022 | 41% | 2020 | monitor sport en gemeenten |
| Aantal kinderen dat lid is van een sportvereniging | 34,3% | 2022 | 34,3% | 2020 | NOC-NSF |
| Aantal lidmaatschappen bibliotheek en geleende boeken 18 jaar of ouder | lidmaatschappen; 4040 Uitleningen: 103.306 | 2022 | lidmaatschappen 3996 Uitleningen: 110.119 | 2021 | Bibliotheek |
| Waardering voor het winkelaanbod in Krimpen aan den IJssel | 6,92 | 2018 | 6,92 | 2018 | Burgerpeiling |
| Het percentage inwoners dat (zeer) tevreden is over het aanbod van speelvoorzieningen voor kinderen tot 12 jaar in de nabije omgeving | 63% | 2021 | 63% | 2021 | Burgerpeiling |

Programma 4 Sociaal domein

Hoofdambitie

De gevolgen van geopolitieke ontwikkelingen, inflatie en de energiecrisis op de koopkracht, de afwikkeling van de kinderopvangtoeslagaffaire en de naweeën van Corona zorgen voor



een blijvende uitdaging in het sociaal domein. Om deze uitdagingen het hoofd te bieden willen we investeren op veerkracht, (positieve) gezondheid, bestaanszekerheid en houdbaarheid.

Veerkrachtige buurten

Om de samenleving van Krimpen te versterken wordt zetten we in op de veerkrachtige buurten. Wijken, of beter gezegd buurten ondersteunen wij om veerkracht te behouden. Krimpen heeft een dorps karakter. Grootstedelijke problematiek is vanwege de ligging in regio Rijnmond echter niet onbekend. Voordeel van de Krimpense structuur is dat er wel sprake is van spreiding van problematiek en geen grote concentraties van achterstandswijken zoals in de grote steden.

(Positieve) gezondheid

Gezondheid is een centraal thema in deze begroting. Door de gezondheid van onze inwoners te bevorderen willen we een beroep op (medische) voorzieningen voorkomen.

Bestaanszekerheid

Bestaanszekerheid is landelijk een actueel thema. Om dit thema structureel aan te pakken landelijke wetgeving noodzakelijk. Een oplossing voor dit thema vergt op verschillende thema's samenhangend beleid. Toeslagen, uitkeringen, minimumloon, werkgelegenheid en huisvesting moeten in samenhang leiden tot een betere bestaanszekerheid. Aansluitend kan de gemeente Krimpen aan den IJssel beoordelen welke inkomensondersteunende maatregelen dan nog nodig zijn. Met de verkiezingen op komst zijn er vanuit het Rijk op korte termijn geen structurele maatregelen te verwachten. Om die reden moeten we voor de komende periode via lokale ondersteunende maatregelen onze Krimpense inwoners een steuntje in de rug geven. Deze maatregelen bestaan deels uit een financiële vergoeding, maar ook uit extra ondersteuning bij het vinden van werk. Ook na het nieuwe regeerakkoord moet een lijn uit worden gezet die aansluit op de ambitie van het nieuwe kabinet.

Houdbaarheid

Het zorgstelsel wordt steeds duurder. Dit is een landelijk probleem waar we ook binnen de uitvoering van de Jeugdwet en Wmo tegenaan lopen. Landelijk worden dan ook gesprekken gevoerd over de toekomstbestendigheid van het huidige stelsel. We wachten echter niet af tot het Rijk met oplossingen komt. Lokaal gaan we ook aan de slag met dit thema. Dit doen we door in te zetten op (positieve) gezondheid, de aanpak van de Jeugdwet en we participeren in de landelijke evaluatie van de houdbaarheid van de Wmo.

4.1 Preventie

Preventie

Om op eigen kracht mee te doen, is het nodig dat we blijven inzetten op preventie. Hierdoor zorgen wij er voor dat inwoners van Krimpen gezond blijven door hun gezondheid te bevorderen en te beschermen. Hierdoor voorkomen we grote(re) problemen en crisisgevallen. Immers voorkomen is beter dan genezen. Preventie levert op de langere termijn kostenbesparing op. Ook zorgt het voor meer kwaliteit van leven.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

4.1.1 Op weg naar een gezonde gemeente

Wat is er aan de hand



In het bestuursakkoord 'Samen Verschillend' zet het college zich in voor een aanpak om de gezondste gemeente van Nederland te worden. Dit is geen intentie om een wedstrijd met andere gemeente aan te gaan maar een ambitie om bij alle beleidsterreinen te beoordelen wat de gezondheidseffecten zijn van de keuzes die worden gemaakt. Het streven naar een gezonde gemeente in plaats van gezondste is feitelijk een betere woordkeuze.

Wat willen we bereiken

De gezondheid van de Krimpense inwoners bevorderen door extra inzet en maatregelen. Hierbij zal gebruik gemaakt worden van de GALA-middelen. Gezondheid is echter een thema wat niet alleen binnen het sociaal domein een rol speelt maar feitelijk doorwerkt in alle beleidsterreinen. Om te komen tot een samenhangende aanpak willen we de komende twee jaar investeren gemeente brede aanpak op gezondheid. Een projectleider draagt zorg voor de verbinding, overzicht en bewaking van het proces. Deze projectleider is voor 2 jaar nodig. Daarna moet het proces/project ingebed zijn in de reguliere werkzaamheden.

Speerpunten

Bewaken van de voortgang en uitvoering

Omschrijving (toelichting)

Bewaken voortgang en uitvoering van het plan van aanpak GALA.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

4.1.2 Veerkrachtige buurten

Wat is er aan de hand

In samenwerking met onze samenwerkings- en netwerkpartners ontwikkelen we een buurt- en gebiedsgerichte aanpak. Zo vergroten we de kwaliteit van bestaan van Krimpenaren en bevorderen we de sociale cohesie en leefbaarheid. Wij doen daarvoor eerst onderzoek naar de leefbaarheidssituatie in én de veerkracht van onze buurten.

Wat willen we bereiken

- We streven naar een goede afstemming tussen partners in de buurt en hebben scherp welke partijen hier actief zijn. De verschillende partijen werken samen aan een hogere tevredenheid van inwoners over hun leefomgeving. Dit doet ieder vanuit zijn/haar eigen taakveld en verantwoordelijkheid.
- Meer aansluiten bij de behoeften en de dynamiek van inwoners (initiatieven) en maatschappelijke kansen en opgaven. We gaan hierbij wel uit van de eigen kracht van de inwoners.
- We werken samen met inwoners aan het realiseren van activiteiten of voorzieningen in de buurt. Een betrokken buurt is hierbij het uitgangspunt.
- We bevorderen de sociale cohesie en leefbaarheid van de gebieden/buurten. Dit doen we door bij (her)inrichting rekening te houden met de effecten op de sociale cohesie.

Speerpunten

Uitbrengen van een adviesrapport

Omschrijving (toelichting)



Aan bureau Circusvis wordt gevraagd een adviesrapport uit te brengen voor Krimpen aan den IJssel, welke als belangrijke raadgever zal gaan dienen voor de uitvoering van het project.

Coördinatie van het proces

Omschrijving (toelichting)

De kwartiermaker Veerkrachtige wijken zorgt ervoor dat het proces gecoördineerd wordt, samenwerking tussen alle partijen en domeinen in de buurten wordt bevorderd en (deel)projecten op te zetten om de gestelde ambitie te bereiken.

Actieprogramma

Omschrijving (toelichting)

Er is een Actieprogramma Veerkrachtig Krimpen opgesteld.

Operationeel en strategisch overleg

Omschrijving (toelichting)

Operationeel en strategisch overleg zijn georganiseerd en zorgen dat alle activiteiten in de buurten goed op elkaar aansluiten.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

4.1.3 Versterken zelfredzaamheid en bekendheid van voorzieningen

Wat is er aan de hand

Voor verschillende beleidsmatige uitdagingen is communicatie met de inwoners belangrijk. Voor sommige onderdelen zoals de hervormingsagenda jeugd is het noodzakelijk om een maatschappelijke discussie over opvoeden en opgroeien te starten. Wat is de verantwoordelijkheid van de ouder en wanneer kun je hulp vragen? Deze discussie kunnen we - als gemeente - aanjagen. Ook de ambitie om de gezondste gemeente van Nederland te worden, vraagt een omslag in denken. Deze elementen communiceren we op een effectieve manier met de inwoners. Hierdoor weten inwoners hoe we dit gaan realiseren en waar ze mogelijk ondersteuning kunnen verwachten.

Wat willen we bereiken

We willen meer inwoners in hun eigen kracht zetten en dat meer inwoners zelfredzaam zijn. Ook is het belangrijk dat meer inwoners anticiperen op het ouder worden. Daarom stimuleren we dat inwoners algemene, preventieve en voorliggende voorzieningen gebruiken en minder een beroep doen op individuele voorzieningen. Zo krijgen meer inwoners een goede gezondheid en een gezonde leefstijl.

Speerpunten

Actueel houden informatie KrimpenWijzer

Omschrijving (toelichting)

Inwoners ondersteunen door de informatie op de website van de KrimpenWijzer actueel te houden en social media in te zetten.



Inzet communicatiekanalen passend bij de doelgroep

Omschrijving (toelichting)

Inzet van communicatiekanalen passend bij de doelgroep.

Inzet communicatiekanalen voor maatschappelijke discussie opvoeden en groeien

Omschrijving (toelichting)

Maatschappelijke discussie over opvoeden en opgroeien en hier diverse communicatiekanalen voor in te zetten.

Inzet communicatiekanalen voor maatschappelijke discussie gezonde gemeente

Omschrijving (toelichting)

Maatschappelijke discussie over gezonde gemeente en hier diverse communicatiekanalen voor in te zetten.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

4.1.4 Van woonzorgvisie naar actie

Wat is er aan de hand

Vanuit de vastgestelde woonzorgvisie is het noodzakelijk om te komen tot concretisering.

Wat willen we bereiken

In een uitvoeringsprogramma zal deze visie worden geconcretiseerd. Dat doen we in samenwerking met onze partners waarbij we de visie toetsen op haalbaarheid.

Speerpunten

Opstellen van een uitvoeringsprogramma

Omschrijving (toelichting)

Opstellen van een uitvoeringsprogramma en een afwegingskader.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

4.1.5 Uitvoering regeling Brede Specifieke Uitkering (SPUK) GALA

Wat is er aan de hand

Voor de uitvoering van de afspraken uit het Gezond Actief Leven Akkoord (GALA) samen met het Hoofdlijnen Sportakkoord II en het Preventieakkoord, is door de Rijksoverheid een Brede Specifieke Uitkering (SPUK-regeling) beschikbaar gesteld voor gemeenten. Vóór 31 maart 2023 moest een aanvraag worden ingediend voor de periode 2023 tot en met 2026. Wij hebben deze uitkering voor 2023 aangevraagd en toegekend gekregen. Een van de voorwaarden van toekenning van het SPUK-budget is het indienen van een Integraal plan van aanpak voor de periode 2024-2026. Dit plan hebben wij ingediend.

Wat willen we bereiken

We willen dat de Krimpense inwoners van jong tot en met oud:

- een gezonde leefstijl ervaren
- zich mentaal gezond voelen
- zich sociaal niet eenzaam voelen
- zich thuis voelen, zowel binnen- als buitenshuis



- meedoen in de samenleving
- en zorg hebben voor elkaar

Kinderen en jongeren hebben bij het opgroeien steun nodig van hun ouders, maar ook van hun omgeving. De sociale omgeving is voor kinderen en jongeren heel belangrijk om gezond en kansrijk te kunnen opgroeien.

Dat inwoners tijdig anticiperen op veranderende levensomstandigheden wordt steeds belangrijker. Daarom moet samenredzaamheid (zorg voor elkaar) weer vanzelfsprekend worden. Voor wie dat nodig heeft, moeten laagdrempelige voorzieningen dichtbij huis beschikbaar zijn.

Speerpunten

Uitvoering Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

Omschrijving (toelichting)

Uitvoering van het Integraal Plan van aanpak GALA 2024-2026 (Gezond en Actief Leven Akkoord).

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

4.1.6 Verbeteren mobiliteit lagere inkomens

Wat is er aan de hand

De regeling voor gratis openbaar vervoer in de regio tijdens de daluren breiden wij uit. Nu geldt deze regeling alleen voor inwoners van 67+ met een inkomen tot 120% van het wettelijk sociaal minimum. De regeling breiden we uit naar alle inwoners met een inkomen tot 130% van het wettelijk sociaal minimum. Het vervoersbereik zal dan gebaseerd worden op de RET regio.

Wat willen we bereiken

Door de verbreding van de doelgroep voor het gratis openbaar vervoer in de regio tijdens de daluren, willen we de maatschappelijke participatie van de financieel kwetsbaarste inwoners van Krimpen aan den IJssel verder bevorderen.

Speerpunten

De maatschappelijke participatie bevorderen

Omschrijving (toelichting)

De maatschappelijke participatie van de financieel kwetsbaarste inwoners van Krimpen aan den IJssel verder bevorderen.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

4.1.7 Bevorderen van een inclusieve samenleving

Wat is er aan de hand

Sinds enkele jaren wordt er in Krimpen aan den IJssel ingezet op het bevorderen van een inclusieve samenleving. Om de visie en ambitie op het gebied van een inclusieve samenleving uit het Beleidsplan Sociaal Domein gericht vorm te kunnen geven, stellen we een Actieprogramma Inclusie op. Uitgangspunt hierbij is dat we als gemeente het goede voorbeeld moeten geven.



Wat willen we bereiken

We willen bereiken dat Krimpen aan den IJssel een inclusieve samenleving is. Een samenleving waar iedereen mee telt en naar vermogen mee kan doen.

Speerpunten

Alle inwoners tellen mee

Omschrijving (toelichting)

Alle inwoners van Krimpen aan den IJssel tellen mee.

Alle inwoners kunnen mee doen

Omschrijving (toelichting)

Alle inwoners van Krimpen aan den IJssel kunnen mee doen.

Op grond van welk beleid/afspraken handelen we

Binnen het Sociaal Domein is het beleidsplan Sociaal Domein ons kader.

- Actieplan inburgering 2021-2022
- Actieprogramma Armoede en schulden
- Actieprogramma Mantelzorg
- Actieprogramma Vrijwilligerswerkbeleid
- Actieprogramma Dementievriendelijke gemeenschap
- Nationaal en Lokaal Preventieakkoord
- Gemeenschappelijke regeling GGD Rijnmond
- Integraal plan van aanpak GALA 2023 - 2026
- Regeling Integraal Zorgakkoord 2023-2026 (IZA)
- Dienstverleningsovereenkomst Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)

Hoe en wanneer leggen we verantwoording af

- Jeugd en jeugdhulpverlening
- Kwartaalrapportage inburgering
- Onderwijs
- Gemeentelijke monitor sociaal domein
- Gezondheid in kaart (rapportage GGD Rotterdam-Rijnmond 2018-2021)
- Jaarrapportage vroegsignalering schulden (Q1)

4.2 Basishulp

Basishulp

Als Krimpenaren het niet redden op eigen kracht, dan kan hulp of ondersteuning nodig zijn. We organiseren deze ondersteuning zodanig dat we onze Krimpense inwoners in hun kracht zetten en dat zij die ondersteuning krijgen die zij nodig hebben. We zetten in op gemakkelijke toegang tot de juiste ondersteuning/zorg. Geen indicatie, maar passende basishulp. Geen doorverwijzingen maar 'er individuele hulp bij halen'. Ondersteuning en zorg dat snel en op maat beschikbaar is.

Op grond van welk beleid/afspraken handelen we

Binnen het sociaal domein is het beleidsplan Sociaal Domein ons kader.

- Regiovisie Huiselijk geweld en kindermishandeling



Hoe en wanneer leggen we verantwoording af

We leggen verantwoording af via 'waar staat je gemeente':

- Onderwijs
- Gemeentelijke monitor sociaal domein

4.3 Individuele hulp

Individuele hulp

De gemeente verstrekt vanuit de maatwerkvoorzieningen (geïndiceerde zorg). Dit gebeurt als een inwoner niet de mogelijkheden heeft om op eigen kracht- met hulp van het netwerk of via een andere (voorliggende) voorziening - de zelfredzaamheid of participatie te handhaven of verbeteren. Daarmee staat de eigen verantwoordelijkheid voorop en is de maatwerkvoorziening altijd aanvullend.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

4.3.1 Re-integratie in het kader van de Participatiewet

Wat is er aan de hand

De Re-integratieverordening Participatiewet is per 1 juli 2023 aangepast. De wijzigingen in deze verordening moeten ervoor zorgen dat het voor werkgevers aantrekkelijker wordt om mensen met een lange afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen. De loonkostensubsidie is vereenvoudigd en de werkgevers kunnen zelf een voorziening aanvragen bij de gemeente ter ondersteuning van de werknemer met een lange afstand tot de arbeidsmarkt. De uitstroompremie was al onderdeel van de Re-integratieverordening maar is verhoogd. Voor vaststelling van de nieuwe bedragen hebben wij gekeken naar andere gemeenten. Met deze nieuwe bedragen geven wij de uitgestroomde werknemer een stabiele basis en waarderen wij inzet. De werknemer kan een hoger inkomen hebben maar kan ook te maken krijgen met het wegvallen van bepaalde minimaregelingen. Of niet meer in aanmerking komen voor kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen.

Wat willen we bereiken

Het verhogen van de uitstroompremie is 1 van de middelen waarmee de gemeente uitstroom naar werk wil stimuleren/verhogen.

Speerpunten

Creëren van (duurzame) uitstroom

Omschrijving (toelichting)

Creëren van (duurzame) uitstroom.

Armoedeval beperken bij uitstroom

Omschrijving (toelichting)

Armoedeval beperken bij uitstroom.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

4.3.2 Inzet op uitstroom

Wat is er aan de hand

Het uitkeringsbestand in Krimpen is al jaren stabiel op ongeveer zo'n 500 inwoners. Ondanks het enorme tekort op de arbeidsmarkt daalt dit aantal nauwelijks. Dit is anders bij de



buurtgemeente Capelle aan den IJssel en - in mindere mate - Zuidplas. Structureel kost de uitvoering van de Participatiewet de gemeente Krimpen meer dan de rijksvergoeding (BUIG) die we ontvangen. De gehanteerde verdeelsleutel werkt niet in het voordeel van Krimpen aan den IJssel. Dit deel compenseren we door een beroep op de aanvullende vangnet uitkering, maar er blijft een flink bedrag voor eigen risico. We zijn er van overtuigd dat we door het verbeteren van de verbinding tussen lokale ondernemers, vluchtelingenwerk, KrimpenWijzer en de GR IJsselgemeenten een hogere uitstroom uit de bijstand mogelijk is door een pro actieve benadering van diverse doelgroepen. Ook kan er meer voordeel worden gehaald uit de actieve monitoring van het resultaat van de SROI (Social Return on Investment) verplichting die bij aanbestedingen aan onze contractpartners wordt opgelegd.

Wat willen we bereiken

Het realiseren van een ombuiging met (duurzame) uitstroom die ervoor moet zorgen dat het tekort op het BUIG budget wordt teruggedrongen. Dit gaan we doen door het extra in te zetten van een projectleider die de verbinding tussen lokale werkgevers en de GR IJsselgemeenten gaat verbeteren. Deze inzet gaat gedekt worden uit een taakstelling die op de BUIG wordt opgenomen.

Speerpunten

Inzetten op Social Return on Investment

Omschrijving (toelichting)

Inzetten op Social Return on Investment.

Aansluiting zoeken bij de lokale arbeidsmarkt

Omschrijving (toelichting)

Aansluiting zoeken bij de lokale arbeidsmarkt.

In kaart brengen, evalueren en aanpassen processen

Omschrijving (toelichting)

Processen bij de begeleiding naar werk in kaart brengen, evalueren en aanpassen.

Ketenpartners nader met elkaar verbinden

Omschrijving (toelichting)

Ketenpartners nader met elkaar verbinden.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

4.3.3 Update Actieprogramma Armoede en schulden

Wat is er aan de hand

De verschillende crises en de hoge inflatie hebben een groot effect op inwoners die rond moeten komen van een inkomen rond de armoedegrens. Het CPB verwacht dat het aantal inwoners dat onder de armoedegrens leeft in 2024 stijgt. Met de update van het Actieprogramma Armoede en Schulden is deze aangepast aan de gevolgen hiervan.

Wat willen we bereiken

Door aanvullende maatregelen te nemen op het gebied van armoede en schulden, willen we



de bestaanszekerheid vergroten en maatschappelijke participatie bevorderen. Het gaat om de volgende aanvullende maatregelen:

- Het continueren van het recent opgerichte Armoedenetwerk Krimpen aan den IJssel.
- Het aanpassen van de berekenwijze voor de Sociaal Medische Indicatie (SMI).
- De vindbaarheid van de diverse minimaregelingen verhogen we door de inzet van verschillende communicatiemiddelen en de implementatie van een berekenings- en aanvraagtool.
- We sluiten ons aan bij de Alliantie Kinderarmoede.
- We verhogen de inkomensgrens van het Iedereen doet mee fonds (voorheen Voorzieningsfonds) naar 130% van het wettelijk sociaal minimum.
- De Rotterdampas wordt voor minima met een inkomen tot 130% van het wettelijk sociaal minimum aangeboden tegen een gereduceerd tarief. En de pas wordt gratis voor kinderen in deze doelgroep tot 18 jaar.
- In 2024 gaan we aan de slag met het opstellen van een integrale aanpak tegen kinderarmoede.
- We verhogen de structurele subsidie voor Stichting Leergeld.
- We gaan saneringskredieten aanbieden als nieuwe schuldregelingsvorm.
- We sluiten ons aan bij het initiatief Geldfit van de Nederlandse Schuldhulproute.

Speerpunten

Het versterken van de veerkracht

Omschrijving (toelichting)

Het versterken van de veerkracht van (financieel kwetsbare) inwoners.

Het bevorderen van maatschappelijke participatie

Omschrijving (toelichting)

Het bevorderen van maatschappelijke participatie.

Meer bekendheid geven aan minimaregelingen

Omschrijving (toelichting)

Meer bekendheid geven aan minimaregelingen en ondersteuning aan mensen in armoede.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

4.3.4 Alternatief voor intramurale jeugdhulp

Wat is er aan de hand

In december 2021 nam de Tweede Kamer een motie aan over het stoppen met plaatsingen in de gesloten jeugdhulp. In het uitvoeringsplan hebben Rijk, gemeenten en aanbieders afspraken vastgelegd over het toewerken naar jeugdhulp die kleinschalig, zoveel mogelijk open en zo thuis mogelijk georganiseerd is. Landelijk is afgesproken is dat de regio's verantwoordelijk zijn voor de afbouw van gesloten jeugdhulp en opbouw van alternatieven. In de praktijk wordt geconstateerd dat de gesloten jeugdhulp versneld wordt afgebouwd en vaak ook niet meer door Jeugdbescherming en rechterlijke macht wordt ingezet maar dat



een betaalbaar alternatief nog niet aanwezig is. Dit leidt tot creatieve vormen van jeugdhulp die veel duurder zijn dan voormalige gesloten bedden.

Naast de gesloten hulp zien we ook een toename van hulpvragen en zwaarte in het vrijwillige kader bij de complexe GGZ vraagstukken. Deze diensten worden ingekocht door de GRJR en deels landelijk (via het LTA). Ook hier is sprake van een flinke kostentoeename.

Wat willen we bereiken

Samen met de regio en de zorgaanbieders zal een oplossing moeten worden gevonden om deze ontwikkeling te keren. Dit zal moeten leiden tot een kwalitatief hoogwaardig aanbod met een vergelijkbare prijs op het niveau van het voormalige gesloten jeugdhulpaanbod. Ook voor de complexe GGZ trajecten zal in afstemming met de aanbieders gezocht moeten worden naar passende alternatieven.

Op grond van welk beleid/afspraken handelen we?

Binnen het sociaal domein is het beleidsplan Sociaal Domein ons kader. Verder handelen we op grond van:

- Verordeningen met betrekking tot de Jeugdwet
- De verordening en uitvoeringsregels met betrekking tot het leerlingenvervoer
- Verordeningen met betrekking tot de Wmo
- Regionaal Beleidsplan Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen 2022-2026
- De verordeningen en nadere regels met betrekking tot de Participatiewet
- De gemeenschappelijke regeling IJsselgemeenten
- De gemeenschappelijke regeling Promen
- De gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp Rijnmond
- De verordening Iedereen doet mee fonds
- Actieprogramma Armoede en Schulden 2021-2024

Hoe en wanneer leggen we verantwoording af?

- Gemeentelijke monitor sociaal domein
- Bestuursrapportage sociaal domein
 - Sturingsanalyse arbeidsparticipatie
 - Kwartaalrapportages Sociale Zaken IJsselgemeenten
 - Rapportages GR Promen
 - Kwartaalrapportages Sociale Zaken IJsselgemeenten
 - Bestuursrapportages GR Jeugdhulp Rijnmond

4.4 Opvang en inburgering

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

4.4.1 Opvang

Krimpen aan den IJssel neemt haar verantwoordelijkheid in het immigratiebeleid. Dat doen we betrokken maar kritisch. We leveren een bijdrage aan (crisisnood)opvang. We bieden huisvesting aan Oekraïense ontheemden en we voldoen aan de taakstelling voor de huisvesting van statushouders. Maar we doen dit wel in balans met de bijdrage die andere overheden leveren.

Binnen de gemeente Krimpen aan den IJssel zijn er 3 groepen waarvoor we opvang realiseren:



- Vluchtelingen
- Statushouders
- Oorlogsvluchtelingen uit Oekraïne

Vluchtelingen

Landelijk is er een groot tekort aan opvangplaatsen. De COA locaties zijn niet toereikend om alle vluchtelingen op te vangen. Gemeenten zijn verzocht om een bijdrage te leveren in het faciliteren van opvanglocaties. Ook in Krimpen leveren we hier een bijdrage aan door het mogelijk maken van de Alemannia in de Sliksloothaven als locatie voor crisisnoodopvang. Met de komst van de spreidingswet zal deze taak een structureel karakter gaan krijgen. Dit betekent voor Krimpen aan den IJssel dat er een keuze gemaakt moet worden voor een opvanglocatie met een meer structureel karakter dan de huidige opvanglocatie in de Sliksloothaven. De spreidingswet is nog niet vastgesteld maar het kabinet heeft de ambitie om dit wel op korte termijn te realiseren.

Statushouders

Elke gemeente heeft een taakstelling om statushouders te huisvesten. In Krimpen streven we naar een huisvesting waarbij we parallel aan de huisvesting ook werken aan maatschappelijke integratie, beheersing van de Nederlandse taal en werktoeleiding.

Oorlogsvluchtelingen uit Oekraïne

Inmiddels zijn 2 locaties ingericht voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen. De duur van deze opvang is afhankelijk van de ontwikkelingen in Oekraïne. Naast huisvesting bieden we deze vluchtelingen ook onderwijs en ondersteuning.

Bij al deze vormen van opvang beschikken we in Krimpen over een groot aantal inwoners die zich inzet om de (tijdelijke) inwoners van Krimpen welkom te laten voelen en hen te ondersteunen bij de maatschappelijk integratie. De schaal van de opvang locaties en de forse inzet van onze vrijwilligers zorgen er voor dat de opvang zonder noemenswaardige incidenten verloopt.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

4.4.2 Inburgering

Met de komst van de nieuwe inburgeringswet is de gemeentelijke rol weer groter geworden. Binnen Krimpen aan den IJssel hebben we de regie op de individuele inburgeraars neergelegd bij de KrimpenWijzer. Hierbij pakken we de maatschappelijke begeleiding en het taalonderwijs gezamenlijk op.

Op grond van welk beleid/afpraak handelen we?

- Beleidsplan sociaal domein
- Inburgeringswet
- Actieplan Inburgering

Hoe en wanneer leggen we verantwoording af?

- Gemeentelijke monitor sociaal domein
- Kwartaalrapportage inburgering
- Raadsinformatiebrieven



Wat mag het kosten

| Sociaal domein | Rekening | Begroting | Begroting | Meerjarenraming | | |
|---|----------------|----------------|----------------|-----------------|----------------|----------------|
| | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 |
| Lasten | | | | | | |
| Preventie | 3.570 | 2.572 | 3.041 | 3.107 | 3.134 | 3.211 |
| Basishulp | 3.498 | 3.308 | 2.661 | 2.767 | 2.888 | 2.987 |
| Individuele hulp | 30.164 | 36.064 | 35.977 | 36.631 | 37.924 | 38.946 |
| - Jeugd | 7.911 | 10.838 | 12.187 | 12.234 | 12.734 | 13.126 |
| - Participatie | 15.727 | 16.812 | 14.742 | 14.835 | 15.080 | 15.338 |
| - WMO | 6.526 | 8.414 | 9.048 | 9.562 | 10.110 | 10.483 |
| Opvang en inburgering | | | 679 | 568 | 585 | 598 |
| Nieuw beleid & intensivering | | | | | | |
| | | | 411 | 313 | 120 | 127 |
| Totaal lasten | 37.232 | 41.944 | 42.770 | 43.386 | 44.651 | 45.869 |
| Baten | | | | | | |
| Preventie | 296 | 54 | 680 | 680 | 586 | 587 |
| Basishulp | 60 | 224 | 120 | 106 | 109 | 111 |
| Individuele hulp | 8.739 | 8.549 | 8.182 | 8.385 | 8.594 | 8.808 |
| - Jeugd | 733 | 419 | 162 | 164 | 168 | 171 |
| - Participatie | 7.657 | 7.776 | 7.656 | 7.848 | 8.044 | 8.245 |
| - WMO | 349 | 353 | 364 | 373 | 382 | 392 |
| Opvang en inburgering | | | 441 | 321 | 329 | 329 |
| Nieuw beleid & intensivering | | | | | | |
| | | | | | | |
| Totaal baten | 9.095 | 8.827 | 9.423 | 9.492 | 9.617 | 9.836 |
| Totaal saldo van baten en lasten | -28.137 | -33.117 | -33.347 | -33.894 | -35.034 | -36.033 |
| Reservemutaties | 129 | 1.458 | 143 | | | |
| Resultaat | -28.009 | -31.659 | -33.204 | -33.894 | -35.034 | -36.033 |

| Nieuw beleid en intensivering Sociaal domein | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 |
|--|------------|------------|------------|------------|
| Bevorderen van een inclusieve samenleving | 21 | 22 | 22 | 23 |
| Versterken zelfredzaamheid en bekendheid van voorzieningen | 50 | 51 | 53 | 54 |
| Op weg naar een gezonde gemeente | 50 | 50 | | |
| Reintegratie in het kader van de participatiewet | 20 | 21 | 21 | 22 |
| Verbeteren mobiliteit lagere inkomens | 64 | 66 | 67 | 69 |
| Van woonzorgvisie naar actie | 25 | | | |
| Veerkrachtig Krimpen | 50 | 50 | | |
| Update actieplan Armoede | 191 | 189 | 192 | 195 |
| Inzet op uitstroom | 100 | 100 | | |
| Verlaging BUIG door inzet op uitstroom | -160 | -235 | -235 | -235 |
| Totaal | 411 | 313 | 120 | 127 |



Indicatoren

De ingevulde gegevens bevatten geen streefwaarden, maar betreffen de meest actuele gerealiseerde waarden. In de kolom jaartal staat aangegeven uit welk jaar de gerealiseerde waarden komen.

In de kolom 'begroting 2023' ziet u de gepresenteerde waarden van de begroting 2023. Het is mogelijk dat deze waarden nadien nog zijn geactualiseerd door de bron.

De resultaten van de Burgerpeiling 2023 zijn nog niet beschikbaar gekomen voor de begroting 2024.

| Basisset indicatoren programma Sociaal domein | Begroting 2024 | Jaartal | Begroting 2023 | Jaartal | Bron |
|---|----------------|---------|----------------|---------|---------------------|
| % kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. | 6,0% | 2021 | 5,0% | 2020 | Waarstaatjegemeente |
| Netto arbeidsparticipatie | 72,6% | 2022 | 68,5% | 2020 | Waarstaatjegemeente |
| % werkloze jongeren in de leeftijd van 16-22 jaar | 1,0% | 2021 | 2,0% | 2020 | Waarstaatjegemeente |
| Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners | 335,60 | 2021 | 335,60 | 2021 | Waarstaatjegemeente |
| Het aantal lopende reïntegratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar | 285,0 | 2022 | 266,2 | 2020 | Waarstaatjegemeente |
| % Jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp | 19,2% | 2022 | 18,9% | 2021 | Waarstaatjegemeente |
| % Jongeren tot 18 jaar met jeugdbescherming | 1,2% | 2022 | 1,5% | 2021 | Waarstaatjegemeente |
| % Jongeren met jeugdreclassering in de leeftijd van 12-23 jaar | 0,2% | 2022 | 0,2% | 2021 | Waarstaatjegemeente |
| Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement per 10.000 inwoners | 580 | 2022 | 630 | 2021 | Waarstaatjegemeente |
| % Werkelozen ten opzichte van de beroepsbevolking | 3,3% | 2022 | 3,4% | 2020 | Waarstaatjegemeente |
| % Huishoudens met een bijstandsuitkering | 4,3% | 2022 | 4,3% | 2021 | Waarstaatjegemeente |

| Lokale indicatoren programma Sociaal domein | Begroting 2024 | Jaartal | Begroting 2023 | Jaartal | Bron |
|--|----------------|---------|----------------|---------|---|
| Het percentage inwoners dat zich belemmerd voelt in zijn of haar dagelijkse activiteiten door het geven van zorg aan een hulpbehoevende naaste | 32% | 2021 | 32% | 2021 | Burgerpeiling |
| Vaccinatiegraad | 76,2% | 2022 | 78,7% | 2021 | Jaarverslag CJG Rijnmond |
| Melding partnergeweld | 85 | 2022 | 70 | 2021 | Waarstaatjegemeente |
| Meldingen kindermishandeling | 80 | 2022 | 80 | 2021 | Waarstaatjegemeente |
| Verward gedrag: crisismaatregelen | 5 | 2022 | 5 | 2021 | Khonraad |
| % aantal meldingen bij Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond (VTRR) | 174 | 2022 | 156 | 2021 | Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond (VTRR) |
| Bereikbaarheid Krimpenwijzer ("Ik wist waar ik moest zijn met mijn hulpvraag") | 85% | 2022 | 80% | 2021 | KTO |
| Door de dienstverlening die ik vanuit KrimpenWijzer/Krimpens Sociaal Team heb gekregen heb ik een betere kwaliteit van leven | 79% | 2022 | 78% | 2021 | KTO |
| Klantwaardering dienstverlening GR IJsselgemeenten | 7,8 | 2022 | 7,3 | 2021 | GR IJsselgemeenten |
| Inwoners van 70 jaar en ouder die zelfstandig wonen; per 1000 inwoners | 961 | Q2 2023 | 964 | 2021 | Waarstaatjegemeente |
| Aantal mantelzorgers bekend bij Krimpenwijzer | 722 | 2022 | 580 | 2021 | Gemeentelijke registratie vrijwilligers |
| Aantal aanmeldingen schuldhulpbemiddelen GR IJsselgemeenten | 25 | 2022 | 37 | 2021 | GR IJsselgemeenten |
| % Huishoudens zonder voorzieningen | 77% | 2022 | 77% | 2021 | Waarstaatjegemeente |
| Huishoudens met 1 t/m 5 voorzieningen | 2.860 | 2022 | 2.835 | 2021 | Waarstaatjegemeente |
| Huishoudens met 6 of meer regelingen | 195 | 2022 | 185 | 2021 | Waarstaatjegemeente |
| Huishoudens met Wmo voorzieningen | 1775 | 2022 | 1770 | 2021 | Waarstaatjegemeente |



Middelen

Overhead

Inleiding

Dit hoofdstuk biedt inzicht in de overhead van de gemeente Krimpen aan den IJssel. De programma's bevatten alleen de lasten en baten van het primaire proces.

Sinds de herziening van het Besluit Begroting en Verantwoording tonen we de baten en lasten van Overhead apart als onderdeel van de programma begroting.

Onderdelen overhead

Onder overhead wordt verstaan het geheel van functies en activiteiten gericht op sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Hierbij gelden de volgende uitgangspunten:

- Directe kosten zoveel mogelijk direct toerekenen aan de betreffende taakvelden;
- Ondersteunende taken zijn niet direct dienstbaar aan de externe klant of het externe product en behoren daarom tot de overhead. Wanneer deze ondersteunende taken worden uitbesteed, behoren de uitbestedingskosten bedrijfsvoering tot de overhead (bijvoorbeeld uitbesteding ICT);
- Sturende taken vervuld door hiërarchisch leidinggevenden behoren tot de overhead. De bijbehorende loonkosten behoren ondeelbaar tot de overhead;
- De positionering van een functie binnen de organisatie heeft geen invloed op de beoordeling of er sprake is van overhead.

Om enig inzicht te geven in de opbouw van de overhead is in deze begroting de overhead verdeeld in:

- Personele lasten van onder andere de taken met betrekking tot directie, communicatie, bestuursondersteuning, facilitaire zaken, juridische zaken, HR en financiën.
- Niet personele lasten, zoals huisvesting en ICT.

Dit begrotingsonderdeel is slechts een weergave van de baten en lasten met betrekking tot overhead.

Een meer inhoudelijke toelichting treft u aan in de paragraaf Bedrijfsvoering.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

1. Implementatie Wet Open Overheid

Wat is er aan de hand

Als gemeente willen we zo transparant en open mogelijk naar de samenleving toe zijn. In de Wet open overheid is geformuleerd aan welke minimale eisen we als gemeente moeten voldoen om dit te realiseren. Enerzijds betekent dit dat we veel informatie uit eigen beweging openbaar zullen maken. Hiervoor zijn 11 informatiecategorieën geformuleerd, die geleidelijk aan moeten worden gepubliceerd. Momenteel wordt gewerkt aan de eerste 4 categorieën. Hoe meer we actief publiceren, hoe minder Woo-verzoeken er achteraf zullen worden ingediend. In 2023 waren dat nog behoorlijk wat verzoeken, ook wat omvang betreft.

Anderzijds ligt er vanuit de Woo een opgave om onze informatiehuishouding op orde te brengen. Momenteel vindt er in onze gemeente daarvoor een aanzienlijke inventarisatie



plaats. Deze nulmeting vormt de basis voor alle verdere acties die informatie-gerelateerd zijn.

Wat willen we bereiken

1. De volgende 4 informatiecategorieën zijn actief openbaar gemaakt.
2. Het proces voor Woo-verzoeken is verder verfijnd en 100% van de verzoeken wordt binnen de wettelijke termijn afgehandeld.
3. De nulmeting voor onze informatiehuishouding is gereed en het actieplan voor het verbetertraject is in uitvoering genomen.

Speerpunten

Informatiecategorieën zijn gedefinieerd

Omschrijving (toelichting)

De volgende 4 informatiecategorieën zijn gedefinieerd en informatie wordt gepubliceerd op het (landelijk) platform/onze website.

Volledige en juiste wijze ordening

Omschrijving (toelichting)

Documenten worden volledig en op de juiste wijze geordend in het (zaak)systeem en efficiënt geanonimiseerd waardoor de doorlooptijd van het verzoek verkort wordt.

Maken van informatiebeheerplannen voor de werkprocessen

Omschrijving (toelichting)

Op basis van de nulmeting worden er informatiebeheerplannen voor de werkprocessen gemaakt, zodat duidelijk is wie, welke documenten uit welke processen volgens de kwaliteitsnormen beheert. Dit maakt de archivering, alsmede, het beschikbaar stellen van documenten, passief en actief, een stuk eenvoudiger.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

2. Privacy op Orde (DPIA's)

Wat is er aan de hand

Momenteel hebben we nog te weinig DPIA's uitgevoerd en zijn we onvoldoende bewust van de privacyrisico's die aan onze verwerkingen kleven. Dit kan resulteren in datalekken en bij controle door de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) kan dit resulteren in forse boetes.

Wat willen we bereiken

We streven ernaar de komende jaren onze achterstand op dit punt in te lopen, het privacybewustzijn te vergroten en datalekken en eventuele boetes te voorkomen.

Speerpunten

Uitvoeren van de belangrijkste DPIA's

Omschrijving (toelichting)

Uitvoeren van de belangrijkste DPIA's. Dit zijn de DPIA's voor verwerkingen met bijzondere persoonsgegevens.



Vergroten van privacybewustzijn

Omschrijving (toelichting)

Vergroten van privacybewustzijn.

Voorkomen van datalekken en eventuele boetes

Omschrijving (toelichting)

Voorkomen van datalekken en eventuele boetes.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

3. Implementatie Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv)

Wat is er aan de hand

De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer zal naar verwachting op 1 juli 2024 inwerking treden. Het wetsvoorstel geeft de burger recht om officiële berichten, zoals aanvragen voor vergunningen, wijzigingen en bezwaarschriften elektronisch aan de gemeente te kunnen zenden, op een door de gemeente bepaalde wijze. De gemeente dient zorg te dragen voor de terbeschikkingstelling van digitale kanalen voor formele berichten. De digitale kanalen moeten aan bepaalde eisen voldoen zodat zij als een veilige en toegankelijke omgeving dienen om zaken af te handelen. Vóór de Wmebv van kracht is, moeten er een aantal aanpassingen op de website worden doorgevoerd zodat inwoners hun zaken eenvoudig online kunnen regelen. Hierna dient er een vervolgstap te worden gezet om onze inwoners en ondernemers in de toekomst beter van dienst te kunnen zijn. Eén digitale ingang via de website maakt het voor inwoners en ondernemers mogelijk om hun zaken veilig online te regelen.

Hiertoe is een klantportaal noodzakelijk.

Wat willen we bereiken

1. Voor 1 juli 2024 voldoen we aan de eisen van de Wmebv.
2. In 2024 hebben we een duidelijk beeld hoe ons klantportaal eruit komt te zien.
3. In 2024 zijn de onderzoeksresultaten die bij de eerste fase (aansluiten op zaaksysteem en BRP) horen in het plan van aanpak omschreven.

Speerpunten

Alle producten en diensten op onze website tegen het licht houden

Omschrijving (toelichting)

In 2024 houden we alle producten en diensten op onze website tegen het licht en waar nodig maken we het mogelijk dat inwoners en ondernemers hun zaken digitaal kunnen regelen.

Onderzoek doen naar de eisen van een klantportaal

Omschrijving (toelichting)

In 2024 hebben we een onderzoek gedaan naar de eisen van een klantportaal voor onze gemeente.



Implementeren digitale klantportaal

Omschrijving (toelichting)

In 2024 nemen we een bestuurlijk besluit over de wijze waarop we het digitale klantportaal implementeren.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

4. Digitale toegankelijkheid

Wat is er aan de hand

Gemeenten moeten voldoen aan de digitale toegankelijkheidseisen Web content accessibility guidelines (WCAG). Deze eisen zorgen ervoor dat websites en applicaties voor iedereen toegankelijk zijn. Op onze websites staan honderden documenten die nu nog niet voldoen aan de eisen. Om hier bewustwording voor te creëren en deze documenten toegankelijk te maken, is het van belang hier iemand voor in te huren.

Wat willen we bereiken

Wij hebben 2 doelstellingen. Enerzijds willen we zo goed mogelijk voldoen aan de wettelijke eisen rond digitale toegankelijkheid. We willen dat elke website en applicatie de status A of B krijgt. Daarnaast willen we collega's bijbrengen dat het ontzettend belangrijk is om standaard word-documenten op een bepaalde manier op te bouwen. Om zo te voldoen aan de toegankelijkheidseisen.

Speerpunten

Toegankelijkheid digitale aanlevering

Omschrijving (toelichting)

Nieuwe documenten die online gepubliceerd worden moeten digitaal toegankelijk zijn.

Status applicatie en websites

Omschrijving (toelichting)

Al onze applicaties of websites hebben status B of A.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

5. Archivering Corsa en omgevingsvergunningen

Wat is er aan de hand

In 2018 is de gemeente overgestapt op een ander zaaksysteem genaamd Djuma. Het oude zaaksysteem Corsa bevat nog informatie waarop een bewaarplicht van toepassing is. In 2023 heeft de gemeente via de samenwerking met het Streekarchief Midden-Holland het e-depot met pre-depot functionaliteit van Preservica aangeschaft. Het hebben van een e-depot is een wettelijke verplichting. Dit biedt ons tevens de mogelijkheid om de digitale informatie over te plaatsen naar het pre-depot dat in het beheer is van het Streekarchief. Dit migratietraject is een complexe activiteit waarbij externe ondersteuning vereist is om de informatie uit Corsa te extraheren en in het pre-depot te ingesten (verwerken). In het Pre-depot is de mogelijkheid er om de informatie verder te behandelen, zodat het geschikt is voor het e-depot.



Wat willen we bereiken

Door de informatie die nu vastzit in het oude zaakstelsel over te plaatsen naar het pre-depot komt de mogelijkheid om deze op een geschikte wijze te beheren en klaar te maken voor de overbrenging vanuit het pre-depot naar het e-depot. (dit is één systeem). Het oude zaakstelsel Corsa moet uitgefaseerd worden, maar onze informatie moet beschikbaar blijven.

Speerpunten

Uitfaseren Corsa

Omschrijving (toelichting)

Uitfaseren Corsa.

Migreren van aanwezige informatie

Omschrijving (toelichting)

Migreren van aanwezige informatie uit Corsa naar het pre-depot.

Opschonen en vernietigen zaken

Omschrijving (toelichting)

Opschonen en vernietigen zaken.

Digitaliseren project bouwvergunning Raadhuisplein

Omschrijving (toelichting)

Digitaliseren project bouwvergunning Raadhuisplein.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

6. Functiehuis

Wat is er aan de hand

Er is een toename van complexiteit in het werk. Met meer uitdagende vraagstukken. In 2019 zijn we overgestapt naar zich zelf organiserende teams. Dit heeft geleid tot verandering in de manier waarop we werken en samenwerken. Inwoners en ondernemers vragen iets anders, reageren anders. Polariseren. Krapte op de arbeidsmarkt. Het werk van de gemeente is aanzienlijk veranderd, waarbij nieuwe taken zijn toegevoegd en andere taken zijn verdwenen. De snelheid waarmee nieuwe taken opgepakt moeten worden is soms hoog.

Wat willen we bereiken

Eind 2023 is het functiehuis vernieuwd.

Met het vernieuwde functiehuis een grotere rol te spelen in ondersteuning van teams op het gebied van:

- Werving en selectie
- Gespreksvoering
- Ontwikkeling kennis en ervaring en doorgroei (leerwegposities en loopbaanpaden)



Speerpunten

Passend maken van functieprofielen en loopbaanpaden

Omschrijving (toelichting)

Functieprofielen en loopbaanpaden moeten passen bij de vereiste expertise en vaardigheden.

Ondersteunen van onze werkwijze door het functiegebouw

Omschrijving (toelichting)

Het functiegebouw moet onze werkwijze ondersteunen en ervoor zorgen dat de juiste rollen en verantwoordelijkheden worden gedefinieerd.

Functiegebouw met aantrekkelijke en competitieve functiestructuur

Omschrijving (toelichting)

Een functiegebouw met een aantrekkelijke en meer competitieve functiestructuur waarmee we aansluiten op de arbeidsmarkt en de juiste kandidaat aantrekken.

Ondersteunen van flexibiliteit door het functiegebouw

Omschrijving (toelichting)

Een functiegebouw dat aansluit op het werk en flexibiliteit zoveel als mogelijk ondersteunt.

Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

7. Inrichting Raadhuis

Wat is er aan de hand

We hebben signalen uit de ambtelijke organisatie en het college ontvangen over het gebrek aan representatieve vergaderzalen voor kleinere gezelschappen voornamelijk voor externe bezoekers in het raadhuis. Daarnaast is de ruimte van het Krimpens contact centrum (KCC) te klein voor het aantal collega's dat hier werkt.

Wat willen we bereiken

- Meer en representatievere vergaderruimtes . In het bijzonder voor kleinere vergaderingen.
- Een goede werkomgeving voor ons KCC

Speerpunten

Representatieve vergaderruimtes

Omschrijving (toelichting)

Representatieve vergaderruimtes in het Raadhuis.

Creëren van een goede werkomgeving

Omschrijving (toelichting)

Een goede werkomgeving voor ons KCC.



Wat is er aan de hand/Wat willen we bereiken?

8. Vernieuwen techniek Raadzaal

Wat is er aan de hand

De techniek in de raadzaal is verouderd. De technische ondersteuning is nog meegenomen vanuit het oude raadhuis en voldoet niet meer aan de wensen van deze tijd.

Wat willen we bereiken

De techniek in de raadzaal moderniseren. Zodat de techniek in de raadzaal de activiteiten beter kan ondersteunen.

Speerpunten

Optimalisering technische ondersteuning van de Raadzaal

Omschrijving (toelichting)

Optimalisering technische ondersteuning van de Raadzaal.



Wat mag het kosten

| Overhead | Rekening | Begroting | Begroting | Meerjarenraming | | |
|---|---------------|----------------|----------------|-----------------|----------------|----------------|
| | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 |
| Lasten | | | | | | |
| Personele lasten | 4.914 | 6.041 | 5.966 | 6.145 | 6.477 | 6.808 |
| Niet personele lasten | 5.811 | 5.944 | 5.848 | 6.212 | 6.292 | 6.446 |
| Nieuw beleid & intensivering | | | 645 | 586 | 553 | 491 |
| Totaal lasten | 10.725 | 11.985 | 12.460 | 12.943 | 13.322 | 13.746 |
| Baten | | | | | | |
| Personele baten | | | | | | |
| Niet personele baten | 3.785 | 329 | 336 | 341 | 347 | 355 |
| Nieuw beleid & intensivering | | | | | | |
| Totaal baten | 3.785 | 329 | 336 | 341 | 347 | 355 |
| Totaal saldo van baten en lasten | -6.940 | -11.656 | -12.124 | -12.602 | -12.976 | -13.390 |
| Reservemutaties | -1.270 | 701 | 150 | | | |
| Resultaat | -8.210 | -10.955 | -11.974 | -12.602 | -12.976 | -13.390 |

| Investeringen Overhead | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 |
|---|------------|------|------|------|
| Vervanging noodstroomaggregaat raadhuis | 29 | | | |
| Inrichting Raadhuis | 320 | | | |
| Techniek Raadhuis | 160 | | | |
| Totaal | 509 | | | |

| Nieuw beleid en intensiveringen Overhead | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 |
|--|------------|------------|------------|------------|
| Functiehuis | 350 | 364 | 379 | 394 |
| Inrichting Raadhuis | | 35 | 35 | 35 |
| Privacy op orde (DPIA's) | 20 | 25 | 28 | 30 |
| Techniek Raadzaal | | 34 | 33 | 33 |
| Digitale toegankelijkheid | 50 | | | |
| Archivering Corsa en omgevingsvergunningen | 100 | | | |
| Wet open overheid | 75 | 77 | 79 | |
| WMEBV (klantportaal) | 50 | 51 | | |
| Totaal | 645 | 586 | 553 | 491 |

Indicatoren

De ingevulde gegevens bevatten geen streefwaarden, maar betreffen de meest actuele gerealiseerde waarden. In de kolom jaartal staat aangegeven uit welk jaar de gerealiseerde waarden komen.

In de kolom 'begroting 2023' ziet u de gepresenteerde waarden van de begroting 2023. Het is mogelijk dat deze waarden nadien nog zijn geactualiseerd door de bron.



| Basisset indicatoren Overhead | Begroting 2024 | Jaartal | Begroting 2023 | Jaartal | Bron |
|--|----------------|---------|----------------|---------|--|
| Formatie in fte per inwoner x 1.000 | 5,94 | 2023 | 5,68 | 2022 | Vensters voor Bedrijfsvoering (eigen berekening) |
| Bezetting in fte per inwoner x 1000 | 5,38 | 2023 | 5,42 | 2022 | Vensters voor Bedrijfsvoering (eigen berekening) |
| Apparaatskosten per inwoner | 735,06* | 2023 | 657,88* | 2022 | Vensters voor Bedrijfsvoering (eigen berekening) |
| Externe inhuur als % van totale kosten loonsom | 2,50% | 2023 | 2,50% | 2022 | Vensters voor Bedrijfsvoering (eigen berekening) |
| Overhead als % van totale lasten | 11,41% | 2023 | 11,31% | 2022 | Vensters voor Bedrijfsvoering (eigen berekening) |

*Er heeft een verbetering van de toerekeningsystematiek van de apparaatskosten plaatsgevonden. Om een reële weergave van de ontwikkeling van de apparaatskosten te tonen, is er een herijking in de berekening voor de begroting 2023 doorgevoerd.

Algemene dekkingsmiddelen

Inleiding

In dit hoofdstuk zetten we de algemene dekkingsmiddelen en de post onvoorzien op een rij. Binnen de begroting bestaat een onderscheid tussen algemene dekkingsmiddelen en specifieke dekkingsmiddelen. De algemene dekkingsmiddelen zijn middelen die vrij zijn aan te wenden. De besteding van deze inkomsten is niet aan een bepaald programma gebonden. De algemene dekkingsmiddelen vormen de financiële dekking van de negatieve financiële saldi van de programma's. De algemene dekkingsmiddelen beslaan meer dan de helft van de totale baten van de gemeente. De belangrijkste algemene dekkingsmiddelen zijn:

- uitkering uit het gemeentefonds
- inkomsten uit de onroerendezaakbelastingen (ozb)
- inkomsten uit deelnemingen

De uitkering uit het gemeentefonds is de grootste bron van gemeentelijke inkomsten. Eigen inkomsten als de ozb vormen slechts een beperkt deel van de totale baten.

Uitkering gemeentefonds

De omvang van het gemeentefonds is gekoppeld aan de rijksbegroting, waarbij op basis van de systematiek 'samen de trap op en samen de trap af' de algemene uitkering wordt geïndexeerd (ook wel accres genoemd). Sinds 2022 is dit zogenaamde accres gesplitst in een volume- en een nominaal deel, waarbij het nominale deel ter compensatie is van loon- en prijsstijgingen en het volumedeel ter compensatie van bevolkingsgroei en reëel accres. Voor de periode 2022-2025 zijn de VNG en het Rijk overeengekomen dat het volume-accres wordt bevroren waardoor gemeenten zekerheid hebben over de ontwikkeling van de algemene uitkering. Het nominale deel (loon- en prijsontwikkelingen) valt daar buiten. Vanaf 2026 vervalt de trap-op-trap-af systematiek. Pas met ingang van 2027 wordt op basis van een gewijzigde financieringsystematiek accres toegekend. Er is dan echter sprake van een grote terugval in Rijksmiddelen en een lager accres. Deze korting op het gemeentefonds heeft tot gevolg dat vanaf 2026 grote tekorten in de gemeentebegroting ontstaan. Bij het afronden van deze begroting bestaat nog geen duidelijkheid over een oplossing van dit probleem, waarmee vrijwel alle gemeenten te maken hebben.

De uitkering uit het gemeentefonds bestaat uit 3 soorten uitkeringen: algemene uitkering, integratie-uitkeringen en decentralisatie-uitkeringen.

Voor Participatie ontvangt de gemeente een integratie-uitkering. De decentralisatie-uitkeringen bevatten uitkeringen voor onder andere vergunningverlening, toezicht en



handhaving van provinciale taken, armoedebestrijding kinderen en de voorschoolse voorziening peuters.

Naast deze 3 vormen van algemene middelen ontvangt de gemeente zogenaamde specifieke uitkeringen (SPUK's). Deze worden verantwoord op het betreffende programma en zijn niet vrij inzetbaar. Bovendien wordt over deze middelen verantwoording afgelegd bij de jaarrekening.

De cijfers in deze begroting zijn gebaseerd op de septembercirculaire 2023 van het gemeentefonds. Wij wijken daarmee opnieuw af van de vastgestelde lijn om uit te gaan van de meicirculaire. Jaarlijks zijn er goede redenen om toch de septembercirculaire als basis voor de begroting te gebruiken. In elk geval wordt daarmee de meest actuele informatie over de algemene uitkering in de begroting verwerkt. Om weer een bestendige gedragslijn te hanteren gebruiken we voortaan de septembercirculaire bij het opstellen van de begroting.

Een van de onzekerheden betreft de extra middelen voor uitvoering van de Jeugdwet. Alleen voor 2024 en 2025 bestaat nu zekerheid en zijn middelen in het gemeentefonds opgenomen. Voor de jaren erna mogen gemeenten uitgaan van bedragen op basis van de uitspraken van de Commissie van Wijzen (abitrage). Daarnaast verwacht het Rijk dat gemeenten vanaf 2025 een oplopende besparing realiseren. In deze begroting is rekening gehouden met de extra inkomsten, maar nog slechts voor een klein deel met de besparing, omdat de uitwerking daarvan voor individuele gemeenten nog niet duidelijk is. Bovendien zijn in de Hervormingsagenda diversen maatregelen opgenomen die in Krimpen aan den IJssel al geïmplementeerd zijn en dus geen voordeel meer opleveren.

Onroerende zaakbelastingen

De opbrengst uit onroerende zaakbelasting wordt in deze begroting met 3% verhoogd. Dat is gelijk aan de algemene trend. Omdat de WOZ-waarden van vrijwel al het vastgoed boven trendmatig zijn gestegen, wordt een verlaging van het tarief toegepast. Op deze wijze stuurt de gemeente op de benodigde opbrengst en speelt de ontwikkeling van de WOZ-waarde een ondergeschikte rol. Een hogere waarde leidt dus niet automatisch tot een boven trendmatig hogere OZB-aanslag.

Dividenden

Alle beleggingen van Krimpen aan den IJssel liggen in het verlengde van de publieke taak. De verwachte inkomsten uit beleggingen beoordelen we jaarlijks en stellen we - indien nodig - bij.

In 2021 zijn cumulatief preferente aandelen Stedin verworven, waarop we een gegarandeerd dividend van 3% ontvangen. Op basis van prognoses en het laatst afgesloten boekjaar is in deze begroting geen rekening gehouden met dividend over de reguliere aandelen Stedin. Verder leveren alleen de aandelen BNG dividenden op. Over de aandelen Oasen en Cyclus wordt geen dividend uitgekeerd.

Saldo van de financieringsfunctie

Dit betreft het saldo van het taakveld treasury. Dit saldo wordt veroorzaakt doordat de omslag van de rente naar de programma's plaatsvindt op basis van een afgerond percentage. De gehanteerde rekenrente in deze begroting bedraagt 1%, terwijl de berekende omslag 0,79% is. Er is daardoor sprake van een financieringssaldo. In paragraaf D Financiering wordt dit nader toegelicht.



Stelposten

In de begroting is een aantal stelposten opgenomen. Voor een groot deel betreffen die de onderwerpen die als nieuw beleid en intensiveringen in de begroting zijn opgenomen. Wanneer we het nieuw beleid daadwerkelijk in uitvoering nemen, vindt omzetting naar een reguliere raming plaats. Dit is feitelijk een manier om zicht te houden op de uitvoering van het nieuw beleid.

Daarnaast zijn stelposten opgenomen voor lasten die we nog niet kunnen toerekenen aan een programma. Het gaat daarbij vooral om verwachte kostenstijgingen voor nieuwe contracten en ontwikkeling van de energiekosten. In de loop van 2024 beoordelen we of die stelposten moeten inzetten.

| Stelposten | Begroting 2024 | Mjb 2025 | Mjb 2026 | Mjb 2027 |
|---|-------------------|--------------|-------------|-------------|
| Nieuw beleid 2024-2027 | 1.931 | 1.538 | 1.262 | 1.137 |
| Nieuw beleid voorgaande begrotingsjaren | 526 | 420 | 387 | 387 |
| Stelposten | 67 | -6 | -786 | -598 |
| Taakstellingen | | -625 | -625 | -625 |
| Saldo stelposten | 2.524 | 1.327 | 238 | 301 |

Vennootschapsbelasting

Reclame-uitingen

In de gemeentelijke begroting is rekening gehouden met een aanslag VPB voor reclame-uitingen.

(Hypothecaire) leningen

De Rechtbank heeft een uitspraak gedaan over het verstrekken van (hypothecaire) leningen aan ambtenaren. Dat zou volgens het vonnis een ondernemersactiviteit zijn. Daar de gemeente Krimpen weliswaar geen nieuwe leningen meer verstrekt, maar nog wel een portefeuille heeft, wordt thans bekeken of dit tot een aanslag zou kunnen leiden voor onze gemeente. En of het niet zo zou kunnen zijn, dat het überhaupt verstrekken van leningen wordt beschouwd als een ondernemersactiviteit. Dit zou gevolgen kunnen hebben voor het verstrekken van leningen aan sportverenigingen of aan particulieren voor het verduurzamen van hun huis.

Grondexploitaties

Voor de grondexploitaties wordt jaarlijks een quick scan uitgevoerd om na te gaan of sprake is van vennootschapsbelastingplicht. Tot nu toe is dat niet het geval.

Overige activiteiten

Of er nog meer activiteiten van de gemeente als ondernemerschap moeten worden aangemerkt blijft dus nog steeds onzeker, zodat om die reden nog steeds een risico is opgenomen.

Onvoorzien

De post onvoorzien is volgens het Besluit Begroting en Verantwoording een verplicht onderdeel van de begroting. Gemeenten zijn vrij de hoogte van deze post te bepalen.



De post onvoorzien is op basis van de financiële verordening 2023 vastgesteld op € 0 per inwoner.

Op grond van welk beleid/afpraak handelen we

- Nota lokale heffingen 2019
- Belastingverordeningen
- Financiële verordening 2023
- Nota reserves en voorzieningen

Hoe en wanneer leggen we verantwoording af

Begrotingswijzigingen (in principe elke raadsvergadering)
Jaarrekening (voor 15 juli t+1)

Wat mag het kosten

| Algemene dekkingsmiddelen, vennootschapsbelasting en onvoorzien | Rekening 2022 | Begroting 2023 | Begroting 2024 | Meerjarenraming | | |
|---|------------------|-------------------|-------------------|-----------------|---------------|---------------|
| | | | | 2025 | 2026 | 2027 |
| Onroerende zaakbelasting | 5.925 | 6.204 | 6.370 | 6.587 | 6.827 | 7.030 |
| Uitkeringen gemeentefonds | 55.567 | 58.048 | 60.854 | 63.362 | 60.564 | 62.711 |
| Dividenden en winstuitkeringen | 121 | 124 | 124 | 124 | 124 | 124 |
| Saldo van de financieringsfunctie | -42 | -225 | -128 | -729 | -560 | -456 |
| Lasten algemene dekkingsmiddelen | -12 | -209 | -23 | 176 | 175 | 183 |
| Stelposten | | -300 | -210 | -133 | -121 | -107 |
| Algemene dekkingsmiddelen | 61.558 | 63.642 | 66.986 | 69.386 | 67.009 | 69.484 |
| Vennootschapsbelasting | -2 | -4 | -4 | -4 | -4 | -4 |
| Onvoorzien lasten | | | | | | |
| Saldo van baten en lasten | 61.557 | 63.638 | 66.982 | 69.382 | 67.006 | 69.480 |
| Reservemutaties | | 23 | | | | |
| Resultaat | 61.557 | 63.661 | 66.982 | 69.382 | 67.006 | 69.480 |

Paragrafen

Paragraaf A Lokale heffingen

Inleiding

Lokale heffingen zijn inkomsten die de gemeente ontvangt op grond van publiekrechtelijke regels. Doorgaans gaat het om belastingen, heffingen en retributies.

Onze gemeente legt de volgende heffingen op:

- onroerende zaakbelastingen (ozb)
- afvalstoffenheffing
- rioolheffing
- haven- en marktgelden
- lijkbezorgingsrechten
- leges

De Nota Lokale heffingen 2019, de kadernota 2024 en het bestuursakkoord dienen als uitgangspunten voor 2024. Deze uitgangspunten zijn vertaald in de begrotingsopzet voor 2024.



Ontwikkelingen 2024

Lokale heffingen

In april 2019 is de Nota Lokale heffingen 2019 vastgesteld. In deze nota zijn voor de diverse kostendekkende heffingen en retributies bandbreedtes vastgelegd. Bij de raming van de opbrengsten voor 2024 zijn deze bandbreedtes het uitgangspunt. Voor de begroting 2024 is als ozb-opbrengst het volume uit 2023 geraamd en verhoogd met de reguliere gebiedsuitbreiding. Daarnaast vindt een verhoging van het ozb-volume plaats met de index van 3%. Om het aldus bepaalde ozb-volume in 2024 te realiseren, dalen bij een verwacht hoger waarde niveau de drie ozb-tarieven (eigenaar woningen, eigenaar niet-woningen en gebruiker niet-woningen). De afvalstoffenheffing en de rioolheffing blijven 100% kostendekkend. In het bestuursakkoord is afgesproken de kostendekking van de lijkbezorgingsrechten jaarlijks met 5% te laten stijgen. In 2024 komt de kostendekking voor de lijkbezorgingsrechten uit op 90%.

In de belastingvoorstellen voor 2024 wordt dit verder uitgewerkt. Deze voorstellen en de belastingverordeningen voor 2024 komen in de raadsvergadering van december 2023 aan de orde.

Hervorming lokaal belastinggebied?

Tot 2025 komt er geen uitbreiding van het lokaal belastinggebied. Momenteel wordt tussen rijk en gemeenten gesproken over een nieuwe of aangepaste financieringssysteem. De wens is om per 2026 tot een nieuwe wijze van bekostigen te komen, waarbij verruiming van het lokale belastinggebied een te onderzoeken onderdeel is.

Wet WOZ

De WOZ-waarde van woningen is sinds 1 oktober 2016 een openbaar gegeven. Iedereen kan eenvoudig en laagdrempelig de WOZ-waarde opvragen bij één centraal punt. De openbaarmaking van WOZ-waarden van woningen vindt plaats via de landelijke voorziening WOZ (www.wozwaardeloket.nl).

No cure no pay bedrijven

Het aantal no cure no pay-bezwaren tegen WOZ-beschikkingen neemt de afgelopen jaren enorm toe. Daardoor staat een verantwoorde uitvoering van de Wet WOZ onder druk. Op 19 september 2023 heeft het kabinet het wetsvoorstel 'Wet herwaardering proceskostenvergoeding WOZ en bpm' ingediend als onderdeel van het Belastingplan 2024. De wet zal na behandeling en goedkeuring door het parlement, naar verwachting, op 1 januari 2024 werking treden.

Het wetsvoorstel bevat waarschijnlijk de volgende elementen:

- Verlaging van de proceskostenvergoeding voor door een derde beroepsmatige verleende rechtsbijstand met 75% (No cure no pay bureau bedrijven)
- Uitbetaling van proceskosten aan belanghebbende in plaats van aan een no cure no pay bedrijf.

Dit voorstel beoogt het verdienmodel van de commerciële bezwaarbureaus minder aantrekkelijk te maken. De verwachting is dat de onevenredige druk op de uitvoering van fiscale wetgeving door gemeenten hierdoor wordt verminderd. Ook in Krimpen aan den IJssel hebben wij te maken met een oplopende druk bij de uitvoering van de Wet WOZ in verband met deze groep bezwaarmakers. Tot op heden heeft dit nog niet geleid tot grote problemen in de uitvoering.



Omgevingswet

In verband met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 is een geheel nieuwe legesverordening en tarieventabel voorbereid.

De legestarieven zijn conform de begrotingsrichtlijn met 3% verhoogd. Als uitzondering hierop zijn een aantal tarieven uit hoofdstuk 1 van de tarieventabel niet verhoogd. De reden is dat voor deze tarieven een maximum geldt en het tarief reeds gelijk is aan dit maximum. Het betreft hier met name de leges voor reisdocumenten en rijbewijzen. De verordening en tarieventabel 2024 is gebaseerd op de nieuwe modelverordening van de VNG. Er is van de gelegenheid gebruik gemaakt om de huidige tabel te actualiseren. De grootste verschillen doen zich voor in het onderdeel dat betrekking heeft op de omgevingsvergunning. Nieuw is de splitsing van de huidige activiteit bouwen in bouwactiviteiten en een ruimtelijke toets. Deze splitsing is noodzakelijk door de inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen.

Vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet ontstaat de mogelijkheid leges te heffen voor milieubelastende activiteiten. We gaan vanaf 2024 gebruik maken van deze heffingsmogelijkheid. Ook de provincies hebben besloten hiervoor leges te gaan heffen. De tarieven zijn afgeleid vanuit de kosten die DCMR in rekening brengt voor de milieubelastende activiteiten. Deze kosten zijn als tarief in de tarieventabel 2024 opgenomen. Ten slotte zijn bijna alle verwijzingen naar wet- en regelgeving gewijzigd.

Kwijtschelding

Op dit moment wordt er kwijtschelding verleend als de inwoner voldoet aan twee normen, de inkomensnorm en de vermogensnorm. Moties vanuit de Tweede kamer hebben ertoe geleid dat de nadere regels voor kwijtschelding zijn aangepast. Hierdoor wordt het voor de gemeente mogelijk om binnen de kwijtscheldingstoets een ophoging toe te passen van de vermogensnormen. Gemeenten hebben de beleidsvrijheid om de vermogensnorm met een zelf te bepalen bedrag (tot maximaal 2.000 euro) op te hogen. De verhoging van de vermogensnorm hangt af van de leefsituatie van de belastingschuldige (echtgenoten, alleenstaanden of alleenstaande ouders). In 2023 is deze norm verruimd. Ook in 2024 maken wij gebruik van de beleidsvrijheid om deze norm te verruimen, zodat een grotere groep inwoners in aanmerking komt voor kwijtschelding.

Lokale heffingen

Hieronder worden de diverse lokale heffingen weergegeven.

| Lokale heffingen | Rekening 2022 | Begroting 2023 | Begroting 2024 |
|--------------------------------|------------------|-------------------|-------------------|
| Onroerendezaakbelasting | 5.994 | 6.269 | 6.457 |
| Afvalstoffenheffing | 4.801 | 4.919 | 5.226 |
| Rioolheffing | 3.693 | 3.847 | 4.061 |
| Haven- en marktgeden | 104 | 108 | 115 |
| Lijkbezorgingsrechten | 547 | 588 | 654 |
| Leges, overig | 1.191 | 978 | 1.132 |
| Totaal lokale heffingen | 16.331 | 16.708 | 17.646 |

Opbrengsten

Hieronder worden de diverse heffingen weergegeven.



Onroerende zaakbelastingen

Voor de begroting is als ozb-opbrengst het volume uit 2023 geraamd en verhoogd met de reguliere gebiedsuitbreiding. Daarnaast vindt een verhoging van het ozb-volume plaats met de index van 3%. Dit alles geeft het volgende beeld:

| | Rekening 2022 | Begroting 2023 | Begroting 2024 |
|-------------------------|---------------|----------------|----------------|
| Onroerendezaakbelasting | 5.994 | 6.269 | 6.457 |

Overzicht baten en lasten

Conform artikel 10 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) wordt in de paragraaf lokale heffingen een overzicht van baten en lasten opgenomen voor de heffingen waarbij sprake is van het verhalen van kosten.

Jaarlijks worden de berekeningen van de kostendekking van de diverse heffingen opnieuw uitgevoerd, rekening houdend met de uitgangspunten van het BBV.

Deze berekeningen hebben gevolgen voor de tarieven en opbrengsten van de diverse heffingen. Bij de vaststelling van de nota lokale heffingen zijn bij de diverse heffingen bandbreedtes vastgesteld. In de begroting 2024 blijven deze heffingen en retributies binnen de bandbreedte. Bij de kadernota 2024 is de keuze gemaakt om voor de lijkbezorgingsrechten een kostendekking van 90% toe te passen. In de volgende alinea's geven we de lasten en baten weer van de diverse heffingen waarbij sprake is van het verhalen van de kosten.

Afvalstoffenheffing

In de Nota Lokale heffingen 2019 is voor de afvalstoffenheffing een bandbreedte van kostendekking vastgesteld van een percentage tussen de 90% en 100%. Sinds de begroting 2021 is gekozen voor maximale kostendekking. Om in 2024 de kostendekking op 100% te houden wordt de afvalstoffenheffing verhoogd met 6,79%. De directe kosten behorende bij het taakveld afval worden voor 100% toegerekend aan de heffing. Straatvegen is een activiteit die indirect een bijdrage levert aan de afvalexploitatie, hiervan wordt 25% van de kosten toegerekend.

In Krimpen aan den IJssel hangt het tarief af van de omvang van de huishoudens. Voor 2024 bedraagt het tarief onderscheid tussen één- of meerpersoonshuishoudens ruim 76 euro.

Dit alles geeft voor 2024 het volgende beeld:

| | lasten | baten | kostendekking |
|---------------------|--------|-------|---------------|
| Afvalstoffenheffing | 5.774 | 5.774 | 100% |

Rioolheffing

Bij de Nota Lokale heffingen 2019 is voor de rioolheffing een bandbreedte van kostendekking afgesproken tussen de 90% en 100% dekking. Sinds de begroting 2021 is gekozen voor maximale kostendekking. Om in 2024 de kostendekking op 100% te houden moet de rioolheffing met 5 % worden verhoogd. Daarmee komt de kostendekking op 100%. De directe kosten behorende bij het taakveld riolering worden voor 100% toegerekend aan de heffing. Daarnaast wordt bij de berekening van de kosten voor straatvegen en onkruidbestrijding 25% toegerekend aan de rioolexploitatie en 20% aan het onderhoud aan



binnenwater en beschoeiing.

In Krimpen geldt het beleid waarbij sprake is van een rioolheffing in de vorm van een aansluitrecht voor de eigenaar en een afvoerrecht voor de gebruiker.

Dit alles geeft voor 2024 het volgende beeld:

| | lasten | baten | kostendekking |
|--------------|--------|-------|---------------|
| Rioolheffing | 4.061 | 4.061 | 100% |

Havengelden

In de Nota Lokale heffingen 2019 is besloten dat voor de kostendekking van de havengelden een bandbreedte zal worden gehanteerd van een percentage tussen de 75% en 100%. Toepassing van een verhoging van 8 % is nodig om de kostendekking binnen deze bandbreedte te houden.

Een overzicht van de lasten en baten geeft het volgende beeld:

| | lasten | baten | kostendekking |
|-------|--------|-------|---------------|
| Haven | 101 | 76 | 75% |

Het bovenstaande kostendekkingspercentage valt binnen de vastgestelde bandbreedte.

Marktgelden

In de Nota Lokale heffingen 2019 is besloten dat voor de kostendekking van de marktgelden een bandbreedte zal worden gehanteerd van een percentage tussen de 80% en 100%. Toepassing van een verhoging van 3% is voldoende om de kostendekking binnen deze bandbreedte te houden.

Een overzicht van lasten en baten geeft voor 2024 het volgende beeld:

| | lasten | baten | kostendekking |
|-------|--------|-------|---------------|
| Markt | 45 | 41 | 90% |

Het bovenstaande kostendekkingspercentage valt binnen de vastgestelde bandbreedte .

Lijkbezorgingsrechten

In de Nota Lokale heffingen 2019 is voor de lijkbezorgingsrechten een bandbreedte in kostendekking vastgesteld tussen de 70% en 80%. Daarnaast is in het bestuursakkoord de keuze gemaakt om een jaarlijks een extra verhoging van de kostendekking van 5% toe te passen. Dit resulteert voor 2024 in een kostendekkingspercentage van 90%. De lijkbezorgingsrechten moeten met 11 % worden verhoogd om de kostendekking in 2024 op 90% te brengen.

Dit geeft voor 2024 het volgende beeld:

| | lasten | baten | kostendekking |
|---------------|--------|-------|---------------|
| Lijkbezorging | 726 | 654 | 90% |

Legesverordening

De beleidslijn die bij de bepaling van de leges wordt gehanteerd, is een integrale



kostendekking te bereiken van maximaal 100%. Bij de berekening daarvan vormen de leges voor de omgevingsvergunning de hoofdmoot. Ook vanwege het per jaar wisselende bouwprogramma, zijn de leges omgevingsvergunning voor wat betreft de mate van kostendekking onvoorspelbaar. De overige diensten hebben minder effect op de volledige kostendekking. Nieuw is de splitsing van de huidige activiteit bouwen in bouwactiviteiten en een ruimtelijke toets. Deze splitsing is noodzakelijk door de inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. Deze Wet zorgt voor een indeling van bouwwerken in gevolgklassen. Voor bouwwerken in gevolgklasse 2 is de tariefopbouw gelijk aan het tarief in 2023. Voor bouwwerken in gevolgklasse 0 en 1 geldt wettelijk alleen nog het tarief voor de ruimtelijke toets. De huidige kosten zijn naar rato van de verlaging van de verhaalbare lasten verlaagd.

Vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet ontstaat de mogelijkheid leges te heffen voor milieubelastende activiteiten. We gaan vanaf 2024 gebruik maken van deze heffingsmogelijkheid. Ook de provincies hebben besloten hiervoor leges te gaan heffen. De tarieven zijn afgeleid vanuit de kosten die DCMR in rekening brengt voor de milieubelastende activiteiten. Deze kosten zijn als tarief in de tarieventabel 2024 opgenomen..

Hierna volgt een weergave van de kostendekking op onderdelen, gevolgd door de totale kostendekking van de verordening.

Dit alles geeft het volgende beeld:



| Paragraaf | Omschrijving | Lasten | Baten | Kostendekking |
|----------------|---|--------------|--------------|---------------|
| Paragraaf 1.1 | Burgelijke stand | 51 | 34 | 66% |
| Paragraaf 1.2 | Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart | 247 | 201 | 81% |
| Paragraaf 1.3 | Rijbewijzen | 153 | 130 | 85% |
| Paragraaf 1.4 | Verstrekingen in het kader van de basisregistratie persoonsgegevens | 6 | 2 | 40% |
| Paragraaf 1.5 | Bestuursstukken | | | |
| Paragraaf 1.6 | Vastgoedinformatie | | | |
| Paragraaf 1.7 | Overige publiekszaken | 14 | 5 | 37% |
| Paragraaf 1.8 | Gemeentearchief | | | |
| Paragraaf 1.9 | Bijzondere wetten | 10 | 24 | 226% |
| Paragraaf 1.10 | Diversen | | | |
| Paragraaf 2.1 | Algemene bepalingen | | | |
| Paragraaf 2.2 | Voorfase | | | |
| Paragraaf 2.3 | Activiteiten met betrekking tot bouwwerken | 816 | 664 | 81% |
| Paragraaf 2.4 | Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed | | | |
| Paragraaf 2.5 | Milieubelastende activiteiten | 40 | | 0% |
| Paragraaf 2.6 | Lozingsactiviteiten | | | |
| Paragraaf 2.7 | Aanlegactiviteiten | | | |
| Paragraaf 2.8 | Overige activiteiten | | | |
| Paragraaf 2.9 | Maatwerkvoorschriften | | | |
| Paragraaf 2.10 | Gelijkwaardigheid | | | |
| Paragraaf 2.11 | Overige tarieven | | | |
| Paragraaf 2.12 | Modaliteiten | 25 | | 0% |
| Paragraaf 2.13 | Vermindering | | | |
| Paragraaf 2.14 | Teruggaaf | | | |
| Paragraaf 3.1 | Horeca | 8 | | 0% |
| Paragraaf 3.2 | Seksbedrijven | | | |
| Paragraaf 3.3 | Winkeltijdenwet | | | |
| Paragraaf 3.4 | Organiseren evenement of markt | 11 | | 0% |
| Paragraaf 3.5 | Standplaatsen | | | |
| Paragraaf 3.6 | Kinderopvang | 1 | 1 | 68% |
| Paragraaf 3.7 | In dit hoofdstuk niet benoemd besluit | | | |
| Totaal | | 1.383 | 1.061 | 77% |

Lastendruk

Op basis van de nieuwe tarieven berekenen we voor een aantal situaties de lastendruk voor 2024. In deze situaties is geen rekening gehouden met een wijziging van de WOZ-waarde van de woning. Deze is moeilijk te voorspellen en niet voor iedereen gelijk.

In paragraaf B Weerstandsvermogen en risicobeheersing is het kengetal belastingcapaciteit opgenomen.



| Lastendruk 1 persoonshuishouden | Huur/koop | Onderdeel | 2023 | 2024 | % effect | Bedrag |
|--|-----------|-----------------------------------|---------------|---------------|--------------|--------------|
| Een woning met een WOZ-waarde van € 250.000, bewoond door 1 persoon; het waterverbruik is 45 m3. | huur | Rioolheffing, het gebruikersdeel | 72,60 | 76,19 | 4,94% | 3,59 |
| | | Afvalstoffenheffing | 358,00 | 382,30 | 6,79% | 24,30 |
| | | Totale lastendruk per jaar | 430,60 | 458,49 | 6,48% | 27,89 |
| | koop | Rioolheffing, het gebruikersdeel | 72,60 | 76,19 | 4,94% | 3,59 |
| | | Rioolheffing, het eigenarendeel | 174,15 | 183,00 | 5,08% | 8,85 |
| | | Afvalstoffenheffing | 358,00 | 382,30 | 6,79% | 24,30 |
| | | Onroerendezaakbelasting | 224,00 | 230,72 | 3,00% | 6,72 |
| | | Totale lastendruk per jaar | 828,75 | 872,21 | 5,24% | 43,46 |

| Lastendruk 2 persoonshuishouden | Huur/koop | Onderdeel | 2023 | 2024 | % effect | Bedrag |
|--|-----------|-----------------------------------|---------------|---------------|--------------|--------------|
| Een huurwoning met een WOZ-waarde van € 300.000, bewoond door 2 personen het waterverbruik is 90 m3. | huur | Rioolheffing, het gebruikersdeel | 72,60 | 76,19 | 4,94% | 3,59 |
| | | Afvalstoffenheffing | 393,80 | 420,53 | 6,79% | 26,73 |
| | | Totale lastendruk per jaar | 466,40 | 496,72 | 6,50% | 30,32 |
| | koop | Rioolheffing, het gebruikersdeel | 72,60 | 76,19 | 4,94% | 3,59 |
| | | Rioolheffing, het eigenarendeel | 174,15 | 183,00 | 5,08% | 8,85 |
| | | Afvalstoffenheffing | 393,80 | 420,53 | 6,79% | 26,73 |
| | | Onroerendezaakbelasting | 268,80 | 276,86 | 3,00% | 8,06 |
| | | Totale lastendruk per jaar | 909,35 | 956,58 | 5,19% | 47,23 |

| Lastendruk meerpersoonshuishouden | Huur/koop | Onderdeel | 2023 | 2024 | % effect | Bedrag |
|--|-----------|-----------------------------------|-----------------|-----------------|--------------|--------------|
| Een huurwoning met een WOZ-waarde van € 350.000, bewoond door meer dan 2 personen het waterverbruik is 150 m3. | huur | Rioolheffing, het gebruikersdeel | 145,20 | 152,38 | 4,94% | 7,18 |
| | | Afvalstoffenheffing | 429,60 | 458,76 | 6,79% | 29,16 |
| | | Totale lastendruk per jaar | 574,80 | 611,14 | 6,32% | 36,34 |
| | koop | Rioolheffing, het gebruikersdeel | 145,20 | 152,38 | 4,94% | 7,18 |
| | | Rioolheffing, het eigenarendeel | 174,15 | 183,00 | 5,08% | 8,85 |
| | | Afvalstoffenheffing | 429,60 | 458,76 | 6,79% | 29,16 |
| | | Onroerendezaakbelasting | 313,60 | 323,01 | 3,00% | 9,41 |
| | | Totale lastendruk per jaar | 1.062,55 | 1.117,15 | 5,14% | 54,60 |

Kwijtschelding

Inwoners met de laagste inkomens kunnen gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de lokale lasten krijgen. De rijksoverheid bepaalt in de Invorderingswet de regels hiervoor. Het beleid over de kwijtschelding is verder uitgewerkt in de 'Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen 2023' van de gemeente Krimpen aan den IJssel die door de raad is vastgesteld op 15 december 2022.

Naar verwachting komen rekening houdend met de ervaringen in voorgaande jaren, globaal 300 huishoudens voor (gedeeltelijke) kwijtschelding in aanmerking.

Dit alles geeft voor 2024 het volgende overzicht:



| Kwijtscheldingen | Rekening 2022 | Begroting 2023 | Begroting 2024 |
|--------------------------------|------------------|-------------------|-------------------|
| Afvalstoffenheffing | 114 | 128 | 131 |
| Rioolheffing | 29 | 29 | 31 |
| Totaal kwijtscheldingen | 143 | 157 | 162 |

Woonlasten (vergelijking met omliggende gemeenten)

Woonlasten (vergelijking met omliggende gemeenten)

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) geeft inzicht in de woonlasten per gemeente en de posities die de gemeenten ten opzichte van elkaar innemen in Nederland. Hierbij geldt dat nummer 1 de goedkoopste gemeente is. In 2023 staat Krimpen aan den IJssel op plaats 315 van de 352 (deel)gemeenten. In 2022 nam Krimpen aan den IJssel nog een 311e plaats in van de 354 gemeenten.

Wat betreft de omringende gemeenten zijn de woonlasten als volgt (peiljaar 2023):

| Vergelijking woonlasten per gemeente | Netto woonlast (duur->goedkoop) | Rangnummer COELO |
|--------------------------------------|------------------------------------|------------------|
| Gouda | 1148 | 328 |
| Krimpen aan den IJssel | 1116 | 315 |
| Zuidplas | 1006 | 254 |
| Krimpenerwaard | 925 | 156 |
| Rotterdam | 918 | 148 |
| Capelle aan den IJssel | 734 | 7 |

Paragraaf B Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Deze paragraaf gaat in op de risico's, de bijbehorende beheersmaatregelen en de mate waarin de gemeente voldoende buffer heeft om risico's af te dekken. In de nota weerstandsvermogen en risicobeheersing (2023) is het beleid vastgelegd dat de basis vormt voor de gevolgde werkwijze.

Door de complexe samenleving, de veelzijdige gemeentelijke activiteiten en veranderingen in wet- en regelgeving lopen gemeenten veel risico's. Risico's zijn onvermijdelijk, maar kunnen wel worden beheerst. In het uiterste geval kan de gemeente risico's opvangen via de weerstandscapaciteit. De gemeente beschikt over vrij aanwendbare middelen die, wanneer dat nodig is kunnen worden ingezet om dergelijke tegenvallers op te vangen; de weerstandscapaciteit.

De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door de financiële omvang van de gemeentelijke risico's te vermenigvuldigen met de ingeschatte kans dat deze risico's zich ook echt gaan voordoen. De verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit bepaalt of de gemeente voldoende weerstandsvermogen heeft.

In de belangrijkste planning- en controldocumenten (kadernota, begroting en jaarrekening) is altijd een geactualiseerd overzicht opgenomen van de belangrijkste risico's en een analyse van het weerstandsvermogen. De overzichten geven op hoofdlijnen informatie over



risicobeheersing. Wetgever, toezichthouder en gemeenteraad hechten in toenemende mate belang aan risicobeheersing.

Risico's

Gedurende het jaar heeft risicobeheersing de doorlopende aandacht.

Op de volgende pagina zijn de grootste risico's opgenomen waaronder ook de risico's van de verbonden partijen, die direct gevolgen hebben voor de financiën van onze gemeente. De risicobeheersing tot sturing op financiële risico's vindt plaats door samenwerking, overleg en verantwoording in informatievoorziening.

Artikel 15 van BBV schrijft voor om in de begroting de risico's van de verbonden partijen op te nemen die geheel of gedeeltelijk zijn afgewend op de gemeente Krimpen aan den IJssel. Conform de nota weerstandsvermogen en risicobeheersing 2023 zijn de risico's in kaart gebracht. In deze paragraaf wordt de top 10 van de risico's behandeld. Wat niet in de top 10 risico's is opgenomen maar wel benoemd dient te worden zijn cyberrisico's. Met het steeds meer digitaliseren van dienstverlening, gegevensbeheer en -archivering wordt dit risico groter. Gemeenten zijn ook voor hackers een prooi geworden, zie bijvoorbeeld de gemeenten Buren en Noordenveld. De (financiële) gevolgen van bijvoorbeeld een datalek (boete van Autoriteit Persoonsgegevens) of ransomware (losgeld) zijn moeilijk in te schatten.



Risico's Begroting 2024

| GEKWANTIFICEERDE RISICO'S bedragen x 1.000 | S / I | Max kosten bij gevolg | Kans op gevolg | Benodigde capaciteit | Beheersmaatregelen |
|--|----------|--------------------------------|----------------------|-------------------------|---|
| Grondexploitaties | | | | | |
| 1. MPG2023 Bij de actualisatie van het Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) zijn meerdere risico's met mogelijke financiële consequenties gedefinieerd en gewogen. Het aantal risico's is toegenomen doordat de uitvoering van enkele projecten in een vervolgfase is gekomen. Doordat beter zicht is gekomen op de uitvoering kunnen de risico's ook beter worden ingeschat en kunnen gerichte beheersmaatregelen worden ingezet. | I | 4.739 | div. | 1.429 | Diverse beheersmaatregelen zijn van toepassing, deze zijn per grondexploitatie geïnventariseerd. |
| Algemene uitkering / Middelen | | | | | |
| 2. Renteontwikkeling De stijgende rente heeft gevolgen voor de lasten van nog af te sluiten leningen. De omvang van het investeringsprogramma betekent dat zeer waarschijnlijk in 2025 een lening nodig is. Er is rekening gehouden met 3% rente voor een lening van 20 miljoen in 2025. Het risico gaat uit van 4%. | S | 200 | 75% | 150 | Afspraken maken met de BNG, de renteontwikkeling volgen, waar mogelijk alternatieve financiering zoeken. |
| Ruimtelijk domein | | | | | |
| 3. Grote projecten Buitenruimte Kosten kunnen aanzienlijk oplopen in verband met marktwerking bij aanbestedingen en tijdens de uitvoering van projecten. Ook de planning van projecten is een risico. We hebben gezien dat de prijzen en levertijden van allerlei grondstoffen en materialen stijgen. Het zijn inmiddels forse prijsstijgingen en de komende ontwikkeling is niet goed te voorzien. | I | 3.000 | 10% | 300 | Monitoring en waar nodig anticiperen bij opstellen meerjarenplanning herstraten en riolering. |
| 4. Verwerkingstarief en afvalhoeveelheden Onderdeel van de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) met Cyclus | I | 300 | 50% | 150 | Significante prijschommelingen in 2023 kunnen effect hebben op de prijzen in 2024. |
| 5. Omgevingswet De Omgevingswet vormt de (nieuwe) basis voor een samenhangende benadering van de 'fysieke' woon- en leefomgeving. Om de samenhangende benadering verder vorm te geven bevat de wet (nieuwe) instrumenten zoals de Omgevingsvisie, het Omgevingsplan en het Programma. Gemeenten dragen hun eigen invoeringskosten, waaronder investeringen in digitale middelen, veranderkosten, coördinatie en invoeringskosten. | I | 600 | 25% | 150 | Wij hebben er in eerste instantie voor gekozen om te voldoen aan het overzicht 'Minimale acties Omgevingswet' zoals dat door de VNG is opgesteld. Binnen het bestaande budget van het team Omgevingsloket is ruimte gecreëerd om de minimale acties te kunnen uitvoeren |
| Sociaal Domein | | | | | |
| 6. Stijgende vraag zorg Er is (landelijk) sprake van een stijgende vraag naar zorg. Dit heeft effect op zowel de lokale als de regionale budgetten voor jeugdzorg en Wmo. | I | 400 | 50% | 200 | Op basis van monitoring wordt bezien in hoeverre er sprake is van een toename in de zorgvraag. Een incidenteel effect kan hiermee worden opgevangen. Structurele verwerking moet plaatsvinden via een begrotingswijziging 2023 op een later moment. |



| | | | | | |
|--|-----|---------------|------|--------------|--|
| 7. Wmo verordening Mogelijk juridische gevolgen als gevolg van de aanpassing van de verordening voor financiële zelfredzaamheid. Dit versus het abonnementstarief. Het ministerie van Volksgezondheid heeft nog niet besloten of het een streep haalt door de Wmo-regels van een aantal gemeenten. Uit verzet tegen de huidige financiële opzet van de Wet maatschappelijke ondersteuning, weegt het lokale bestuur soms het inkomen mee bij hulpvragen van inwoners. Deze praktijk is in strijd met de wet, stelde de vorige zorgminister Hugo de Jonge. Hij dreigde daarom met ingrijpen. Staatssecretaris Van Ooijen, nu verantwoordelijk voor de Wmo, beraadt zich nog op eventuele bestuurlijke stappen. | I | 500 | 50% | 250 | In afwachting van een eventueel proefproces https://www.gemeente.nu/sociaal/wmo/van-ooijen-wacht-nog-met-ingrijpen-in-wmo-regels/ |
| 8. Kosten bijstand De inkomsten van de Specifieke uitkering BUIG (Bundeling Uitkering Inkomensvoorzieningen Gemeenten) laat een grillig verloop zien. Mogelijk wijkt het definitief budget voor 2023 sterk af van het voorlopig budget BUIG en nader voorlopig budget BUIG. | S | 300 | 50% | 150 | Jaarlijks ontvangt de gemeente op 3 momenten een indicatie van het BUIG Budget van het Rijk. Een voorlopig budget, een nader voorlopig budget en een definitief budget. Het is gebruikelijk de opgave van het Rijk te volgen. De bedragen op deze 3 momenten in één begrotingsjaar fluctueren aanzienlijk. Daarnaast is er sprake van extra onzekerheid als gevolg van de nawerking van coronaeffecten. Ook de huidige financiële ontwikkelingen als gevolg van de effecten van de oorlog in Oekraïne en de hoge inflatie wegen mee. Daarom wordt als beheersmaatregel voorgesteld een risico te benoemen in de paragraaf weerstandvermogen. |
| 9. GR Jeugdhulp Rijnmond De 2e Burap van de GRJR laat een forse overschrijding zien om perceel B als gevolg van de overgang van intramurale zorg naar alternatieve jeugdzorgvoorzieningen. Het effect is mogelijk nog groter dan waar rekening mee wordt gehouden in de begroting 2024. | S | 300 | 50% | 150 | Er vindt monitoring plaats. Eventuele afwijkingen worden meegenomen in een begrotingswijziging en zo nodig structureel verwerkt. |
| Situatie jeugdhulp+ ontwikkelingen op regionaal en landelijk niveau | S | 300 | 50% | 150 | Er wordt gewerkt aan een continuïteitsplan/ voorkomen herstelplan voor respectievelijk Schakenbosch en Ihub. Er is regionaal een liquiditeitsborg gesteld voor Ihub. Voor wat betreft een verschuiving in vraag naar jeugdhulp, wordt steeds op basis van de meest reële informatie de begroting bijgesteld. |
| Er wordt vanaf 2025 structureel rekening gehouden met een taakstelling van totaal € 625.000 op jeugdzorg. Er wordt gewerkt aan maatregelen om de taakstelling in te vullen vanaf 2025. | S | 625 | 25% | 156 | Wanneer de maatregelen onvoldoende blijken wordt de begroting structureel bijgesteld via een begrotingswijziging. |
| Verbonden partijen | | | | | |
| Risico's die geheel of gedeeltelijk afgewend kunnen worden op de gemeente (verbonden partijen). | I | - | | - | |
| Overige risico's | | | | | |
| Risico's die niet binnen de top 10 vallen. | I/S | 5.450 | div. | 1.389 | |
| TOTAAL | | | | | |
| | | 16.714 | | 4.624 | |

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit betreft de middelen waarover de gemeente kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. In hoofdzaak bestaat de weerstandscapaciteit uit drie onderdelen:

- reserves (eigen vermogen);
- onbenutte belastingcapaciteit;
- post onvoorzien lasten.



Reserves

Van de reserves worden de algemene reserve, de algemene reserve bouwgrondexploitatie, de vrije reserve en bestemmingsreserves die een relatie tot de risico's hebben tot de weerstandscapaciteit gerekend. Dat wil zeggen dat de benodigde reservemiddelen voor al genomen besluiten in principe niet meetellen voor de weerstandscapaciteit.

Algemene reserve

De hoofdfunctie van de algemene reserve is het vormen van een buffer vanwege risico's. In de nota weerstandsvermogen en risicobeheersing is vastgelegd dat de bodem en het plafond van deze reserve gerelateerd wordt aan de omvang (lasten) van de begroting en de weerstandsratio. Als bodem:

- a) 5% van de omvang van de begroting
- b) Indien weerstandsratio onder de 1,0 dreigt te komen.

Als plafond wordt 10% van de omvang van de begroting aangehouden.

Indien de weerstandsratio onder de 1,0 dreigt te komen, komt het college met voorstellen om dit te herstellen. Indien de algemene reserve boven het plafond komt wordt het surplus in de Vrije Reserve gedoteerd. Bij het opstellen van deze begroting blijft de algemene reserve binnen de bandbreedte.

Reserve grondexploitatie

De belangrijkste functie van de reserve grondexploitatie is de dekking van verliesgevende ruimtelijke projecten. De totale omvang van de reserve telt mee als buffer voor de risico's, zolang er geen besluit is over de inzet van middelen voor specifieke grexen.

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit heeft betrekking op de vier belangrijkste eigen inkomsten van de gemeente: de onroerende zaakbelasting (ozb), de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de leges, voor zover deze niet al 'maximaal' of kostendekkend zijn.

De ozb is niet gemaximeerd en biedt dus in principe ruimte. Een belangrijk standpunt van de raad en het college is echter dat lastenstijging voor de burger zo veel mogelijk wordt beperkt. Het rekenen met onbenutte belastingmogelijkheden past niet in dat beeld. Daarom is de onbenutte belastingcapaciteit vanwege de ozb op € 0 gesteld. De afvalstoffenheffing en de rioolheffing zijn in deze begroting volledig kostendekkend opgenomen. Er resteert dus geen onbenutte belastingcapaciteit op die heffingen.

De onderdekking op de totale leges die de gemeente in rekening brengt is niet eenvoudig in beeld te brengen. Het legespakket is zeer divers en er is nauwelijks op de opbrengsten te sturen. Ook voor dit onderdeel wordt daarom geen onbenutte belastingcapaciteit opgenomen. In de paragraaf lokale heffingen wordt op de kostentoekening en kostendekkendheid van tarieven ingegaan. De kaders voor de kostendekking van de diverse leges en heffingen zijn vastgelegd in de nota lokale heffingen 2019.

Post onvoorziene lasten en saldo begroting

In de begroting wordt een (verplichte) raming onvoorziene lasten opgenomen. Met ingang van de begroting 2018 bedraagt deze raming € 0 per inwoner, conform het vastgestelde beleid met betrekking tot incidentele en structurele begrotingsruimte.



Het geprognosticeerde saldo van het begrotingsjaar 2023 wordt betrokken bij de berekening van de weerstandscapaciteit.

Berekening weerstandscapaciteit

Op basis van de driedeling die hiervoor is toegelicht is het volgende overzicht van de weerstandscapaciteit opgesteld:

| Weerstandscapaciteit | Begroting 2024 |
|---|-------------------|
| Reserves | |
| Algemene Reserve – Algemene Dienst | 6.343 |
| Algemene Reserve – Bouwgrondexploitatie | 6.137 |
| Algemene Reserve - Begrotingstekorten | 4.000 |
| Vrije Reserve | 260 |
| Bestemmingsreserve met relatie risico's | |
| Saldo vorige begroting | 1.501 |
| Begrotingsruimte 2024 | 41 |
| Totale weerstandscapaciteit | 18.281 |

Weerstandsvermogen

Voor de bepaling van het weerstandsvermogen wordt het totaal aan beschikbare vrije middelen afgezet tegen het totaal aan gekwantificeerde risico's.

Daarmee valt het weerstandsvermogen volgens de tabel in de nota risicomangement en weerstandsvermogen in de categorie 'uitstekend' (>2,0).

In Krimpen aan den IJssel hanteren we een ratio van minimaal 1 als acceptabel. Een ratio <1 geeft namelijk aan dat er onvoldoende weerstandsvermogen is om alle risico's met mogelijke financiële gevolgen te kunnen afdekken.

In de Kadernota 2024 bedroeg de ratio 4,53. Er is sprake van een goede weerstandspositie, die vooralsnog wordt aangehouden met het oog op de vele onzekerheden over rijksmiddelen, inflatieontwikkeling en kostenontwikkeling in het sociaal domein.

| Weerstandsvermogen | | |
|----------------------------------|--------|------|
| Beschikbare weerstandscapaciteit | 18.281 | 3,95 |
| Benodigde weerstandscapaciteit | 4.624 | |

Financiële kengetallen

In planning- en controldocumenten wordt altijd aandacht besteed aan de financiële positie. De verplichte paragrafen spelen daarbij een belangrijke rol. Bij de beoordeling van de financiële positie wordt met de set verplichte kengetallen het inzicht in de financiële positie en de toekomstbestendigheid verbeterd.

De kengetallen zijn niet genormeerd, maar vooral bedoeld om de financiële positie voor raadsleden inzichtelijker te maken.

Hieronder volgt een korte toelichting op de (berekening van de) kengetallen, een tabel met meerjarige uitkomsten en een beoordeling van de onderlinge verhouding in relatie tot de financiële positie.

Netto schuldquote

Deze quote drukt de schulden van de gemeente uit als aandeel van de totale baten in een jaar. De quote geeft zo een indicatie van de druk vanwege rente en aflossing op de



begroting. Omdat de gemeente ook geld doorleent, wordt dit kengetal ook berekend zonder correctie verstrekte leningen. De ontwikkeling van de schuldquote wordt ook beoordeeld met behulp van de daarvoor ontwikkelde scan van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG).

Solvabiliteitsratio

Deze ratio betreft de verhouding tussen het eigen vermogen (reserves) en het totale vermogen. De uitkomst geeft aan in hoeverre de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Een hogere ratio duidt op een grotere weerbaarheid.

Grondexploitatie

De ratio voor grondexploitatie wordt berekend door de balanswaarde van de grondposities te delen door het totaal van de jaarlijkse baten. Een hoge uitkomst geeft de indicatie dat de gemeente veel risico loopt wanneer de ontwikkeling van de grondposities achterblijft.

Structurele exploitatieruimte

De begroting dient structureel in evenwicht te zijn. Dit houdt in dat de structurele lasten kunnen worden gedragen door de structurele baten. De indicator structurele begrotingsruimte drukt het structurele saldo uit als aandeel van de totale baten. De uitkomst dient uiteraard positief te zijn en geeft een indicatie van de mate waarin de gemeente nog structurele financiële ruimte heeft.

Belastingcapaciteit

Het kengetal belastingcapaciteit bestaat uit een berekening van de totale gemeentelijke woonlasten voor een gezin bij gemiddelde WOZ-waarde, afgezet tegen het landelijk gemiddelde van het voorgaande jaar. De lokale uitkomst geeft aan in hoeverre (positief of negatief) van het gemiddelde wordt afgeweken. Dit geeft dus ook een indicatie van de wendbaarheid van de begroting door inzet van belastingverhoging als dekkingsmiddel.

Signaleringswaarden

Een hulpmiddel bij de duiding van de kengetallen is het hanteren van zogenaamde 'signaleringswaarden'. Hierbij worden drie categorieën onderscheiden. Categorie A is het minst risicovol en categorie C het meest. De netto schuldquote, de grondexploitatie en de structurele exploitatieruimte zitten in categorie A (groen). De solvabiliteitsratio bevindt zich in categorie B (geel) en de belastingcapaciteit in categorie C (rood).

| Kengetal | Categorie A | Categorie B | Categorie C |
|--|-------------|-------------|-------------|
| Netto schuldquote zonder correctie doorgeleende gelden | < 90% | 90 - 130 % | > 130 % |
| Netto schuldquote met correctie doorgeleende gelden | < 90% | 90 - 130 % | > 130 % |
| Solvabiliteitsratio | > 50% | 20 - 50 % | < 20 % |
| Grondexploitatie | < 20 % | 20 - 35 % | > 35 % |
| Structurele exploitatieruimte | > 0,2% | 0 - 0,2% | < 0,2% |
| Belastingcapaciteit | < 95% | 95 - 105 % | > 105 % |

| Kengetallen | Rekening | Begroting | Begroting | Meerjarenraming | | |
|---|----------|-----------|-----------|-----------------|---------|---------|
| | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 |
| Netto schuldquote | 37,58% | 45,80% | 49,63% | 57,88% | 69,20% | 73,85% |
| Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen | 25,29% | 34,79% | 39,61% | 47,68% | 59,62% | 65,38% |
| Solvabiliteitsratio | 46,47% | 42,89% | 42,43% | 39,53% | 36,53% | 32,44% |
| Grondexploitatie | 7,80% | 8,09% | 3,54% | 2,84% | 4,26% | 4,06% |
| Structurele exploitatieruimte | 5,48% | 1,42% | 0,95% | 1,57% | -3,82% | -3,81% |
| Belastingcapaciteit | 117,25% | 117,89% | 118,11% | 118,10% | 117,96% | 118,05% |



Duiding uitkomst kengetallen

In de berekeningen van de kengetallen wordt er gebruik gemaakt van balansstanden. Voor de begrotingsjaren wordt er uitgegaan van balansstanden per 1 januari van het betreffende jaar. Voor de begroting t-1 (2023) wordt er uitgegaan van de gegevens uit de primaire begroting.

Netto schuldquote

Door de omvangrijke investeringen die de komende jaren gepland zijn, is er vanaf 2024 sprake van een oplopende schuldquote. De omvang van de schulden blijft, in relatie tot de totale begroting, echter goed beheersbaar. Het verschil met de gecorrigeerde schuldquote wordt langzaam kleiner door de aflossingen op hypotheeklen van ambtenaren. Overigens gaat de berekening van de schuldquote er vanuit dat de investeringen volledig volgens planning gerealiseerd worden. In de praktijk is meestal sprake van onderuitputting.

Solvabiliteitsratio

De quote voor de verhouding tussen het eigen vermogen en het totaal vermogen daalt na 2024, omdat de omvang van de vaste schuld toeneemt.

Het eigen vermogen vertoont de komende jaren slechts een lichte daling door de inzet van reserves, maar door het aantrekken van leningen stijgt het vreemd vermogen. De ratio blijft echter ruim voldoende.

Grondexploitatie

De komende jaren wordt in Krimpen aan diverse ruimtelijke ontwikkelingen gewerkt en dat heeft gevolgen voor de grondexploitatiequote. Toch is sprake van een bescheiden percentage en een overzichtelijke projectenportefeuille. Uit de quote kan worden afgeleid dat de gemeente weinig risico loopt op de grondposities. De prognoses en risico's van de grondexploitaties zijn in het Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) geanalyseerd en toegelicht. Overigens kan deze quote door het in uitvoering nemen van nieuwe ruimtelijke projecten, die nu nog in de initiatieffase verkeren, worden beïnvloed.

Structurele exploitatieruimte

In 2024 en 2025 is nog sprake van positieve structurele exploitatieruimte. Vanwege de terugvallende rijksmiddelen vanaf 2026 is niet alleen het saldo van die jaren negatief, maar ook de structurele exploitatieruimte. Dit is een zorgwekkende ontwikkeling, waaruit blijkt hoe afhankelijk de gemeente van het Rijk is.

Belastingcapaciteit

De gemeentelijke belastingcapaciteit is hoog, wat wil zeggen dat de tarieven boven het landelijk gemiddelde liggen. De quote daalt licht in 2023 omdat de landelijke ontwikkeling gemiddeld hoger is dan de stijging in Krimpen aan den IJssel. De afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn kostendekkend, waardoor er geen ruimte meer is om de tarieven te verhogen. Het tarief voor de OZB stijgt trendmatig met 3%.

Conclusie

De samenhang en ontwikkeling van de kengetallen zeggen meer dan de absolute uitkomsten.

Het algemene beeld is niet veel anders dan in de vorige begroting. De verbetering van de kengetallen zet door in 2024, maar vanaf 2025 wordt een lichte achteruitgang verwacht. Krimpen aan den IJssel staat er nu nog financieel gezond voor. Dat blijkt uit het



weerstandsvermogen en ook uit de structurele exploitatieruimte. Het omvangrijke investeringsprogramma is op basis van de kengetallen verantwoord en leidt niet tot problematische verslechtering van de netto schuldquote of de solvabiliteit. De belastingcapaciteit blijft de negatieve uitzondering. Vanaf 2026 treedt echter een forse verslechtering op van de structurele exploitatieruimte, vanwege de terugval in inkomsten uit Rijksmiddelen. De geringe mogelijkheden om (via belastingverhoging) extra inkomsten te genereren en de groeiende omvang van kapitaallasten vanwege het investeringsprogramma beperken de flexibiliteit van de begroting. Wanneer het verwachte beeld niet in positieve zin wijzigt lijken ingrijpende bezuinigingen nodig.

Paragraaf C Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De gemeente Krimpen aan den IJssel beheert de openbare ruimte en gebouwen waar inwoners wonen, werken en recreëren. Hierdoor beschikt de gemeente over kapitaalgoederen zoals gebouwen, wegen, bruggen, hekwerken, riolering, openbare verlichting, speelvoorzieningen, water en groen. Al deze kapitaalgoederen dienen goed onderhouden te worden. Hierbij spelen - naast de wettelijke eisen en verplichtingen - de volgende aspecten een rol: gebruik, levensduur en het leveren van bijdragen aan de programmadoelstellingen voor milieu, onderwijs, openbare ruimte en verkeer. Dit vergt beleidsvisies op het beheer van de kapitaalgoederen, planmatig en integraal beheer en onderhoud, een actuele meerjaren-onderhoudsplanning en een adequate vertaling van de financiële consequenties hiervan in toereikende budgetten en voorzieningen. Deze paragraaf geeft aan op welke wijze de gemeente in 2024 de kwaliteit van de kapitaalgoederen op korte en lange(re) termijn (financieel) kan waarborgen. Dit vindt plaats op basis van onder meer de volgende vastgestelde beleidskaders en beheersplannen.

| Onderdeel | Beleids- of beheersplan | Jaar vaststelling | Looptijd t/m | Financieel vertaald in begroting |
|-----------|---|-------------------|--------------|----------------------------------|
| Riolering | Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) | 2023 | 2027 | ja |
| | Basis Rioleringsplan + (BRP+), incl. stresstest wateroverlast | 2019 | 2029 | ja |
| Wegen | Meerjarenplanning Beheer Openbare Ruimte | 2023 | 2031 | ja |
| | Kwaliteitsplan Beheer Openbare Ruimte | 2022 | 2031 | ja |
| Groen | Groenstructuurplan | 2010 | 2020 | ja |



| | | | | |
|------------------------------|--|------|------|----|
| | Groenbeleid- en beheerplan | 2020 | 2030 | ja |
| Water | Grondwaterzorgplan | 2017 | 2022 | ja |
| Bruggen | Beleidsplan civiele kunstwerken | 2019 | 2024 | ja |
| Overige openbare ruimte | Integraal beheerplan Krimpen aan den IJssel | 2016 | | ja |
| | Speelruimtebeleidsplan | 2017 | 2022 | ja |
| Gebouwen en accommodaties | Kadernota gemeentelijk vastgoed | 2010 | | ja |
| | Meerjaren onderhoudsplan (MJOP) | 2023 | 2047 | ja |

Het algemene beleid over het onderhoudsniveau binnen de gemeente Krimpen aan den IJssel is sober doch doelmatig. Veiligheidsaspecten spelen hierbij een belangrijke rol. De benodigde middelen hiervoor zijn op basis daarvan in de begroting opgenomen. Dit geldt zowel voor kleinschalig (dagelijks) onderhoud als grootschalig (vervangings-) onderhoud. Naast veiligheid is ook duurzaamheid een belangrijk thema bij het onderhoud van de kapitaalgoederen. De komende jaren gaan we aan de hand van de Duurzaamheidsagenda op de ingeslagen weg verder. Hiervoor is ten laste van de reserve Eneco voor de komende jaren een bedrag van € 1 miljoen beschikbaar gesteld. De verwachting is, dat dit door lagere exploitatielasten de gemeentebegroting gunstig beïnvloed. Het werkelijke effect hiervan is op dit moment nog onduidelijk, maar met name op energiegebied zou dit zijn vruchten af moeten werpen.

De kapitaalgoederen in de openbare ruimte

De kapitaalgoederen in de openbare ruimte bestaan uit wegen, rioleringen, watergangen, civiele kunstwerken (bruggen en duikers), groenvoorzieningen, speelvoorzieningen, hekwerken en openbare verlichting. Met ingang van 2017 is het (met uitzondering van de riolering) niet meer mogelijk deze investeringen van maatschappelijk nut te dekken uit een voorziening. Vanaf dat moment dienen deze geactiveerd te worden en vindt daarop afschrijving plaats. Dit heeft (zeker in de eerste jaren) aanzienlijke financiële gevolgen voor de exploitatie. Om ervoor te zorgen dat ook voor de middellange/ lange termijn deze investeringen betaalbaar blijven, is bij de begroting 2017 besloten om het niveau van lasten in de exploitatie minimaal gelijk te houden. Weliswaar niet meer in de vorm van storting(en) in de voorziening(en), maar storting in de reserve Hoofdinfrastructuur (tot en met 2022) en in een nieuwe reserve Afschrijvingen Maatschappelijk Nut (vanaf 2023).

Beheerplan openbare ruimte 2022-2026



De buitenruimte wordt ingedeeld in de disciplines verharding, riolering, groen, openbare verlichting, beschoeiingen, duikers, speelplaatsen en civiele kunstwerken. Voor de buitenruimte als geheel is de ambitie in 2014 vastgelegd en omschreven in het 'Kwaliteitsplan Beheer Openbare Ruimte'. Kwaliteitsniveau B wordt bij alle disciplines en in alle structuurgebieden toegepast, alleen op de begraafplaatsen hanteert de gemeente kwaliteitsniveau A. In 2022 is het beheerplan geactualiseerd en vormt opnieuw de basis voor het jaarlijks opstellen van de meerjarenplanning openbare ruimte.

Riolering

Gemeentelijk Rioleringsprogramma (GRP) 2023-2027.

Riolering wordt door de meeste mensen als vanzelfsprekend ervaren. Toch is de aanleg van riolering in de 20e eeuw een van de belangrijkste ontwikkelingen geweest bij de verbetering van de volksgezondheid. Het aantal sterftes door ziektes als cholera en tyfus is door de aanleg van riolering drastisch verminderd. Het is daarom dat de riolering een aparte positie inneemt binnen het gemeentelijk takenveld en de gemeente een aparte heffing voor de riolering kan innen.

Tot dit jaar hadden gemeenten een wettelijke plicht om over een geldig Gemeentelijk Rioleringsprogramma (GRP) te beschikken. Met de invoering van de Omgevingswet vervalt deze verplichting. Echter, omdat de uitwerking van de Omgevingswet nog op zich laat wachten, hebben wij ervoor gekozen om toch voor de periode 2023-2027 een GRP op te stellen waarin de zorgplichten ten aanzien van afvalwater, hemelwater en grondwater vorm krijgt.

Klimaatadaptieve maatregelen

Het klimaat verandert en langzaam maar zeker gaan wij de consequenties daarvan ervaren. De laatste jaren komen regelmatig perioden van langdurige droogte voor en regenbuien worden steeds intensiever. Vanwege het veranderende klimaat gaan wij reeds vanaf 2020 anders om met de inrichting van de openbare ruimte: we treffen klimaatadaptieve maatregelen. Traditionele oplossingen, zoals het vergroten van rioolbuizen en extra gemalen zijn kostbaar en hebben niet altijd het gewenste effect. In de zomer kunnen we het water dat we in de winter wegpompen juist goed gebruiken om in de zomer te koelen en verdroging tegen te gaan.

Met de aanleg van een drainage transportleiding (DT-riool) reguleren we de grondwaterstanden. Aan het verminderen van de verharding in het straatbeeld dragen we als gemeente "een steentje bij" door parkeerplaatsen aan te leggen met kunststofgrastegels.

Grondwaterzorgplan

Het grondwaterzorgplan gaat over het kwantitatief beheer van het ondiepe, freatisch grondwater in de gemeente. Dit is het grondwater dat zich in de bovenste meters van de bodem bevindt.

Hoe de gemeente invulling geeft aan deze grondwaterzorgplicht is omschreven in de Waterwet en komt terug in de Omgevingswet. Het huidige grondwaterzorgplan dateert uit 2017 (<https://krimpenaandenijssel.nl/?s=grondwaterzorg>) welke wordt geactualiseerd.



| | |
|---|------------------|
| Huisaansluitingen | 13.208 |
| Kolken | ca. 17.500 stuks |
| Vrijerval riolering (60% gemengd stelsel, 24% hemelwater, 16% drainage) | 211 km |
| Putten | 6.486 |
| Drukriolering/persleiding | 13,35 km |
| Bergbezinkvoorzieningen (500m3) | 1 stuks |
| Bergbezinkleidingen (150+200m3) | 2 stuks |
| Gemalen | 86 stuks |
| Pompunits | 86 stuks |
| Monitoringskasten | 14 meetpunten |
| Grondwaterpeilbuizen | 65 meetpunten |

Wegen

De CROW-richtlijnen en het integraal Kwaliteitsplan Openbare Ruimte zijn de kaders waarbinnen het wegbeheer wordt uitgevoerd. Dit beleidsplan geeft de kaders en normen aan die als input voor het beheer van wegen dienen.

De onderhoudsfrequenties bepalen we door de huidige kwaliteit van de verhardingen, onderliggende funderingskwaliteit, plaatselijke omstandigheden en het gewenste onderhoudsniveau. Met de (jaarlijkse) rapportage Monitoring Kwaliteit Openbare Ruimte controleren we dit. Ook geven we verdere invulling aan het Fietsstructuurplan en is de verkeers- en vervoersvisie mede bepalend bij de planvorming.

De investeringen in de wegen activeren we vanaf 2017, waardoor vanaf dat moment de afschrijvingslasten ten laste van programma 2 en thans van programma Ruimtelijk domein zijn gekomen.

Deze wijziging van het BBV heeft uiteraard geen gevolgen op het investeringsniveau voor de wegen. Op basis van de meerjarenplanning van augustus 2022 houden we rekening met investeringen en daaraan gerelateerde afschrijvingslasten.

Areaalgegevens wegen

2023

| | |
|--|--------------|
| Asfaltverharding | 319.514 m2 |
| Elementverharding (klinkerbestrating, trottoirs) | 1.161.255 m2 |



Overige verharding, halfverharding en grasbetontegels 34.354 m2

Openbare verlichting

Het onderhoud en de vervanging van de openbare verlichting staan in het hiervoor genoemde kwaliteitsplan. Hierbij schenken we specifiek aandacht aan de wijze waarop het beheer plaats moet vinden. Naast de jaarlijkse budgetten voor onderhoud en vervanging ten laste van programma Ruimtelijk domein, voeren we verlichtingsplannen tegelijkertijd met herstratingswerkzaamheden uit. Hier wordt sinds 2017 eveneens op afgeschreven. Daarnaast vindt vervanging plaats vanwege onder andere ouderdom, energiebesparing en als voor dat gebied voorlopig nog geen herstrating op de planning staat. Hiervoor nemen we sinds 2017 jaarlijks budget op in de exploitatiebegroting.

Areaalgegevens openbare verlichting 2023

| | |
|-------------|-------------|
| Lichtmasten | 7.855 stuks |
| Armaturen | 8.036 stuks |

Verkeersregelinstallaties

De verkeersregelinstallaties (VRI's) zijn inmiddels allemaal aangesloten op de hoofdpst van de verkeersregelkamer van de gemeente Rotterdam. Hierdoor spelen we op afstand in op verkeersaanbod en calamiteiten, met als doel een verbetering van de doorstroming. Vanwege de werkzaamheden aan de grote kruising en de aanliggende wegen is de VRI op de GK gedeeltelijk uitgeschakeld geweest, maar inmiddels is ook de VRI op de GK weer aangesloten.

Areaalgegevens verkeersregelinstallaties 2023

| | |
|--|---------|
| Kruising met verkeersregelinstallaties | 4 stuks |
|--|---------|

Groen

In de integrale beheerplannen voor de openbare ruimte is ook het groen opgenomen. Tot op heden maken we geen specifieke middelen vrij om in het onderhoud van het openbaar groen te voorzien. Jaarlijks vindt onderhoud van het groen op contractbasis plaats ten laste van programma Ruimtelijk domein en onderdelen van andere programma's zoals in het geval van de begraafplaatsen. Omvorming van plantsoenen komt ook ten laste van hetzelfde programma. Tenslotte vinden ook investeringen in het openbaar groen plaats bij herstratingsprojecten.

Areaalgegevens groen 2023

| | |
|------------------------------|--------------|
| Bomen | 10.971 stuks |
| Heesterbeplanting | 372.900 m2 |
| Vaste planten | 16.273 m2 |
| Gras/gazon/kruidenvegetaties | 697.965 m2 |



Watergangen

De watergangen zijn verdeeld in primaire en secundaire watergangen. De primaire watergangen (de hoofdwatergangen) worden beheerd en onderhouden door het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK) in samenwerking met de gemeente. De partijen houden zich aan een gezamenlijk contract. De secundaire watergangen (de sloten) worden beheerd door de gemeente of in enkele gevallen door particulieren.

Het onderhoud van het openbare water binnen de gemeente vindt plaats aan de hand van het jaarlijkse baggerprogramma en komt deels ten laste van programma Ruimtelijk domein. Daarnaast werken we aan de uitvoering van het Stedelijk Waterplan, waarin het beleid en kaders voor de watergangen zijn vastgelegd. De jaarlijkse lasten voor baggerwerkzaamheden zijn met ingang van 2017 opgenomen in de exploitatie, terwijl voor het onderdeel Stedelijk Waterplan sprake is van afschrijvingslasten naar aanleiding van de geïnvesteerde bedragen.

Areaalgegevens watergangen 2023

| | |
|---------------------|--------------------|
| Hoofd watergangen | 341.736 m2 (34 ha) |
| overige watergangen | 397.590 m2 (40 ha) |

Speelvoorzieningen

Op basis van het beheersysteem inspecteren we alle speeltoestellen door middel van periodieke keuringen. De resultaten verwerken we in logboeken. Een onafhankelijke partij voert de jaarlijks verplichte keuring van de toestellen uit. De eigen (buiten)dienst voert het preventief onderhoud en kleine reparaties uit. In 2018 is het speelruimtebeleidsplan geactualiseerd en is er een uitvoeringsprogramma opgesteld. De financiële gevolgen staan in de exploitatie via de staat van activa. Dit betreft de lasten voor vervanging van de bestaande speelplaatsen. Maar daarnaast ook voor extra voorzieningen als een free-run-park.

Areaalgegevens speelvoorzieningen 2023

| | |
|-----------------|-----------|
| Speeltoestellen | 438 stuks |
| Speellocaties | 116 stuks |

Civiele kunstwerken (bruggen)

De gemeente Krimpen aan den IJssel heeft een aanzienlijk aantal bruggen, waarvoor onderhoud nodig is. Dat kan gaan om dagelijks onderhoud of groot onderhoud, in de zin van vervanging/renovatie van de brug. De afgelopen jaren is veel aandacht besteed aan de stroefheidsbehandeling van de brugdekken. In 2019 actualiseerden we het Beleidsplan civiele kunstwerken. Met de (afschrijving)lasten als gevolg van investeringen uit dit plan houden we ook in de huidige meerjarenbegroting rekening.

Naast onderstaande gebiedsgegevens van de bruggen zijn er nog 14 bruggen in de gemeente die in beheer en onderhoud zijn bij het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard.

Areaalgegevens civiele kunstwerken (bruggen) 2023

| | |
|--------------------------|----------|
| Fiets/voetgangersbruggen | 88 stuks |
|--------------------------|----------|



| | |
|---------------------------|-----------|
| Verkeersbruggen | 43 stuks |
| Oversteek (plank) | 4 stuks |
| Vlonder/steiger (hout) | 4 stuks |
| Betonnen/pvc/hdpe duikers | 115 stuks |
| Tunnels | 1 stuks |

Geplande werken voor het jaar 2024

In onderstaand overzicht worden de verwachte investeringen in de openbare ruimte weergegeven, waarbij tevens aangegeven is op welk deel afgeschreven wordt en welk deel ten laste van de voorziening. Bij de vaststelling van de begroting vragen we de raad expliciet in te stemmen met de op de planning staande investeringen voor 2024, zodat met de voorbereidingen daarvan gestart of verder gegaan kan worden. Wanneer in 2024 onverhoopt sprake is van het uitvoeren van andere investeringen dan voorzien, brengen wij de raad daarvan uiteraard op de hoogte.

Een steeds vaker voorkomend probleem bij de herstratingsprojecten is het saneren van de grond en de daarbij horende kosten. Het is gebruikelijk dat deze saneringskosten in één keer gedekt worden uit de algemene reserve en dat hiervoor een raadsvoorstel nodig is. Om te voorkomen dat een project waar zich dit voordoet (extra) vertraging oploopt, is bij de vaststelling van de begroting 2020 besloten om in voorkomende (sanering)gevallen middelen te regelen via een begrotingswijziging en niet (meer) via een raadsvoorstel. Hierdoor loopt het betreffende project geen vertraging op. Ook nu vragen wij de raad met deze werkwijze in te stemmen.

Naast de hierna genoemde "reguliere" herstratings- en rioleringsprojecten staat 2023 niet meer in het teken van reconstructie van de Grote Kruising. Wellicht dat nog enkele zaken afgerond dienen te worden, maar het grote werk zit erop.

In het onderdeel Budgetautorisatie van deze begroting verzoeken we de raad het college te autoriseren voor de hieronder opgenomen investeringen die in het jaar 2024 naar verwachting van start gaan.



| Investerings buitenruimte, waarvan de start op de planning van het begrotingsjaar staat | Begroting | afschrijven | tlv voorz. |
|---|---------------|--------------|----------------|
| | 2024 | MN / buiten | riolering / AR |
| Vervanging ponton/aanlegsteiger Waterbus | 400 | | |
| Vervanging en groot onderhoud bruggen incl. Stormpolderbrug | 163 | | |
| Baggeren watergangen | 300 | | |
| Alternatieve fietsroute Ouverturelaan | 350 | 350 | |
| Vervanging vangrailconstructies binnen Krimpen | 5 | | |
| Fase 3 Waalhoven | 442 | | |
| Onderhoud en vervanging toplaag, balustrades, etc. aanbrug | 20 | | |
| Herstraten Oud Krimpen fase 4 | 1.859 | 1.859 | |
| Riolering Oud Krimpen fase 4 (regulier + klimaatadaptief) | 1.457 | 517 | 940 |
| Herstraten Langeland fase 6 | 2.315 | 2.315 | |
| Riolering Langeland fase 6 (regulier + klimaatadaptief) | 1.496 | 512 | 984 |
| Herstraten Weegbree | 1.953 | 1.953 | |
| Riolering Weegbree | 1.430 | 489 | 941 |
| Herstraten Lavendel | 734 | 734 | |
| Riolering Lavendel | 144 | 49 | 95 |
| Totaal | 13.069 | 8.778 | 2.960 |

Het kapitaalgoed gebouwen

De gemeente Krimpen aan den IJssel bezit gebouwen, die we deels bedrijfsmatig en deels functioneel beheren. Hierbij valt te denken aan onder andere het raadhuis en de gebouwen Stormsweg 11 en van Utrechtweg 36a, sporthallen, gymlokalen, peuterspeelzalen en de kerktoren. Deze gebouwen beheert en onderhoudt de gemeente aan de hand van een meerjaren-onderhoudsplan (MJOP). Het bedrag dat per jaar gemiddeld nodig is voor de uitvoering van dit MJOP (groot onderhoud) wordt jaarlijks gestort in de 'voorziening onderhoud kapitaalgoederen gebouwen'.

In tegenstelling tot de investeringen in de openbare ruimte kunnen de onderhoudslasten van deze gebouwen gewoon ten laste gebracht worden van de genoemde voorziening. De gemeente is economisch eigenaar (heeft het economisch claimrecht) van alle schoolgebouwen voor primair en voortgezet onderwijs. Het (groot) onderhoud van de schoolgebouwen is de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen.

Areaalgegevens gebouwen in onderhoudsplanung 2023

Gebouwonderhoud eigen beheer 27 stuks

Gebouwonderhoud externe exploitant 7 stuks

Gebouwonderhoud schoolbesturen 14 stuks

Bij de opzet van het (groot) onderhoud van de gemeentelijke gebouwen wordt uitgegaan van sober en doelmatig onderhoud. Hierbij is het uitgangspunt dat de gebouwen technisch in orde zijn en voldoen aan de eisen van veiligheid. Samenvattend kan worden vastgesteld dat het onderhoud van de gebouwen is op te splitsen in dagelijks onderhoud en groot



onderhoud. Hierbij loopt de eerste rechtstreeks ten laste van de exploitatie en het groot onderhoud via voorzieningen.

Over de werkzaamheden die vallen onder het groot onderhoud zijn afspraken gemaakt. Levensduur-verlengende maatregelen (renovaties, functieverbeteringen of (ver)nieuwbouw) vallen daar niet onder. In voorkomende gevallen moet tijdig nagedacht worden over het al dan niet verder exploiteren van de accommodatie. Als er sprake is van levensduurverlenging moet 'nieuw' geld beschikbaar gesteld worden via nieuw beleid, dan wel via intensivering van bestaand beleid.

Paragraaf D Financiering

Inleiding

De paragraaf financiering is bedoeld voor transparantie van de treasuryfunctie (financiering) van decentrale overheden. In deze paragraaf zetten we zo duidelijk mogelijk de plannen, feiten en visie over de financiering op een rij.

De Wet Financiering Decentrale Overheden (wet FIDO) schept een duidelijk kader voor de treasuryfunctie, levert een bijdrage aan de kredietwaardigheid van de openbare lichamen en bevordert de transparantie van de treasuryfunctie. Deze wet introduceert twee instrumenten op het gebied van de treasuryfunctie:

1. Het treasurystatuut
2. De financieringsparagraaf

In het treasurystatuut 2021 zijn de doelstellingen van het treasurybeleid opgenomen. Het tweede instrument, de financieringsparagraaf, heeft als doel inzicht te geven in de algemene interne- en externe ontwikkelingen die van belang zijn voor de treasury. Ook moet het inzicht geven in de concrete plannen op het gebied van risicobeheer, financieringspositie en leningen- en uitzettingenportefeuille.

Risicobeheersing

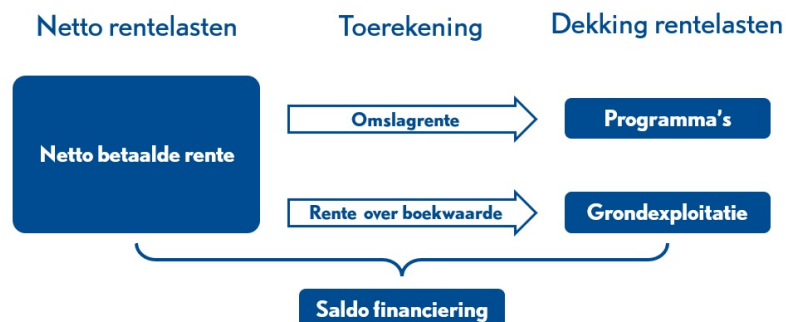
Risicobeheersing is een belangrijk onderdeel van de Wet FIDO. Voor onze gemeente gaat het daarbij met name om het renterisico en het kredietrisico. De behoefte aan risicobeheersing is toegenomen door de toename van voorgenomen en recent uitgevoerde grote investeringen. Ook de oplopende rente is een risico. Daarnaast kan een informatierisico worden benoemd. Dat is het risico dat relevante informatie niet tijdig of volledig beschikbaar is voor de treasuryfunctie.

Rentevisie en rentekosten

De grote algemene banken en de banken voor de publieke sector (waaronder onze 'huisbank' Bank Nederlandse Gemeenten) houden de ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt nauwlettend in de gaten. Op het gebied van beleggingen en leningen zijn de afgelopen jaren verschillende besluiten genomen. Deze besluiten hebben het voor de gemeente wat lastiger gemaakt om zich 'vrij' op de kapitaalmarkt te begeven. Op dit vlak volgen we de rentevisie van de BNG.


Rentetoerekening

Conform het besluit begroting en verantwoording (BBV) is toerekening van rentelasten aan de programma's verplicht. Hieronder wordt schematisch het renteresultaat weergegeven:



Voor de toerekening aan de grondexploitaties wordt een percentage berekend door het gemiddelde rentepercentage van de leningenportefeuille te vermenigvuldigen met de debt ratio (de verhouding vreemd vermogen / totaal vermogen). Volgens het MPG 2023 is de uitkomst van deze berekening voor 2023 1,47%. Voor 2024 en verder wordt volgens het MPG 2023 1,86% aangehouden. In het voorjaar van 2024 wordt het percentage voor 2024 herberekend op basis van de beginbalans 2024.

Om tot een verdeling van de (resterende) rente over de programma's te komen, wordt het zogenaamde rente-omslagpercentage gebruikt. Het saldo van rentelasten en –baten wordt daarvoor gedeeld op het totaal van de vaste activa. De uitkomst mag binnen een bandbreedte van 0,5% worden afgerond, waarmee een jaarlijkse wijziging van het percentage wordt voorkomen. Voor 2024 is het berekende percentage 0,79%. Het omslagpercentage blijft gehandhaafd op 1%. Met dit percentage worden de programma's belast waar de activa met boekwaarden onderdeel van uitmaken.

Het renteschema dat behoort bij deze berekening is als volgt 

| Renteschema | -/- | Begroting 2024 |
|--|-----|----------------|
| Externe rentelasten over korte en lange financiering | | 1220 |
| Externe rentebaten | -/- | 282 |
| Totaal door te rekenen externe rente | | 938 |
| Rente die aan grexen moet worden doorberekend | -/- | 149 |
| Rente die wordt doorberekend ogv projectfinanciering | -/- | |
| Saldo door te rekenen externe rente | | 789 |
| Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente | -/- | 958 |
| Renteresultaat op taakveld treasury | | -169 |

Renterisico

De Wet FIDO verplicht de kasgldlimiet en de renterisiconorm in beeld te brengen. De provincie gebruikt deze bij het uitoefenen van haar toezichthoudende functie. De kasgldlimiet betreft het renterisico van de vlottende schuld, terwijl de renterisiconorm het renterisico van de langlopende schuld betreft.

De wettelijk vastgestelde renterisiconorm houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.



Voor het bepalen van de liquiditeitspositie - dit is de mate waarin op korte termijn aan de opeisbare verplichtingen kan worden voldaan - is de zogenaamde kasgeldlimiet belangrijk. Hieronder verstaan we het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen. Dit bedrag wordt berekend met een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage, vermenigvuldigd met het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar.

Berekening renterisico gemeente Krimpen aan den IJssel

| Renterisiconorm | Begroting 2024 |
|---|----------------|
| Rente en aflossing | |
| 1. Renteherziening op vaste schuld o/g | |
| 2. Te betalen aflossingen | 3.048 |
| 3. Renterisico op vaste schuld (1+2) | 3.048 |
| Berekening renterisiconorm | |
| 4. Begrotingstotaal (excl. reservemutaties) | 106.456 |
| 5. Normpercentage (ministerieel vastgelegd) | 20% |
| Toets renterisiconorm | |
| 6. Renterisiconorm (4 * 5) | 21.291 |
| 7. Renterisico op vaste schuld (3) | 3.048 |
| Ruimte onder renterisiconorm (6-7) | 18.243 |

Kasgeldlimiet

Berekening kasgeldlimiet gemeente Krimpen aan den IJssel

| Kasgeldlimiet | Begroting 2024 |
|--|----------------|
| Omvang begrotingstotaal (lasten) per 1 januari 2024 | 106.456 |
| Toegestane kasgeldlimiet | |
| - in procenten van de grondslag | 8,5% |
| - in bedrag | 9.049 |

Kredietrisico op verstrekte gelden

Naast het renterisico loopt de gemeente ook nog risico bij het zelf verstrekken van gelden. Afhankelijk van het type instelling bepalen we een zeker risico. In de onderstaande tabel groeperen we de verstrekte gelden naar de onderscheiden risicogroepen.

| Kredietrisico op verstrekte gelden | Met/zonder (hyp.) zekerheid | Restant schuld per 1/1/2024 | % |
|--|-----------------------------|-----------------------------|-------------|
| Risicogroep | | | |
| Woningcorporaties met garantie WSW | Met (50%) | 97 | 1% |
| Hypotheekverstrekkingen aan ambtenaren | Met | 7.374 | 66% |
| Overige toegestane instellingen volgens treasury statuut | Zonder | 3.616 | 33% |
| Totaal | | 11.782 | 100% |



Financieringspositie

De financiering van de gemeentelijke activiteiten vindt plaats op basis van 'totaal financiering'. Dit betekent dat we op basis van de liquiditeitspositie bepalen of leningen moeten worden aangetrokken. Hierdoor beperken we de rentekosten. Projectfinanciering passen we dan ook in principe niet toe.

Leningenportefeuille

De volgende tabel geeft inzicht in de samenstelling, de grootte en de rentegevoeligheid van de opgenomen leningen. In de loop van 2024 bepalen we of aanvullende leningen nodig zijn. Dit is afhankelijk van het verloop van de liquiditeitspositie. Daarbij maken we zoveel mogelijk gebruik van kortlopende kasgeldleningen. Op basis van deze begroting en de geplande investeringen is in 2024 geen rekening gehouden met een nieuwe langlopende lening. Hieronder staat het verwachte verloop van de mutaties voor 2023 en 2024 als gevolg van nieuwe leningen en aflossingen:

| Mutaties in leningenportefeuille | Verloop 2023 / 2024 |
|-----------------------------------|---------------------|
| Stand per 1 januari 2023 | 43.442 |
| Aflossingen (regulier) 2023 | 2.698 |
| Nieuwe leningen 2023 | 15.000 |
| Totaal t/m 2023 | 55.743 |
| Aflossingen (regulier) 2024 | 3.048 |
| Nieuwe leningen 2024 | |
| Stand per 31 december 2024 | 52.695 |

Uitzetting

De verplichting tot schatkistbankieren beperkt de mogelijkheden om overtollige liquide middelen uit te zetten. Er kan alleen geld bij andere publieke instellingen worden uitgezet. Schatkistbankieren is gebaseerd op zero-balancing. Dit betekent dat het saldo op onze bankrekening bij de BNG aan het eind van de dag wordt afgeroomd of juist aangevuld tot nul.

Aantrekken

Nieuwe leningen trekken we aan op het moment dat de kasgeldlimiet wordt overschreden. Voor 2024 wordt geen rekening gehouden met extra financieringsbehoefte als gevolg van nieuwe investeringsbesluiten. In 2025 is wel een nieuwe lening voorzien, waarvan de rentelasten in deze begroting zijn meegenomen.

Paragraaf E Bedrijfsvoering

Inleiding

De paragraaf Bedrijfsvoering geeft inzicht in de ontwikkelingen en voornemens met betrekking tot de gemeentelijke bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering betreft de sturing en beheersing van ondersteunende processen binnen de organisatie die dienend zijn aan de primaire processen.

Ambtelijke organisatie

De ambtelijke organisatie beweegt zich in een omgeving die voortdurend verandert. De organisatie zet zich in om continue in te spelen op de verandering van taken van de



gemeente en de technologische ontwikkelingen. Dit vraagt om een flexibele en wendbare organisatie. De komende jaren gaat blijvende aandacht uit naar de doorontwikkeling van de teams naar teams die zelf-organiserend werken.

Organisatie van de toekomst

Zelforganisatie is in ontwikkeling en kent verschillende snelheden en behoeften in teams en bij individuen. Om de ontwikkeling van de teams zo goed mogelijk te faciliteren bestaat de mogelijkheid tot (externe) teamcoaching, en het organiseren van teamontwikkelingsdagen. Daarnaast zijn projecten opgestart, zoals gespreksvoering binnen teams, arbeidsmarktcommunicatie, vernieuwing functiehuis en vernieuwing introductieprogramma nieuwe medewerkers.

Hybride werken - ook wel 'Konnect werken' genoemd- is de norm geworden in de afgelopen jaren binnen de organisatie. Het vraagt blijvende aandacht zowel op het mentale, digitale en fysieke aspect. In 2023 is er een budget beschikbaar gesteld voor het inrichten van de thuiswerkplek. Ook is er een Bevlogenheidsonderzoek uitgevoerd, waarin aspecten van hybride werken naar voren kwamen. Het maken van afspraken over het hybride werken in en tussen teams is een volgende stap en vraagt om een doorontwikkeling van het beleid en het goede gesprek hierover in de teams.

Boeien en binden

De uitdagingen binnen de huidige arbeidsmarkt vragen een goede regie op het aantrekken van voldoende en geschikte nieuwe medewerkers (instroom) en het behoud van medewerkers (verlaging uitstroom). De gemiddelde leeftijd van de medewerkers in de organisatie is licht gestegen (van 48 naar 49,2 jaar). De komende jaren stijgt de uitstroom als gevolg van pensioen. Daarnaast is sprake van reguliere uitstroom. Behoud van kennis en een goede kennisoverdracht en introductie is belangrijk. Binnen het salarisbudget is € 109.200 beschikbaar voor tijdige vervanging van ervaren collega's zodat voldoende overdracht kan plaatsvinden. Het proces van formatiebeheer zal geïntensiveerd en nog meer gestructureerd worden om een beter zicht te hebben op de personeelsbehoefte op de lange termijn en hierop tijdig te anticiperen.

Medewerker van de toekomst

Net als de organisatie zijn de medewerkers constant aan verandering onderhevig. Medewerkers moeten langer doorwerken waardoor een actief beleid op duurzame inzetbaarheid vereist is. Daarnaast zien we onze werk- en leefomgeving in rap tempo veranderen. Dit vraagt van ons als mens een continu aanpassingsvermogen. Vanuit de organisatie faciliteren we dat werknemers vanuit eigen kracht en eigen regie wendbaar inzetbaar zijn en met plezier hun werk kunnen doen, nu en in de toekomst. Daarom gaan we in de begroting uit van een opleidingsbudget dat berekend is op 1,5% van de loonsom. In 2023 hebben we een bevlogenheidsonderzoek gehouden. Met de uitkomst hiervan gaan we in 2023 en 2024 aan de slag.

Omvang organisatie

In relatie tot de opgave waar de organisatie voor staat, zit de organisatie qua grootte krap. Tegelijk zijn de structurele middelen, om daarin verbetering aan te brengen, beperkt. In 2024 is financiële ruimte voor een formatie van 175,41 fte, dat is incl. 3,17 fte griffie.



Boven op deze formatie is 2,5% flexibel budget gereserveerd om verzuim op te vangen. In 2024 zal gemonitord worden of dit flexibel budget toereikend is om uitval van medewerkers op te vangen. Daarnaast is 2024 budget opgenomen voor de herwaardering van functies als gevolg van het de vernieuwing van het functiehuis. Wat in 2023 plaats vindt.

Relatie met beleidsdoelen

Gezien de krapte op de arbeidsmarkt, de uitstroom van medewerkers (vanwege pensioen en regulier) en de krappe formatie, is de organisatie kwetsbaar. Met de beschikbare middelen wordt waar mogelijk geanticipeerd op knelpunten en voortdurend creatief naar oplossingen gezocht. In deze begroting is slechts rekening gehouden met de middelen die nodig zijn om de huidige formatie in stand te houden. Het moeizamer vervullen van vacatures kan daarom van invloed zijn op het realiseren van speerpunten en beleidsdoelen uit de programma's.

Huisvesting

De huisvesting van de organisatie bestaat uit het raadhuis, het kantoor aan de Stormsweg 11 en de opslag-/werkruimte aan de van Utrechtweg 36a.

Om de organisatie zo goed mogelijk te ondersteunen geven we in 2024 aandacht aan de technische ondersteuning in de raadzaal. Daarnaast realiseren we in 2024 meer representatieve vergadermogelijkheden op de begane grond van het raadhuis.

ICT

Het beheer, onderhoud en de vernieuwing en ontwikkeling van ICT-voorzieningen wordt uitgevoerd door de GR IJSSELgemeenten, waarin wij samenwerken met Capelle aan den IJssel.

Het belang van goede en betrouwbare ICT-voorzieningen leidt tot olopende kosten en investeringen. Tijdens de Coronacrisis is gebleken dat onze ICT goed op orde is. Maar ook is duidelijk dat investeren nodig blijft; in software, infrastructuur en informatieveiligheid. De begroting van de GR biedt daar weinig ruimte voor. In deze begroting houden wij daarom rekening met een verhoging van het budget voor ICT-voorzieningen met 5%.

Informatieveiligheid

Informatie- en communicatietechnologie (ICT) maakt een belangrijk onderdeel uit van de wijze waarop de gemeente Krimpen aan den IJssel informatie uitwisselt met inwoners en bedrijven. De gemeente moet zorgen dat de informatie die zij van inwoners en bedrijven in beheer heeft, goed beschermd is tegen onrechtmatig gebruik.

De afgelopen jaren is veel werk verzet om de informatieveiligheid op een hoger niveau te krijgen. Het bereiken van een mate van 100% informatieveiligheid is echter niet te garanderen. Om het juiste niveau van de informatieveiligheid vast te houden en eventueel te verhogen is het belangrijk om dit als continue proces (op basis van een plan, do, check and act-cyclus) te benaderen en nieuwe trends en ontwikkelingen op de voet te volgen en hier adequaat op in te spelen. Tal van activiteiten nemen we ter hand waaronder ook wordt ingezet op de bewustwording van de medewerker.

Privacy

De gemeente dient aantoonbaar te voldoen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Privacy gaat in het gemeentelijke domein vooral over de relatie tussen inwoner en gemeente. In het bijzonder gaat het over het vertrouwen van de



inwoners in de gemeentelijke overheid. De gemeente is dagelijks bezig met de privacybescherming van hun inwoners. Hierbij gaat het in de eerste plaats over de verwerking van persoonsgegevens op een juridisch juiste en technisch veilige manier. De bewustwording van de ambtelijke organisatie is een belangrijk punt van aandacht en krijgt komend jaar nadrukkelijk de aandacht.

Informatiebeheer/archief

(Samen)werken in de Cloud

Met de de implementatie van Office 365 zijn nieuwe vormen van documentcreatie en -opslag ontstaan. Komend jaar vindt verdere integratie ervan plaats in de werkprocessen. Hierbij werken we waar mogelijk samen met IJsselgemeenten en Capelle en kiezen we voor maatwerk waar dit gewenst is.

Ontwikkelingen

De ontwikkelingen op het gebied van digitalisering gaan razendsnel. De dienstverlening van en naar inwoners en ondernemers verloopt vaker via diverse online kanalen: van een webformulier tot MijnOverheid en Persoonlijke Internetpagina en van e-mail tot social media. Daarbij veranderen ook de verwachtingen die onze interne én externe klanten hebben op het gebied van digitale dienstverlening. De uitdaging voor het komende jaar is om de grote hoeveelheid digitale informatie in samenhang te beheren volgens de kwaliteitseisen. Dit betekent dat we documenten tijdig vernietigen of permanent bewaren door overbrenging naar het Streekarchief. Door kaderstellende afspraken en het verder werken met informatiebeheerplannen en het informatiebeleidsplan versterken we de grip op het beheer van die informatie. Daarbij helpt het verder invoeren van het zaakgericht werken, samenwerken in de cloud en werken onder informatie- en applicatiearchitectuur. We sluiten hierbij zoveel als mogelijk aan bij landelijke standaarden en volgen de ontwikkelingen op het gebied van digitalisering en informatievoorziening, waarbij we de nadruk leggen op het professionaliseren en beheersbaar houden van onze informatiehuishouding.

Communicatie

De gemeente blijft met meerdere communicatiemiddelen en -kanalen de inwoners informeren, betrekken en consulteren. Bijvoorbeeld met de (wekelijkse) gemeentepagina in Het Kontakt en ons eigen magazine De Klinker. Maar ook op digitale wijze via onze website, Facebook, Instagram en Twitter. Het uiterlijk en de functionaliteiten van de website zijn vorig jaar onder handen genomen. Hierin is de vernieuwde huisstijl geïmplementeerd. In 2024 leggen we de focus op de digitale toegankelijkheid van onze websites en applicaties. Met als doel dat alle websites en applicaties status A of B ontvangen.

Naast het geven van informatie zijn er ook bijeenkomsten. Bijvoorbeeld inloopavonden over verschillende thema's (herstraten, ontwikkeling Algeracorridor, duurzaamheid, speelruimtebeleid etc.). Maar wij organiseren bijvoorbeeld ook Veteranendag, Dodenherdenking en Nieuwjaarsbijeenkomst. Via het hijsen van vlaggen geeft de gemeente ook aandacht aan onderwerpen als Sustainable Development Goals (van de Verenigde Naties) of Coming Out day.



Rechtmatigheidsverantwoording

Met ingang van 2023 wordt door het college een rechtmatigheidsverantwoording opgesteld. Het college legt verantwoording af over de rechtmatigheidscriteria:

- begrotingscriterium
- voorwaardencriterium
- misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

In de jaarrekening 2023 wordt de rechtmatigheidsverantwoording voor het eerst opgenomen. In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt vanaf het verslagjaar 2023 ingegaan op de bevindingen en de acties die daarop worden ondernomen. Bovendien wordt de raad gedurende het begrotingsjaar op de hoogte gehouden van relevante rechtmatigheidsbevindingen via de begrotingswijzigingen. In 2023 zijn en worden besluiten voorgelegd aan de raad die betrekking hebben op de inrichting van de rechtmatigheidsverantwoording, onder andere door aanpassing van de Financiële Verordening (voorjaar 2023).

De rechtmatigheidsverantwoording maakt onderdeel uit van de jaarstukken die de accountant beoordeeld op getrouwheid. De accountant controleert de rechtmatigheid dus niet langer separaat.

Om tot een verantwoording over de rechtmatigheid te komen stelt het college jaarlijks een intern controleplan vast. De maatregelen en controles die op basis van dit plan worden uitgevoerd leiden tot bevindingen en conclusies waarmee de rechtmatigheidsverantwoording wordt opgesteld.

Paragraaf F Verbonden partijen

Inleiding

Deelname aan een verbonden partij is een manier om een gemeentelijk doel effectiever te bereiken in een 'dynamisch' speelveld van steeds meer samenwerkende (lagere) overheden. In het algemeen gaat de gemeente een relatie met een verbonden partij aan, omdat zij verwacht dat de verbonden partij dezelfde activiteiten effectiever en beter uitvoert. Daarnaast worden risico's gespreid en gedeeld met andere deelnemers én ontstaat er een kwaliteitsvoordeel als de verbonden partij kennis in huis heeft die de gemeente zelf niet (meer) heeft. Ook ontstaat er vaak grotere effectiviteit en bestuurlijke slagkracht, waardoor nieuwe activiteiten sneller worden gerealiseerd. Tegelijkertijd kiest de gemeente er bij verbonden partijen bewust voor om zelf invloed te houden, omdat deze activiteiten te kwetsbaar zijn om volledig uit te besteden.

Op basis van deze uitgangspunten is een afwegingskader opgesteld voor het al dan niet aangaan van een samenwerking met nieuwe verbonden partijen. Het afwegingskader dient als beleidslijn, wanneer de vraag speelt of de gemeente een nieuwe financiële en bestuurlijke relatie aan zou moeten gaan of niet. Dit kader vormt een handreiking waarin het gemeentelijk beleid voor verbonden partijen een plaats kan krijgen. Het is geen digitaal instrument dat onafwendbaar tot een bepaalde keuze leidt. Een keuze voor het aangaan van een nieuwe financiële en bestuurlijke relatie is in alle gevallen een politiek-bestuurlijke keuze.

In de door de gemeenteraad vastgestelde Nota verbonden partijen (1 juli 2016) is het afwegingskader nader uitgewerkt en ook een nieuwe 'governance' voor verbonden partijen



geformuleerd. De risico's van de verbonden partijen die geheel of gedeeltelijk van toepassing zijn voor de gemeente Krimpen aan den IJssel werden eerder in paragraaf B weerstandsvermogen en risicobeheersing toegelicht.

Wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen

Per 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. Met deze wetswijziging worden de mogelijkheden van volksvertegenwoordigers om de eigen controlerende en kaderstellende rol bij gemeenschappelijke regelingen te versterken aangepast en uitgebreid. Ook wordt de democratische legitimatie van de besluitvorming binnen zo'n samenwerkingsverband vergroot. Voorbeelden zijn het recht een zienswijze in te dienen (onder meer bij het treffen van een regeling en bij besluiten), het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie voor raadsleden en afspraken hoe om te gaan met burgerparticipatie. Ook krijgen volksvertegenwoordigers meer invloed op het functioneren van een regeling, bijvoorbeeld via verplichte afspraken over evaluatie van de regeling en de verplichting om afspraken te maken over (financiële) gevolgen van uittreding voor de uittredende deelnemers.

Het deel van de wet dat rechten geeft aan volksvertegenwoordigers is direct per 1 juli 2022 ingegaan. Voor het andere deel (verplichtingen om bestaande gemeenschappelijke regelingen aan te passen, om zo scherpere afspraken te maken over bijvoorbeeld uittreding of evaluatie) geeft de wet een implementatieperiode van twee jaar.

Ontwikkeling van de bijdragen

Jaarlijks wordt regionaal afgesproken welk indexpercentage aan gemeenschappelijke regelingen wordt toegestaan. Hierin worden ook correcties vanwege afwijkende werkelijke prijsontwikkelingen in voorgaande jaren verrekend. Met ingang van het begrotingsjaar 2022 is de berekening van het percentage gewijzigd. Voortaan wordt een gewogen indexpercentage gehanteerd, samengesteld uit (vaste) componenten voor lonen (80%) en prijzen (20%).

Voor de begroting 2024 is het percentage 8,4. Hiervan heeft 3,6% betrekking op de berekende index voor het jaar 2024. Het overige deel (4,8%) betreft nacalculatie over de jaren 2021 tot en met 2023, op basis van de meest actuele indexcijfers. Deze index geldt voor VRR, GGD, DCMR en GR Jeugdhulp. De MRDH volgt de systematiek van de regio Haaglanden en voor de overige regeling wordt de indexeringssystematiek van de regio Hollands Midden aangehouden. De indexen van de regio's Haaglanden en Hollands Midden zijn vergelijkbaar met die van de regio Rotterdam-Rijnmond.

Ontwikkelingen

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR)

Het algemeen bestuur heeft ingestemd met het voorstel tot uitvoering van scenario 2 (Basis op orde) van de ontwikkelagenda en verwerking van de financiële consequenties van scenario 2 in de meerjarenbegroting. Ten aanzien van de kostenverdeelsleutel heeft het bestuur conform het voorstel besloten. Omdat de wijziging van de kostenverdeelsleutel leidt tot herverdeeffecten, heeft het Algemeen Bestuur verzocht om in de jaren 2023 tot en met 2026 in 4 gelijke stappen van 25% in te groeien van het oude naar het nieuwe kostenverdeelmodel.



IBKW

Met ingang van 1 december 2022 is IBKW gehuisvest in het oude gedeelte van de Rabobank. Deze oplossing is in principe tijdelijk voor de duur van 1 jaar met uitloop naar 2 jaar. Voor definitieve huisvesting wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn in bestaande of nieuw te bouwen kantoorruimte in de gemeenten Krimpenerwaard en Krimpen aan den IJssel. In juridische zin is de huidige huurovereenkomst voor onbepaalde tijd aangegaan, met een opzegtermijn van 3 maanden, niet eerder opzegbaar dan 1 jaar na ingangsdatum.

GGD Rotterdam Rijnmond

De GGD heeft twee externe ontwikkelingen die onontkoombaar zijn: de inwerkingtreding van de omgevingswet en de inspecties van gastouders. De Omgevingswet verplicht gemeenten "een gezonde leefomgeving te bereiken en in stand te houden". Gezondheid in de Omgevingswet gaat niet alleen over de fysieke milieufactoren. Ook onderwerpen als meer bewegen, gezonde voedselomgeving en ruimte voor maatschappelijke voorzieningen moeten terugkeren in het ruimtelijke beleid. Het toezicht en de handhaving in de gastouderopvang moet geïntensiveerd worden. Dit wordt deels bekostigd uit door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid beschikbaar gestelde middelen. In de begroting 2024 zijn nieuwe afspraken gemaakt over de omvang van het pakket basisproducten dat de GGD Rotterdam-Rijnmond voor alle gemeenten uitvoert.

Jeugdhulp Rijnmond

Voor de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond komt de bijdrage als volgt tot stand:

- Raming van uitgaven vindt plaats op gemeentelijk niveau. Gemeenten zijn door het afschaffen van de vlaktakssystematiek per 01-01-2022 in staat om de eigen verwachtingen/ontwikkelingen te verwerken in de begroting van de GRJR. Uitgangspunt voor de gemeente Krimpen is een zo realistisch mogelijke begroting.
- Beheersing van uitgaven vindt plaats via maandelijkse dashboards, kwartaalafsluitingen, twee bestuursrapportages, sturing op juistheid, tijdigheid en compleetheid van data.
- Verantwoording en afrekening vindt plaats via lastenverantwoording op gemeentelijk niveau (direct nacalculatie van gemeentelijke bijdragen en eindafrekening met zorgaanbieders op basis van dezelfde bestandsvergelijking).
- In onze begroting is aanvullend rekening gehouden met de structurele gevolgen van de 2e Bestuursrapportage 2023. Daardoor is de in onze begroting verwerkte bijdrage € 850.000 hoger (€ 7.066.974) dan de in het AB van 8 september 2023 vastgestelde begroting 2024 van de GRJR (€ 6.216.974.)

Beschermd wonen

De GR beschermd wonen is nog in oprichting. Er is nog geen begroting vastgesteld. Voorlopig blijft de centrumgemeente verantwoordelijk voor de uitvoering. Beschermd wonen is dan ook nog géén onderdeel van de begroting van de gemeente Krimpen, omdat de besluitvorming over de overgang van de middelen (verdere decentralisatie van het centrumgemeente naar individuele gemeenten) nog niet heeft plaatsgevonden.



Weerstandsvermogen

De gemeenschappelijke regelingen hebben en geven steeds meer inzicht in hun risico's en weerstandsvermogen. De aandacht voor dit onderwerp leidt in enkele gevallen tot een behoefte aan groei van de algemene reserve (weerstandscapaciteit). Wij achten het niet zonder meer noodzakelijk dat de gemeenschappelijke regelingen er zelf een toereikend weerstandsvermogen op na houden. Zeker wanneer voor de aanvulling van het weerstandsvermogen extra middelen van de deelnemende gemeenten nodig zijn, geven wij er de voorkeur aan om risico's in de gemeentebegrotingen op te nemen. De bij ons bekende risico's zijn vermeld in paragraaf B: Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Over het algemeen hebben de gemeenschappelijke regelingen een laag risicoprofiel, mede omdat het risico wordt gedragen door de bijdragende gemeenten.

Gemeenschappelijke regelingen

Hieronder is een overzicht van de gemeenschappelijke regelingen opgenomen inclusief de financiële bijdrage.

Bij deze gemeenschappelijke regelingen is de gemeente vertegenwoordigd in het bestuur. Aan de gemeenschappelijke regelingen zijn financiële risico's verbonden. Wel is het risicoprofiel in het algemeen laag en dit profiel uit zich veelal in een redelijk voorspelbare stijging van de jaarlijkse exploitatielasten. Eind 2023 wordt het risicoprofiel van de gemeenschappelijke regelingen opnieuw vastgesteld.



| Verbonden partijen | Programma | Vertegenwoordiging | Risicoprofiel | Begroting 2024 | Begroting 2025 | Begroting 2026 | Begroting 2027 |
|--|----------------------------|--------------------------|---------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond | Bestuur en veiligheid | AB | Laag/Gem | 1.876 | 2.135 | 2.277 | 2.277 |
| DCMR Milieudienst Rijnmond | Bestuur en veiligheid | AB | Laag/Gem | 659 | 675 | 692 | 709 |
| Ingenieursbureau Krimpenerwaard (IBKW) | Ruimtelijk domein | Bestuur | Laag | 3 | 3 | 3 | 3 |
| Metropoolregio Rotterdam-Den Haag | Maatschappelijk domein | AB/DB | Laag | 83 | 85 | 87 | 89 |
| Groenalliantie Midden-Holland | Maatschappelijk domein | Bestuur | Laag | 233 | 239 | 245 | 251 |
| GGD Rotterdam Rijnmond | Sociaal domein | AB | Laag | 325 | 333 | 342 | 345 |
| Werkvoorzieningschap PROMEN | Sociaal domein | AB | Laag/Gem | 1.990 | 1.891 | 1.801 | 1.712 |
| Jeugdhulp Rijnmond | Sociaal domein | DB | Gemiddeld | 7.067 | 7.222 | 7.382 | 7.545 |
| Centrum voor Jeugd en Gezin | Sociaal domein | Raad voor publiek belang | | 1.084 | 1.111 | 1.139 | 1.167 |
| GR IJSSELgemeenten | Sociaal domein en Overhead | Bestuur | Laag/Gem | 5.362 | 5.496 | 5.633 | 5.774 |
| Streekarchief Midden-Holland | Overhead | AB | Laag | 182 | 191 | 201 | 206 |
| Totaal | | | | 18.862 | 19.381 | 19.801 | 20.079 |

| Streekarchief Midden-Holland | |
|------------------------------|--|
| Gemeentelijk belang | Het op een verantwoorde wijze beheren, ontsluiten en ter beschikking stellen van permanent te bewaren gemeentelijke archiefbescheiden. |
| Begroting: | |
| Bijdrage Krimpen | 182.169 |
| Financiële resultaat | -2.927 |
| Balans: | 1-1-2024 31-12-2024 |
| Eigen vermogen | 295.209 285.375 |
| Vreemd vermogen | 275.017 280.635 |

| GR IJSSELgemeenten | |
|----------------------|---|
| Gemeentelijk belang | GR IJSSELgemeenten verzorgt de volledige ondersteuning van de gemeentelijke organisatie op het gebied van ICT. Daarnaast verzorgt het ook de uitvoering van het taakveld werk en inkomen (sociale zaken). |
| Begroting: | |
| Bijdrage Krimpen | 5.361.500 |
| Financiële resultaat | 0 |
| Balans: | 1-1-2024 31-12-2024 |
| Eigen vermogen | 1.647.000 1.647.000 |
| Vreemd vermogen | 7.208.000 6.813.000 |

| Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond | |
|-------------------------------------|--|
| Gemeentelijk belang | Het doelmatig organiseren en coördineren van werkzaamheden die noodzakelijk zijn voor een doeltreffende rampenbestrijding en crisisbeheersing. |



| Begroting: | | |
|----------------------|-------------|-------------|
| Bijdrage Krimpen | 1.875.928 | |
| Financiële resultaat | -4.221.000 | |
| Balans: | 1-1-2024 | 31-12-2024 |
| Eigen vermogen | 5.763.000 | 381.000 |
| Vreemd vermogen | 115.541.000 | 111.898.000 |

| Ingenieursbureau Krimpenerwaard (IBKW) | | |
|---|--|------------|
| Gemeentelijk belang | IBKW levert advies- en ingenieursdiensten voor projecten op het gebied van weg- en waterbouw in brede zin. Eind 2021 wordt een vernieuwde dienstverleningsovereenkomst opgesteld, waarbij de samenwerking verder wordt geprofessionaliseerd. | |
| Begroting: | | |
| Bijdrage Krimpen | 2.515 | |
| Financiële resultaat | 0 | |
| Balans: | 1-1-2024 | 31-12-2024 |
| Eigen vermogen | 1.095.000 | 1.080.000 |
| Vreemd vermogen | 490.000 | 498.000 |

| DCMR Milieudienst Rijnmond | | |
|-----------------------------------|--|------------|
| Gemeentelijk belang | De uitvoering van de Wet milieubeheer. DCMR draagt bij aan het verlagen van de milieubelasting van bedrijven en het verhogen van de milieukwaliteit en veiligheid. Daarnaast werkt DCMR ook aan de integratie van milieuaspecten in andere beleidsterreinen en aan milieu en veiligheid gerelateerde maatschappelijke vraagstukken en nieuwe ontwikkelingen. | |
| Begroting: | | |
| Bijdrage Krimpen | 658.646 | |
| Financiële resultaat | 0 | |
| Balans: | 1-1-2024 | 31-12-2024 |
| Eigen vermogen | 2.900.000 | 2.903.000 |
| Vreemd vermogen | 14.000.000 | 12.414.000 |

| Metropoolregio Rotterdam-Den Haag | | |
|--|--|---------------|
| Gemeentelijk belang | Het verbeteren van de bereikbaarheid, duurzaamheid, attractiviteit en economische vernieuwingen van en binnen de metropoolregio. | |
| Begroting: | | |
| Bijdrage Krimpen | 82.813 | |
| Financiële resultaat | 0 | |
| Balans: | 1-1-2024 | 31-12-2024 |
| Eigen vermogen | 36.669.725 | 44.316.763 |
| Vreemd vermogen | 1.564.260.496 | 1.670.425.206 |

| Groenalliantie Midden-Holland | | |
|--------------------------------------|--|--|
| Gemeentelijk belang | Deelname aan strategische besluitvorming betreffende het beheer en de ontwikkeling van natuur- en recreatiegebieden binnen het werkgebied van de deelnemende gemeenten. In het deelgebied Krimpenerwaard betreft het de gebieden Krimpenerhout en Loetbos. | |



| Begroting: | | |
|----------------------|-----------|------------|
| Bijdrage Krimpen | 233.000 | |
| Financiële resultaat | 0 | |
| Balans: | 1-1-2024 | 31-12-2024 |
| Eigen vermogen | 9.791.000 | 9.633.000 |
| Vreemd vermogen | 2.236.000 | 2.349.000 |

| GGD Rotterdam Rijnmond | | |
|-------------------------------|--|------------|
| Gemeentelijk belang | Invulling geven aan de wettelijke taken op grond van de wet Publieke Gezondheid. Dit omvat onder andere epidemiologisch onderzoek, Infectieziekten bestrijding, Milieu & Hygiëne en Persoonsgerichte zorg. Ook voorziet het GGD in een rampenopvangplan (GROP) en in inspecties kinderopvang. | |
| Begroting: | | |
| Bijdrage Krimpen | 325.096 | |
| Financiële resultaat | 0 | |
| Balans: | 1-1-2024 | 31-12-2024 |
| Eigen vermogen | 0 | 0 |
| Vreemd vermogen | 0 | 0 |

| Werkvoorzieningschap Promen | | |
|------------------------------------|--|------------|
| Gemeentelijk belang | Het uitvoeren van Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) taken en het verzorgen van arbeidsgerichte trajecten (waaronder beschut werken). | |
| Begroting: | | |
| Bijdrage Krimpen | 2.056.000 | |
| Financiële resultaat | 0 | |
| Balans: | 1-1-2024 | 31-12-2024 |
| Eigen vermogen | 3.214.000 | 3.442.000 |
| Vreemd vermogen | 7.149.000 | 7.164.000 |

| Jeugdhulp Rijnmond | | |
|---------------------------|---|------------|
| Gemeentelijk belang | Het verzorgen van de inkoop van individuele voorzieningen Jeugdhulp, Jeugdbescherming en Jeugdreclassering. | |
| Begroting: | | |
| Bijdrage Krimpen | 7.066.974 | |
| Financiële resultaat | 0 | |
| Balans: | 1-1-2024 | 31-12-2024 |
| Eigen vermogen | 0 | 0 |
| Vreemd vermogen | 0 | 0 |

Deelnemingen

De deelname in het aandelenkapitaal van een aantal vennootschappen vloeit vooral voort uit de van oudsher maatschappelijke belangen die door deze vennootschappen worden/werden nagestreefd. De gemeente Krimpen aan den IJssel heeft deelnemingen in vier ondernemingen:



| Naam deelneming | Vestigingsplaats | Nominale deelname | Netto resultaat 2022 | Eigen vermogen | Vreemd vermogen | Dividend | Dividend | Dividend |
|----------------------------|------------------|-------------------|----------------------|----------------|-----------------|----------|----------|----------|
| | | | | 31-12-2022 | 31-12-2022 | 2022 | 2023 | 2024 |
| Stedin | Rotterdam | 3.267 | 44.000 | 3.342.000 | 5.178.000 | 83 | 78 | 78 |
| OASEN | Gouda | 13 | 3.174 | 125.600 | 195.484 | | | |
| Bank Nederlandse Gemeenten | Den Haag | 75 | 300.000 | 4.615.000 | 107.459.000 | 75 | 82 | 82 |
| Cyclus BV | Moordrecht | 271 | 225 | 10.568 | 22.916 | | | |

Toelichting deelnemingen

Het financiële risico strekt zich uit tot de waarde van de deelneming. In de balans is de aankoop prijs van de aandelen als waarde opgenomen. Het risico betreft de economische waarde van het aandelenpakket, als deze lager ligt dan de aankoop prijs. Ook is in de tabel de dividenduitkering opgenomen. Mogelijke fluctuaties in de hoogte van de dividenduitkering vormen een risico, met effecten op het begrotingsresultaat. Om deze reden zijn wij terughoudend in het ramen van de opbrengsten uit dividend.

Stedin

Voor netwerkbeheerder Stedin staan de komende jaren vanwege de energietransitie substantiële investeringen te wachten in de infrastructuur. De kapitaalbehoefte die daar het gevolg van is, is gedeeltelijk ingevuld door het niet uitkeren van de boekwinst op de verkoop van commerciële bedrijfsonderdelen en de uitgifte van collectief preferente aandelen aan de bestaande aandeelhouders. Krimpen aan den IJssel heeft medio 2021 een extra pakket cumulatief preferente aandelen verworven voor een bedrag van € 2.587.000. Daarmee is een bijdrage geleverd aan de versterking van het eigen vermogen van Stedin en ontvangt de gemeente jaarlijks 3% dividend.

Eind 2023 vindt naar verwachting een kapitaalstorting van € 500 miljoen door de Staat plaats. Daarmee krijgt de kredietwaardigheid van Stedin een stevige impuls. Alle huidige aandeelhouders stemmen naar verwachting in met de wijzigingen in zeggenschap, dividendverwachtingen, governance c.a. die samenhangen met het toetreden van de Staat. Hiermee is voorlopig geborgd dat Stedin financieel gezond blijft en toegang houdt tot de kapitaalmarkt tegen acceptabele kosten.

De uiteindelijke kapitaalbehoefte van Stedin is op termijn nog steeds een uitdaging. Hiervoor worden onder meer gesprekken gevoerd met gemeente en provincies binnen het verzorgingsgebied van Stedin, die nog geen aandeelhouder zijn. Ook een aanvullende kapitaalstorting van de Staat is niet uitgesloten. Bij iedere kapitaalstorting krijgen ook de bestaande aandeelhouders gelegenheid om extra aandelen te verwerven. De gemeente Krimpen aan den IJssel zal op die momenten opnieuw de maatschappelijke en financiële effecten afwegen.

Naast het dividend op de cumulatief preferente aandelen zal de komende jaren sprake zijn van fluctuerende dividendopbrengsten van het reguliere aandelenpakket. Deze fluctuaties hangen samen met de benodigde investeringen en het effect daarvan op de jaarwinsten. In deze begroting is daarom alleen rekening gehouden met het dividend over de cumulatief preferente aandelen.



Paragraaf G Grondbeleid

Inleiding

Net als geld is grond een schaars middel. Verschillende functies, zoals infrastructuur, woningen, bedrijven, maatschappelijke voorzieningen en recreatie concurreren als het ware om de beperkte ruimte binnen onze gemeentegrenzen. Daarom is het belangrijk om het duurzame gebruik van die ruimte vast te leggen en te bevorderen.

Dat hebben we in Krimpen aan den IJssel gedaan in de volgende (sectorale) beleidsnota's:

| Functie/Thema | Belangrijke documenten |
|--------------------------------|---|
| Wonen | Woonvisie Krimpen aan den IJssel 2020-2030 |
| | Regio akkoord nieuwe woningmarktafspraken |
| | Regionale woonvisie |
| Werken/Economie | Detailhandelsvisie |
| | Missie en strategie voor de Stormpolder |
| Maatschappelijke voorzieningen | Woonzorgzoning |
| | Integraal huisvestingsplan 2019-2023 |
| Vrije tijd | Sportnota "Krimpen beweegt 2022-2026" (nog vast te stellen) |
| | Speelruimtebeleidsplan 2018-2022 |
| Ruimtelijke randvoorwaarden | Welstandsnota |
| | Ambitiedocument duurzaamheid |
| | Duurzaamheidsagenda 2021-2024 |
| | Archeologische waardenkaart |
| | Cultuurhistorische waardenkaart |
| | Groenbeleid |
| | Groenstructuurplan |
| Stedelijk waterplan | |



Grondbeleid

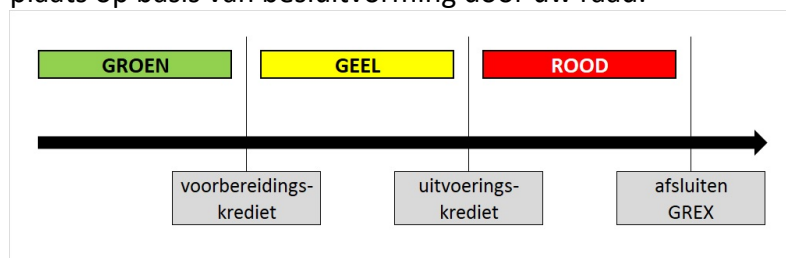
Grondbeleid is een middel dat wordt ingezet om ruimtelijk beleid te realiseren. In de Nota Grondbeleid (2017) hebben wij als gemeente vastgelegd welke uitgangspunten wij daarbij hanteren.

In beginsel opereren wij faciliterend. Vanuit een bestaande gemeentelijke grondpositie of wanneer zonder gemeentelijke sturing niet de gewenste ruimtelijke eindsituatie tot stand komt, kiezen wij voor actief grondbeleid.

MeerjarenPerspectief grondexploitaties (MPG)

Alle ruimtelijke ontwikkelingen waaraan wij (mee)werken nemen wij op in het zo geheten MeerjarenPerspectief Grondexploitaties (MPG). Ieder voorjaar geven wij op die manier een integraal en actueel inzicht in alle kosten en baten van de lopende projecten. Zo'n 'begroting' van een project noemen we een 'grondexploitatie'.

Het MPG 2023, dat op 20 april 2023 werd vastgesteld, bevat 10 grondexploitaties, zowel actief als facilitair. Daarvan zijn drie projecten daadwerkelijk in uitvoering (rood), vier projecten bevonden zich in de haalbaarheidsfase (geel) en drie projecten zijn nog in de initiatieffase (groen). Een faseovergang (van 'groen naar geel' of van 'geel naar rood') vindt plaats op basis van besluitvorming door uw raad.



Bij de opstelling van deze begroting vindt géén actualisatie van de grondexploitaties plaats. Actualisatie van de afzonderlijke projecten vindt namelijk plaats op het moment dat uw raad besluiten neemt over stedenbouwkundige randvoorwaarden (van 'groen naar geel') of bestemmingsplannen (van 'geel naar rood'). Soms kan er ook tussentijds aanleiding zijn voor een financiële bijstelling.

De geraamde netto contante waarde per 1 januari 2023 van de projecten is hieronder weergegeven (cijfers MPG 2023):

| MPG 2023 | bedragen x 1.000 |
|----------|------------------|
| Rood | 1.393 |
| Geel | 341 |
| Groen | -475 |
| Totaal | 1.258 |

In principe voegen we nieuwe locaties alleen aan het MPG toe wanneer een initiatiefnemer de functie van vastgoed wil wijzigen of dat vastgoed grootschalig wil herontwikkelen



(sloop/nieuwbouw). Als uit een eerste haalbaarheidsonderzoek is gebleken dat een initiatief maatschappelijk én stedenbouwkundig aanvaardbaar is, wordt het als 'groen' project in het MPG opgenomen.

Voor gemeentelijke grond- en vastgoedposities gaan we, wanneer afstoten aan de orde is, in eerste instantie uit van verkoop op basis van de huidige bestemming. Indien vanwege ruimtelijke of andere beleidsmatige overwegingen een projectmatige aanpak gewenst is, kunnen we ervoor kiezen een grondexploitatie te openen.

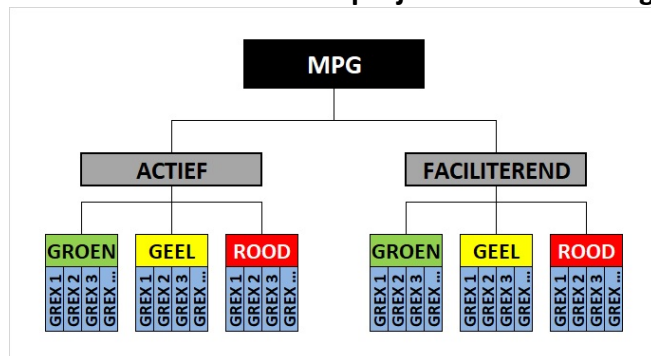
In het kader van de uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan onderwijs/binnensport worden meerdere locaties ruimtelijk verkend. De realisatie, sloop/nieuwbouw of verbouw van een school heeft altijd ruimtelijke impact. De regelgeving bepaalt echter dat hiervoor alleen een grondexploitatie mag worden gevormd wanneer sprake is van functieverandering.

De ruimtelijke projecten maken onderdeel uit van programma 2 (Woningbouw) en programma 3 (Bedrijventerreinen).

Risico's

De gemeente Krimpen aan den IJssel voert een behoudend waarderingsbeleid uit ten aanzien van de grondexploitaties. Hiermee ramen we in feite risicomijdend. Ondanks dit voorzichtigheidsprincipe gaan grondexploitaties altijd vergezeld van risico's. In het MPG zijn per project de risico's systematisch geïnventariseerd. Risico's waarvan de kans groter is dan 50% vertalen we integraal in de grondexploitatie. De overige risico's zijn gewogen waarna een netto af te dekken risico van circa € 1,43 miljoen resulteert (MPG 2023). De risico's van de grondexploitaties maken deel uit van het gemeentelijke risicoprofiel, waarop we in paragraaf B weerstandsvermogen en risicobeheersing verder ingaan.

Financiële vooruitzichten projecten in uitvoering



Faciliterende grondexploitaties

Bij projecten waar de gemeente een faciliterende rol heeft, is het uitgangspunt dat we de gemeentelijke kosten verhalen op de ontwikkelaar. Bij project Hof van IJssel is de verwachting dat deze eind 2023 / begin 2024 naar de rode fase gaat.

Actieve grondexploitaties

In het MPG 2023 zijn drie actieve grondexploitaties opgenomen die in uitvoering zijn. Het betreft de woningbouwontwikkelingen Centrum-Zuid (actief en facilitair) en Werf aan den IJssel.

Financiële ruimte

Doordat jaarlijks voorbereidingskosten aan de reserve worden onttrokken voor projecten in de initiatieffase, ontwikkelt het saldo van de reserve zich negatief.



De reserve heeft daarnaast ook nog een functie als onderdeel van de weerstandscapaciteit. Bij het opnemen van (nieuwe) grexen met een geprognosticeerde negatieve eindwaarde dient daarom altijd ook nadrukkelijk naar de risico's te worden gekeken.

Paragraaf H Subsidies

Inleiding

Subsidieverlening vindt zijn wettelijke basis in de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Hierin zijn algemene regels opgenomen over subsidiëring die ook voor de gemeentelijke overheid gelden. De hoofdregel van de subsidietitel in de Awb is dat subsidies gebaseerd moeten zijn op een wettelijk voorschrift. Voor gemeenten is dat wettelijk voorschrift een gemeentelijke verordening als aanvulling op, en specificering van, de Awb.

Rol raad

In de Algemene Subsidie Verordening (ASV) 2018 is de kaderstellende rol van de gemeenteraad uitgewerkt. De ASV 2018 regelt de procedures voor subsidieverlening en vaststelling. Met de behandeling van de programmabegroting stelt de raad de subsidieplafonds vast. Binnen deze vastgestelde plafonds neemt het college de uitvoering ter hand. De raad heeft de mogelijkheid om door middel van bijvoorbeeld nieuw beleid de (financiële) kaders bij te stellen. Tijdens de behandeling van de jaarrekening heeft de raad een controlerende rol.

Waarom subsidiëring

De gemeente betaalt op grond van het algemeen belang een deel van de kosten die een subsidieontvanger heeft gemaakt. Het gaat hierbij om activiteiten waar een wettelijke verplichting op rust of activiteiten die de overheid wenselijk of nuttig vindt. Het subsidiegeld komt uit de openbare middelen, of worden via een specifieke uitkering aan de gemeente verstrekt. Met subsidies beoogt de gemeente haar beleid in de praktijk vorm te geven, of bij te sturen.

Subsidiebenamingen

De Awb fungeert als basisregeling en biedt veel beleidsvrijheid aan bijzondere subsidieregelingen en subsidiebeschikkingen. Het is de vraag of een veelvoud aan benamingen de praktijk ten goede komt. In de ASV 2018 kozen we voor twee benamingen: structurele en incidentele subsidies. Deze benamingen proberen het verschil aan te geven tussen de jaarlijks aan instellingen verstrekte subsidies en de incidentele projectsubsidies.

Structurele subsidies

Bij de structurele subsidie gaat het om een subsidie voor voortdurende activiteiten van een instelling, organisatie of vereniging. Deze wordt in principe jaarlijks verleend en heeft dan ook een structureel karakter. Hieronder vallen:

Budgetsubsidies

Een subsidie waarbij de instelling een bedrag krijgt toegewezen om een van tevoren overeengekomen prestatie uit te voeren. Veelal betreft het hier professionele instellingen. Aan de aanvraag tot subsidieverlening ligt vooraf door de gemeente geformuleerd beleid ten grondslag.

Onderdeel van budgetsubsidie kan huurvergoeding zijn.



Erkenningssubsidies

Een subsidie die we verstrekken als waardering voor het uitvoeren van activiteiten die ten goede komen aan de inwoners van de gemeente, veelal op basis van vrijwilligers.

Incidentele subsidies

Incidentele subsidies zijn subsidies voor een eenmalige activiteit, of een activiteit waarvoor het college slechts voor een vooraf maximaal bepaalde tijd subsidie wil verlenen. Hieronder vallen:

Projectsubsidies

Een subsidie die tijdelijk en doelgericht is van aard. De subsidie is gericht op een prestatie, activiteit, evenement, product of resultaat die aansluit op gemeentelijk beleid, die in tijd beperkt is én inhoudelijk een afgerond resultaat oplevert.

Zoals genoemd is niet de naam van de subsidie van belang, maar het feit of er een structurele (jaarlijkse) subsidiërelatie met de ontvanger bestaat of dat het een incidentele subsidie betreft.

Hierdoor bestaat de mogelijkheid om in de subsidiebeleidsregels andere dan bovengenoemde subsidienamen te gebruiken, mits duidelijk is welk type subsidie het betreft.

Indexering subsidies

In de begroting 2024 zijn de subsidies geïndexeerd met 3% ten opzichte van de begroting 2023. Een aantal partijen ontvangt ook subsidie voor huur. Over indexering van de huur zijn separate afspraken gemaakt. De huur is voor het jaar 2024 ook verhoogd met 3%.

Subsidieplafonds

De subsidieplafonds worden vastgesteld op het begrote budget per programma (zie totaal tabel op de volgende pagina).

In de subsidieplafonds voor 2024 wordt in aanvulling hierop ook meteen rekening gehouden met het volgende nieuw/ aanvullend beleid:

Sociaal Domein:

Inclusie € 21.000

Evenementen € 103.500

Woonzorgvisie € 25.000

Brede SPUK GALA € 50.194

Actieprogramma armoede en schulden € 35.500

Maatschappelijk Domein:

Digitaalhuis € 75.000

Informatiepunt digitale overheid € 29.525

Het plafond voor het programma Sociaal Domein wordt met maximaal € 235.194 voor de genoemde bedragen per onderdeel verhoogd en het programma Maatschappelijk Domein met maximaal € 104.525. Dit geldt alleen indien daadwerkelijk wordt overgegaan tot volledige subsidiëring van het genoemde nieuw beleid.

De volgende subsidieplafonds worden daarmee totaal vastgesteld per programma:

Bestuur en Veiligheid € 10.310

Ruimtelijk Domein: € 546.048

Maatschappelijk Domein: € 3.880.594 + maximaal € 104.525 bij volledige subsidiëring van



het nieuw beleid= € 3.985.119

Sociaal Domein: € 2.991.018 + maximaal € 235.194 bij volledige subsidiëring
van het nieuw beleid = € 3.226.212

Een totaal overzicht van de subsidies staat op de volgende pagina:



| Programma/beleidsthema | nr | Beleidsregel | Subsidieverlening >= € 50.000 | Subsidie plafonds | Budget subsidies | Erkenning subsidies | Project subsidies | Huur subsidies |
|---|------|--|--|----------------------|---------------------|------------------------|----------------------|-------------------|
| Bestuur en veiligheid | | | | | | | | |
| Bestuur | | | | | | | | |
| Veiligheid | 4.0 | Krimpenwijzer | | | | | 10 | |
| Subsidieplafond Bestuur en Veiligheid | | | | 10 | | | | |
| Ruimtelijk domein | | | | | | | | |
| Openbare ruimte en verkeer | 3.14 | Beheer Kinderboerderij | Kinderboerderij | | 421 | | | 109 |
| Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening | | | | | | | | |
| Afval, riolering en begraven | 7.2 | Rioolgerelateerde voorzieningen | | | | | 17 | |
| Subsidieplafond Ruimtelijk domein | | | | 546 | | | | |
| Maatschappelijk domein | | | | | | | | |
| Sport en recreatie | 3.6 | Sport | | | | 5 | 2 | |
| | 3.13 | Beheer Binnensportaccommodaties | Synerkri | | 445 | | | 560 |
| | 4.1 | Maatschappelijke participatie preventie | Synerkri | | 438 | | | |
| Cultuur | 3.2 | Bibliotheekwerk | Bibliotheek | | 522 | 2 | | 120 |
| | 3.3 | Kunst en musea | Streekmuseum, Synerkri | | 247 | 10 | 33 | |
| | 3.4 | Muziek | | | | 11 | 4 | |
| | 3.5 | Media | | | | 24 | | |
| | 3.7 | Evenementen | | | | | 56 | |
| | 3.8 | Maatschappelijke participatie samenleven | | | | | 15 | 3 |
| Onderwijs | 3.15 | Cultuureducatie | Muziekschool | | 603 | | 6 | |
| | 3.9 | Peuterspeelzaalwerk inculsief VVE | Royal Kids Home, Kinderdam, Stichting Reformatorische Kinderopvang | | 632 | | 103 | |
| | 4.0 | Krimpenwijzer | | | 37 | | | |
| Economie | | | | | | | | |
| Subsidieplafond Maatschappelijk domein | | | | 3.881 | | | | |
| Sociaal domein | | | | | | | | |
| Preventie | 3.0 | Sociaal Domein Algemeen | | | | 12 | | |
| | 3.8 | Maatschappelijke participatie samenleven | | | | 15 | | 13 |
| | 3.11 | Gemeentelijke antidiscriminatievoorziening | | | 22 | | | |
| | 4.0 | Krimpenwijzer | ContourdeTwern | | | 9 | 42 | |
| | 4.1 | Maatschappelijke participatie preventie | Synerkri | | 288 | 36 | 44 | |
| | 4.2 | Deskundigheidsbevordering vrijwilligers | | | | | 3 | |
| | 4.3 | Informele zorg door vrijwilligersorganisatie | | | | | 30 | |
| | 4.4 | Jeugdgezondheidszorg | Centrum voor Jeugd en Gezin | | 919 | | | |



| | | | | | | | | | |
|---|-----|---------------------------------|---|--|--------------|--------------|------------|------------|--------------|
| | 4.6 | Jeugd- en Jongerenwerk | Groep | | 399 | | | 42 | |
| | 4.7 | Preventieve gezondheidszorg | | | 25 | -1 | 76 | | |
| Basishulp | 4.5 | Opvoed- en opgroeiondersteuning | | | | | 16 | | |
| | 4.8 | Algemeen maatschappelijk werk | | | | 10 | 37 | | |
| | 5.0 | Basishulp Krimpens Sociaal Team | ContourdeTwern, Centrum voor Jeugd en Gezin | | 203 | | 5 | 267 | |
| Individuele hulp | 4.0 | Krimpenwijzer | ContourdeTwern | | | 51 | 133 | | |
| Opvang en inburgering | | | | | 105 | | 190 | | |
| Subsidieplafond Maatschappelijk domein | | | | | 2.991 | | | | |
| Totaal | | | | | 7.428 | 5.308 | 200 | 809 | 1.111 |

Paragraaf I Openbaarheidsparagraaf

Openbaarheidsparagraaf

De openbaarheidsparagraaf komt voort uit de Wet open overheid (Woo), die op 1 mei 2022 in werking is getreden. In deze paragraaf besteden we aandacht aan de beleidsvoornemens op het gebied van een open en transparante gemeente en in het jaarverslag blikken we terug op de inspanningen die daarvoor zijn verricht.

Niet nieuw maar wel nadrukkelijk vastgelegd in de Woo, en eveneens de gedachtegang van ons college, is dat inwoners recht hebben op overheidsinformatie. Dat betekent dat we ons als gemeente extra inspannen om informatie te verstrekken, indien daar om gevraagd wordt. Om inwoners daarbij behulpzaam te zijn is er per 1 mei 2022 een Woo-contactpersoon aangesteld. Een dienstverlenende houding naar de inwoners daarbij vinden we van groot belang. Deze Woo-contactpersoon is ondergebracht bij het Team Informatie en Dienstverlening. Ons doel is minimaal 80% van de Woo-verzoeken binnen de wettelijke termijn af te handelen. 100% is voorsnog niet realiseerbaar gebleken omdat er regelmatig omvangrijke verzoeken tussen zitten, waarvan de afhandeling zeer tijdrovend is. Voor inwoners is het mogelijk een Woo-verzoek via een e-formulier op onze website in te dienen. Ook via andere dienstverleningskanalen is dit inmiddels mogelijk.

Daarnaast is het ons doel informatie vroegtijdig uit onszelf actief openbaar te maken. In 2023 zijn er 4 informatiecategorieën gepubliceerd via onze website. In 2024 zullen de volgende 4 categorieën volgen. Welke dat zijn zal het Rijk nog bekendmaken. Doel hiervan is al zoveel mogelijk informatie beschikbaar te stellen via onze website, zodat inwoners geen verzoek meer hoeven in te dienen.

Uit de impactanalyse die we in 2022 hebben gehouden bleek dat de informatiehuishouding op orde moet worden gebracht. Is ook een bepaling uit de Woo. Verwachting is dat in 2024 de inventarisatie van onze informatiehuishouding is afgerond en dat we op basis daarvan een eerste plan hebben gemaakt om de kwaliteit van de informatiehuishouding op orde te brengen. Deze basis is noodzakelijk om te voldoen aan diverse soorten wetgeving. In het bijzonder bij de Woo om gestructureerd informatie te kunnen ontsluiten en beschikbaar te stellen aan onze inwoners.



Financiële begroting

Uitgangspunten

Kerngegevens

De uitgangspunten voor de begroting 2024 zijn vastgelegd in de Kadernota 2024. De kerngegevens zijn op grond van de septembercirculaire 2023. De prognoses van de ontwikkeling van de belangrijkste sociale en fysieke kenmerken van onze gemeente vormen de basis van de ramingen in deze begroting. Sinds de Kadernota zijn de prognoses van de kerngegevens niet bijgesteld voor de berekening van de algemene uitkering. Budgetten binnen de programma's zijn gebaseerd op de meest actuele gegevens.

In deze begroting is gerekend met de volgende trendpercentages:

| Kerngegevens | Eenheid | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 |
|----------------------------------|-------------|--------|--------|--------|--------|--------|
| Woonruimten | woonruimten | 12.572 | 12.576 | 12.645 | 12.880 | 13.048 |
| WOZ-waarde woningen | € 1 mln | 4.452 | 4.474 | 4.548 | 4.602 | 4.602 |
| WOZ-waarde niet-woningen | € 1 mln | 474 | 478 | 483 | 488 | 488 |
| Inwoners | personen | 29.504 | 29.530 | 29.570 | 29.590 | 29.620 |
| Jongeren 18- | personen | 6.221 | 6.257 | 6.266 | 6.279 | 6.284 |
| Ouderen 75+ | personen | 3.821 | 3.830 | 3.840 | 3.840 | 3.850 |
| Inwoners met migratieachtergrond | personen | 3.206 | 3.155 | 3.240 | 3.323 | 3.404 |
| Eenpersoonshuishoudens | huishoudens | 3.895 | 3.881 | 3.925 | 3.968 | 4.011 |
| Huishoudens met laag inkomen | huishoudens | 3.900 | 3.900 | 3.900 | 3.900 | 3.900 |
| Bijstandontvangers | personen | 501 | 514 | 524 | 534 | 534 |
| Leerlingen VO | personen | 1.252 | 1.258 | 1.263 | 1.258 | 1.262 |
| Oppervlakte land | hectaren | 768 | 768 | 768 | 768 | 768 |
| Oppervlakte binnenwater | hectaren | 127 | 127 | 127 | 127 | 127 |
| Oppervlak bebouwing | hectaren | 131 | 131 | 131 | 131 | 131 |
| Slechte bodem | percentage | 90% | 90% | 90% | 90% | 90% |
| Bedrijven | vestigingen | 2.915 | 3.077 | 3.250 | 3.406 | 3.582 |

Index

In de begroting 2024 is uitgegaan van de onderstaande trendpercentages:

| Index | Begroting | Meerjarenraming | | |
|---|-----------|-----------------|-------|-------|
| | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 |
| Algemene inflatie (lasten) | 3,00% | 2,50% | 2,50% | 2,50% |
| Algemene inflatie (baten) | 3,00% | 2,50% | 2,50% | 2,50% |
| Budgetten beheer buitenruimte | 3,00% | 2,50% | 2,50% | 2,50% |
| Zorgkosten (OVA) | 6,36% | 5,00% | 5,00% | 4,00% |
| Budgetsubsidies | 3,00% | 2,50% | 2,50% | 2,50% |
| Project- en erkenningsubsidies | 3,00% | 2,50% | 2,50% | 2,50% |
| Bijdragen gemeenschappelijke regelingen | 8,40% | 2,50% | 2,50% | 2,50% |
| Salarissen | 5,00% | 5,00% | 5,00% | 4,00% |
| Voorziening OK | 3,00% | 2,50% | 2,50% | 2,50% |
| OZB ontwikkeling | 3,00% | 2,50% | 2,50% | 2,50% |
| Heffingen en leges | 3,00% | 2,50% | 2,50% | 2,50% |



Uitkering gemeentefonds

De uitkering uit het gemeentefonds vormt de grootste inkomstenbron voor de gemeente en beïnvloedt sterk het begrotingssaldo. Het gemeentefonds is gekoppeld aan de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Hierdoor kan de algemene uitkering fluctueren, zelfs in het lopende jaar.

De in de begroting opgenomen raming van de uitkering uit het gemeentefonds voor de jaren 2024-2027 is gebaseerd op de informatie uit de septembercirculaire 2023.

In het hoofdstuk Algemene dekkingsmiddelen wordt de uitkering uit het gemeentefonds verder toegelicht.

Financiering (treasury)

In de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) zijn de kaders gesteld voor een verantwoorde inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie. In het treasurystatuut zijn de uitgangspunten, doelstellingen en richtlijnen van het treasurybeleid vastgelegd.

Wanneer voor de financiering van investeringen vreemd geld wordt aangetrokken, worden rentekosten gemaakt. De rentelasten en rentebaten lopen mee in het begrotingsresultaat. Er wordt geen rente toegerekend aan het eigen vermogen (reserves).

Voor een beter inzicht in de financieringsbehoefte wordt een liquiditeitsbegroting bijgehouden. In paragraaf Financiering wordt ingegaan op de uitvoering van de treasuryfunctie.

Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Volgens artikel 20 van het BBV moet in de uiteenzetting van de financiële positie afzonderlijk aandacht worden besteed aan de arbeidskosten gerelateerde verplichtingen. Onder deze verplichtingen moet worden verstaan de aanspraken van het huidige en het voormalige personeel op (toekomstige) uitkeringen.

In de begroting 2024 is rekening gehouden met de volgende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen.

| Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen | Stand voorziening | Lasten in de exploitatie |
|---|-------------------|--------------------------|
| | 1-1-2024 | 2024 |
| Pensioenen voormalige bestuurders | 3.111 | |
| Uitkeringen voormalig personeel/bestuurders | | 516 |
| Verlofsparen | 15 | |

Budgetautorisatie baten en lasten

Budgetautorisatie baten en lasten

De begroting is opgebouwd uit 4 programma's, overhead en het overzicht algemene dekkingsmiddelen. Per programma worden de lasten, baten en de reservemutaties onderscheiden. Het geraamde resultaat is het saldo van baten en lasten, waarin de mutaties van de reserves zijn opgenomen.

De volgende tabel laat de te autoriseren bedragen voor 2024 zien. Conform het raadsbesluit van 23 juni 2022 vindt de autorisatie aan het college plaats op het niveau van de beleidsthema's (baten en lasten apart).



| Budgetautorisatie 2024 | Lasten | Baten | Saldo baten en lasten | Reserve lasten | Reserve baten | Saldo reserve | Geraamd Resultaat |
|---|----------------|----------------|-----------------------|----------------|---------------|---------------|-------------------|
| Programma 1 Bestuur en veiligheid | 7.189 | 525 | -6.664 | | 20 | 20 | -6.644 |
| Bestuur | 3.021 | 416 | -2.605 | | | | |
| Veiligheid | 4.168 | 109 | -4.059 | | | | |
| Programma 2 Ruimtelijk domein | 31.573 | 24.607 | -6.967 | 1.424 | 1.379 | -45 | -7.012 |
| Openbare ruimte en verkeer | 9.128 | 645 | -8.482 | | | | |
| Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening | 14.494 | 13.511 | -983 | | | | |
| Afval, riolering en begraven | 7.952 | 10.450 | 2.498 | | | | |
| Programma 3 Maatschappelijk domein | 11.545 | 3.138 | -8.407 | 32 | 150 | 118 | -8.289 |
| Sport en recreatie | 3.809 | 1.153 | -2.656 | | | | |
| Cultuur | 3.849 | 1.132 | -2.717 | | | | |
| Onderwijs | 3.583 | 811 | -2.772 | | | | |
| Economie | 305 | 43 | -262 | | | | |
| Programma 4 Sociaal domein | 42.770 | 9.423 | -33.347 | | 143 | 143 | -33.204 |
| Preventie | 3.301 | 680 | -2.621 | | | | |
| Basishulp | 2.661 | 120 | -2.541 | | | | |
| Individuele hulp | 36.128 | 8.182 | -27.946 | | | | |
| Opvang en inburgering | 679 | 441 | -238 | | | | |
| Middelen | 13.379 | 68.238 | 54.859 | 500 | 831 | 331 | 55.190 |
| Overhead | 12.460 | 336 | -12.124 | | | | |
| Algemene dekkingsmiddelen | 706 | 67.902 | 67.196 | | | | |
| Vennootschapsbelasting | 4 | | -4 | | | | |
| Stelposten | 210 | | -210 | | | | |
| Onvoorzien | | | | | | | |
| Totaal baten en lasten | 106.456 | 105.930 | -526 | 1.956 | 2.523 | 567 | 41 |

Meerjarenperspectief

Meerjarenperspectief

Inzicht in het meerjarenperspectief is noodzakelijk bij de beoordeling van de financiële positie. Onderstaand is de financiële begroting weergegeven.

| Meerjarenperspectief | Rekening | Begroting | Begroting | Meerjarenraming | | |
|---|---------------|---------------|---------------|-----------------|---------------|---------------|
| | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 |
| Programma's | | | | | | |
| Bestuur en veiligheid | -3.849 | -6.087 | -6.664 | -6.992 | -7.376 | -7.516 |
| Ruimtelijk domein | -3.846 | -7.250 | -6.967 | -6.796 | -7.841 | -7.967 |
| Maatschappelijk domein | -6.865 | -7.884 | -8.407 | -8.797 | -9.390 | -9.697 |
| Sociaal domein | -28.137 | -33.117 | -33.347 | -33.894 | -35.034 | -36.033 |
| Middelen | 54.617 | 51.982 | 54.859 | 56.780 | 54.030 | 56.090 |
| Totaal saldo van baten en lasten | 11.919 | -2.356 | -526 | 302 | -5.611 | -5.124 |
| Reservemutaties | | | | | | |
| Reservemutaties | -3.245 | 3.857 | 567 | 213 | 512 | 233 |
| Resultaat | 8.674 | 1.501 | 41 | 515 | -5.100 | -4.891 |



Meerjarenperspectief baten en lasten

Onderstaande tabel is een meer uitgebreide variant van het overzicht baten en lasten. Deze variant laat per programma de baten en de lasten apart zien en de reservemutaties per programma.



| Meerjarenperspectief baten en lasten | Rekening 2022 | | | Begroting 2023 | | | Begroting 2024 | | | Begroting 2025 | | | Begroting 2026 | | | Begroting 2027 | | |
|---|------------------|---------------|-----------------|-------------------|---------------|-----------------|-------------------|---------------|-----------------|-------------------|---------------|-----------------|-------------------|---------------|-----------------|-------------------|---------------|-----------------|
| | laste n | baten | sald o | laste n | baten | sald o | laste n | baten | sald o | laste n | baten | sald o | laste n | baten | sald o | laste n | baten | sald o |
| Programma's | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Bestuur en veiligheid | 7.959 | 4.110 | - 3.849 | 9.608 | 3.520 | - 6.087 | 7.189 | 525 | - 6.664 | 7.530 | 538 | - 6.992 | 7.927 | 551 | - 7.376 | 8.081 | 565 | - 7.516 |
| Ruimtelijk domein | 15.744 | 11.898 | - 3.846 | 25.919 | 18.669 | - 7.250 | 31.573 | 24.607 | - 6.967 | 21.496 | 14.700 | - 6.796 | 21.290 | 13.449 | - 7.841 | 24.104 | 16.136 | - 7.967 |
| Maatschappelijk domein | 9.807 | 2.942 | - 6.865 | 12.305 | 4.421 | - 7.884 | 11.545 | 3.138 | - 8.407 | 12.033 | 3.237 | - 8.797 | 16.127 | 6.738 | - 9.390 | 16.070 | 6.373 | - 9.697 |
| Sociaal domein | 37.232 | 9.095 | - 28.137 | 41.944 | 8.827 | - 33.117 | 42.770 | 9.423 | - 33.347 | 43.386 | 9.492 | - 33.894 | 44.651 | 9.617 | - 35.034 | 45.869 | 9.836 | - 36.033 |
| Totaal programma's | 70.742 | 28.045 | - 42.697 | 89.776 | 35.437 | - 54.338 | 93.077 | 37.693 | - 55.384 | 84.445 | 27.966 | - 56.479 | 89.996 | 30.355 | - 59.641 | 94.124 | 32.910 | - 61.214 |
| Middelen | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Overhead | 10.725 | 3.785 | - 6.940 | 11.985 | 329 | - 11.656 | 12.460 | 336 | - 12.124 | 12.943 | 341 | - 12.602 | 13.322 | 347 | - 12.976 | 13.746 | 355 | - 13.390 |
| Algemene dekkingsmiddelen | 439 | 61.998 | 61.558 | 962 | 64.904 | 63.942 | 706 | 67.902 | 67.196 | 928 | 70.448 | 69.520 | 833 | 67.963 | 67.130 | 709 | 70.301 | 69.592 |
| Vennootschapsbelasting | 2 | | -2 | 4 | | -4 | 4 | | -4 | 4 | | -4 | 4 | | -4 | 4 | | -4 |
| Stelposten | | | | 300 | | -300 | 210 | | -210 | 133 | | -133 | 121 | | -121 | 107 | | -107 |
| Onvoorzien | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Totaal | 11.166 | 65.782 | 54.617 | 13.251 | 65.233 | 51.982 | 13.379 | 68.238 | 54.859 | 14.008 | 70.789 | 56.780 | 14.279 | 68.309 | 54.030 | 14.566 | 70.656 | 56.090 |
| Reservemutaties per programma | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| Bestuur en veiligheid | 230 | 40 | -190 | | 30 | 30 | | 20 | 20 | | | | | | | | | |
| Ruimtelijk domein | 20.546 | 18.244 | - 2.302 | 1.643 | 2.926 | 1.283 | 1.424 | 1.379 | -45 | 1.104 | 1.071 | -32 | 982 | 1.267 | 285 | 930 | 936 | 7 |
| Maatschappelijk domein | 101 | 187 | 86 | 31 | 187 | 156 | 32 | 150 | 118 | 33 | 115 | 82 | 34 | 115 | 81 | 34 | 115 | 81 |
| Sociaal domein | 133 | 262 | 129 | | 1.458 | 1.458 | | 143 | 143 | | | | | | | | | |
| Algemene dekkingsmiddelen | | | | | 23 | 23 | | | | | | | | | | | | |
| Overhead | 1.440 | 170 | - 1.270 | | 701 | 701 | | 150 | 150 | | | | | | | | | |
| Niet programma gerelateerd | 461 | 763 | 303 | | 207 | 207 | 500 | 681 | 181 | | 164 | 164 | | 146 | 146 | | 146 | 146 |
| Totaal reservemutaties | 22.911 | 19.666 | - 3.245 | 1.673 | 5.530 | 3.857 | 1.956 | 2.523 | 567 | 1.137 | 1.350 | 213 | 1.016 | 1.527 | 512 | 964 | 1.197 | 233 |



| | | | | | | | | | | | | | | | | | | |
|-------------------|---------|---------|-------|---------|---------|-------|---------|---------|----|--------|---------|-----|---------|---------|--------|---------|---------|--------|
| Geraamd resultaat | 104.818 | 113.493 | 8.674 | 104.699 | 106.200 | 1.501 | 108.412 | 108.453 | 41 | 99.589 | 100.104 | 515 | 105.291 | 100.191 | -5.100 | 109.654 | 104.763 | -4.891 |
|-------------------|---------|---------|-------|---------|---------|-------|---------|---------|----|--------|---------|-----|---------|---------|--------|---------|---------|--------|

Aanmerkelijke verschillen

Aanmerkelijke verschillen jaarrekening 2022 - begroting 2024

De toelichting van de aanmerkelijke verschillen tussen de begroting van het lopende jaar en de nieuwe begroting is een verplicht onderdeel van de financiële begroting, alsmede die tussen de laatst vastgestelde jaarrekening en de nieuwe begroting.

Hieronder wordt het verschil tussen de jaarrekening 2022 en de begroting 2024 toegelicht.

De belangrijkste verklaring van de verschillen tussen de begroting 2024 en de jaarrekening 2022 en tussen de begroting 2024 en de begroting 2023 is de toegepaste indexatie van de budgetten. Aangezien hiervan sprake is bij alle programma's is er voor gekozen alleen de overige aanmerkelijke verschillen separaat hieronder te vermelden.

| Aanmerkelijke verschillen jaarrekening 2022 - begroting 2024 per beleidsthema | Rekening 2022 | Begroting 2024 | Vershil 2022-2024 |
|---|----------------|----------------|-------------------|
| Programma 1 Bestuur en Veiligheid | -3.849 | -6.664 | -2.815 |
| Bestuur | -2.096 | -2.605 | -509 |
| Veiligheid | -1.753 | -4.059 | -2.306 |
| Programma 2 Ruimtelijk domein | -3.846 | -6.967 | -3.121 |
| Openbare ruimte en verkeer | -6.386 | -8.482 | -2.096 |
| Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening | 291 | -983 | -1.274 |
| Afval, riolering en begraven | 2.249 | 2.498 | 249 |
| Programma 3 Maatschappelijk domein | -6.865 | -8.407 | -1.541 |
| Sport en recreatie | -2.155 | -2.656 | -501 |
| Cultuur | -2.089 | -2.717 | -628 |
| Onderwijs | -2.224 | -2.772 | -547 |
| Economie | -396 | -262 | 134 |
| Programma 4 Sociaal domein | -28.137 | -33.347 | -5.210 |
| Preventie | -3.274 | -2.621 | 653 |
| Basishulp | -3.438 | -2.541 | 897 |
| Individuele hulp | -21.425 | -27.946 | -6.521 |
| Opvang en inburgering | | -238 | -238 |
| Middelen | 42.697 | 55.425 | 12.728 |
| Overhead | -6.940 | -12.124 | -5.184 |
| Algemene dekkingsmiddelen | 61.558 | 66.986 | 5.428 |
| Vennootschapsbelasting | -2 | -4 | -2 |
| Resultaat en bestemming | -11.919 | 567 | 12.486 |

Programma 1 Bestuur en Veiligheid verschil jaarrekening - begroting

Bestuur (- € 509.000)

- Er is een toename aan salarislasten inclusief te verdelen uren van - € 284.000
- Extra verwachte baten leges burgerzaken € 33.000
- Nieuw beleid Burgemeestersbenoeming - € 20.000



- Nieuw beleid Griffie - € 57.000
- Minder (advies)kosten college B&W € 99.000
- Verwachte lasten rekenkamer - € 42.000
- Voorziening wethouders - € 238.000

Veiligheid (- € 2.306.000)

- Het grootste verschil komt door de opvang van ontheemde Oekraïners. Bij de jaarrekening 2022 is een positief saldo (1.181.000) op dit onderdeel, dit is in een nieuwe reserve gedoteerd. Ten opzichte van de begroting 2024 is dit een nadeel: - € 1.181.000
- De bijdragen aan de veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond - € 450.000 en DCMR - € 150.000 zijn sterker gestegen.
- De formatieve (in)groei bij team BOA - € 175.000 en Veiligheid - € 250.000
- Overige mutaties - € 100.000

Programma 2 Ruimtelijk domein verschil jaarrekening - begroting

Openbare ruimte en verkeer (- € 2.096.000)

Hogere (onderhouds) kosten in 2024 vanwege:

- Afschrijvingen wegbeheer algemeen - € 1.000.000, verkeersvoorzieningen - € 90.000
- Onderhoudskosten straten en pleinen - € 70.000
- Openbare verlichting - € 120.000
- Salarislasten en extra middelen binnen voorbereiding investeringsprojecten - € 100.000
- Groenonderhoud - € 440.000
- Bomenbeheer (nieuw beleid 2024) - € 125.000
- Plantvakken (nieuw beleid 2024) - € 125.000
- Onderhoudskosten van bruggen en tunnels - € 60.000
- Diverse (onderhouds)kosten van openbare ruimte en verkeer - € 316.000
- Éénmalige kosten geluidsschermen N210 in 2022 € 350.000

Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening (- € 1.274.000)

- Duurzaamheid - € 60.000
- Verwerking grondexploitaties - € 908.000
- Hogere salarislasten binnen Volkshuisvesting en Vergunningen - € 170.000
- Implementatie Omgevingswet - € 60.000
- Overige kosten - € 76.000

Afval, riolering en begraven (€ 249.000)

- Afschrijvingslasten riolering - € 200.000
- Baten rioolheffing € 360.000, afvalstoffenheffing € 470.000 en lijkbezorgingsrechten incl. verlengingen huurgraven € 100.000
- Onderhoudskosten van pompen en inspectie riolen - € 100.000
- Aanvullend beleid afval en grondstoffen (nieuw beleid 2024) - € 50.000
- Kosten afvalinzameling - € 300.000
- Overige kosten - € 31.000

Programma 3 Maatschappelijk domein verschil jaarrekening - begroting

Sport en recreatie (- € 501.000)

- Gewijzigde urenverdeling formatie ten opzichte van de jaarrekening 2022 € 34.000
- Gewijzigde kapitaallasten ten opzichte van de jaarrekening 2022 - € 297.000
- Som van Rijksbijdrage in 2024 voor GALA (Combinatiefunctionarissen) en extra lasten €



100.000

- Hogere lasten sportakkoord - € 53.000
- Stijging lasten van overdekte sportaccommodaties- € 132.000
- Stijging lasten onderhoud speelplaatsen - € 109.000
- Overige mutaties - € 44.000

Cultuur (- € 628.000)

- Gewijzigde urenverdeling formatie ten opzichte van de begroting 2023 - € 89.000
- Hogere lasten in 2024 door extra uitgaven LOK, - € 56.000
- Hogere lasten in 2024 door hoger budget evenementen - € 140.000
- Hogere lasten door uitgaven Digitaalhuis - € 75.000
- Stijging budgetsubsidies kunst en musea - € 52.000
- Hogere lasten voor cultureel programma en salarissen De Tuyter - € 85.000
- Overige mutaties - € 131.000

Onderwijs (- € 547.000)

- Gewijzigde kapitaallasten ten opzichte van de jaarrekening 2022 - € 63.000
- Gestegen lasten voor leerlingenvervoer - € 194.000
- Gestegen lasten leerplicht door formatieve uitbreiding vanaf 2024 - € 90.000
- Gestegen lasten onderwijsinhoudelijke zaken - € 78.000
- In 2022 was er sprake van een onderbesteding op de middelen voor onderwijsachterstandenbeleid - € 170.000
- Overige mutaties € 48.000

Economie (€ 134.000)

- In 2022 extra uitgaven vanwege corona(vouchers) € 24.000
- Vanaf 2024 minder ambtelijke uren toegerekend door gewijzigde formatie en verdeling inzet € 80.000
- Overige mutaties € 30.000

Programma 4 Sociaal domein verschil jaarrekening - begroting

Preventie (€ 653.000)

- Nieuwe IV3 (Informatievoorziening voor derden) verdeling vanaf 2023 (+ is minder uitgaven dan in 2022, - is meer uitgaven) € 1.100.000
- Gewijzigde urenverdeling formatie ten opzichte van jaarrekening 2022 (+ is minder uitgaven begroot dan in 2022 is uitgegeven, - is meer uitgaven) € 87.000
- Stelpost verwachte inkomsten SPUK IZA (via mandaatgemeente Rotterdam) € 285.000
- Verwerking SPUK GALA 2023 en verder - € 213.000
- Vanaf 2023 is vervoer voor minima opgenomen in de begroting. Inclusief het nieuw beleid voor 2024 gaat het om - € 175.000
- In 2024 is nieuw beleid opgenomen voor:
 - € 50.000 Veerkrachtig Krimpen
 - € 25.000 Uitvoeringsprogramma woonzorgvisie
 - € 50.000 Projectleider voor het bewaken van de voortgang op de uitvoering van GALA (gezonde gemeente)
 - € 21.000 Bevorderen inclusieve samenleving
 - € 50.000 nieuw beleid GALA
 - € 20.000 communicatieadviseur SD



- De bijdrage aan de GGD is gestegen met - € 96.000
- Overige mutaties € - 119.000

Basishulp (€ 897.000)

- Nieuwe IV3 (Informatievoorziening voor derden) verdeling vanaf 2023 € 896.000
- Gewijzigde urenverdeling formatie ten opzichte van jaarrekening 2022 - € 79.000
- Hogere kosten wet inburgering in 2022. Het budget is in 2024 overgeheveld naar nieuw beleidsthema inburgering € 81.000
- De uitgaven bij de toegang voor ICT werkplekken en de huur van het gezondheidscentrum zijn gestegen - € 117.000
- Overige mutaties € 116.000

Individuele hulp (- € 6.521.000)

Algemeen:

- Nieuwe IV3 (Informatievoorziening voor derden) verdeling vanaf 2023 - € 2.846.000
- Gewijzigde urenverdeling formatie ten opzichte van jaarrekening 2022 - € 259.000
- Het budget voor Wet inburgering is in 2024 overgeheveld naar nieuw beleidsthema inburgering - € 60.000
- In 2024 is nieuw beleid opgenomen voor:
 - € 20.000 communicatieadviseur SD
 - € 100.000 voor de extra inzet op uitstroom
 - € 20.000 extra inzet op re-integratie om meer mensen met een arbeidsbeperking aan een baan te helpen en aan het werk te houden
- Overige mutaties - € 114.000

Participatie:

- In september 2023 is de update van het actieplan armoede en schulden 2021-2024 vastgesteld in de Raad. Het structurele benodigde budget is opgenomen in de begroting - € 191.000.
- Het budget voor de bijzondere bijstand is in 2024 hoger als gevolg van een hoger vastgesteld bestedingsplan en nieuw beleid voor menstruatiearmoede en de voedselbank - € 377.000
- Het participatiebudget is als gevolg van het bestedingsplan opgehoogd - € 279.000
- De bijdrage aan de GR IJsselgemeenten voor de bedrijfsvoeringskosten sociale zaken is gestegen - € 258.000
- In 2022 was er geld beschikbaar voor energietoeslag, in de begroting 2024 is hier geen budget voor opgenomen € 1.675.400.
- De kosten voor bijstandsuitkeringen zijn gestegen - € 65.000
- In de jaarrekening 2022 zijn extra kosten gemaakt voor BBZ kredieten € 171.000
- Taakstelling op de uitstroom € 160.000

Jeugd:

- De bijdrage aan de GRJR voor de specialistische jeugdhulp is gestegen met - € 1.215.000
- In 2022 heeft de definitieve afrekening van de vlaktakssystematiek door de GRJR plaatsgevonden - € 1.264.000
- De uitgaven voor de lokale inzet op jeugdhulp zijn gestegen - € 208.000

Wmo:

- De kosten voor Zorg in natura op Wmo voorzieningen zijn gestegen - € 1.251.000



Opvang en Inburgering (- € 238.000)

Inrichten nieuw beleidsthema opvang en inburgering onder meer door overheveling vanuit beleidsthema's basishulp en individuele hulp, bestaand uit:

- Gewijzigde urenverdeling formatie ten opzichte van jaarrekening 2022 - € 227.000
- Rijksbijdragen nieuwe Wet inburgering € 313.000
- Ontvangst middelen Oekraïne € 128.000
- Overige uitgaven opvang en inburgering, inclusief nieuwe Wet inburgering - € 452.000

Middelen verschil jaarrekening - begroting

Overhead (- € 5.184.000)

Personeelslasten

- Salaris en inhuur - € 1.135.000
- Terugontvangsten loonkosten - € 123.000
- Diverse personeelsbudgetten - € 82.000

Vastgoed:

- Verkoop Stormsweg 9 in 2022 - € 1.978.000
- Afkoop huurovereenkomst Rabobank in 2022 - € 1.554.000
- Verhuur Raadhuisplein 4 € 101.000
- Verhuur Stormsweg 11 € 144.000

Verzekeringen:

- Verzekering: - € 68.000

ICT:

- Bijdrage ICT GR IJsselgemeente - € 352.000
- Bijdrage Streekarchief - € 43.000

Overige verschillen:

- Overige verschillen - € 94.000

Algemene dekkingsmiddelen (€ 5.428.000)

- De algemene uitkering uit het gemeentefonds is toegenomen, op basis van de accessen € 5.287.000
- In de begroting 2024 zijn stelpost opgenomen. In de rekeningcijfers komen geen stelpost voor - € 210.000
- De onroerende zaakbelasting stijgt trendmatig € 445.000
- De kosten voor uitvoering van de WOZ zijn gestegen - € 88.000
- Overige verschillen - € 6.000

Aanmerkelijke verschillen begroting 2023 - begroting 2024

Verschil begroting 2023 - begroting 2024

De toelichting van de aanmerkelijke verschillen tussen de begroting van het lopende jaar en de nieuwe begroting is een verplicht onderdeel van de financiële begroting. Hieronder wordt het verschil tussen de begroting 2024 en de begroting 2023 toegelicht.

De belangrijkste verklaring van de verschillen tussen de begroting 2024 en de jaarrekening 2022 en tussen de begroting 2024 en de begroting 2023 is de toegepaste indexatie van de budgetten. Aangezien hiervan sprake is bij alle programma's is er voor gekozen alleen de overige aanmerkelijke verschillen separaat hieronder te vermelden.



| Aanmerkelijke verschillen begroting 2023 - begroting 2024 per beleidsthema | Begroting 2023 | Begroting 2024 | Vershil 2023-2024 |
|--|----------------|----------------|-------------------|
| Programma 1 Bestuur en Veiligheid | -6.087 | -6.664 | -577 |
| Bestuur | -2.684 | -2.605 | 79 |
| Veiligheid | -3.403 | -4.059 | -656 |
| Programma 2 Ruimtelijk domein | -7.250 | -6.967 | 283 |
| Openbare ruimte en verkeer | -6.709 | -8.482 | -1.773 |
| Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening | -2.592 | -983 | 1.609 |
| Afval, riolering en begraven | 2.051 | 2.498 | 448 |
| Programma 3 Maatschappelijk domein | -7.884 | -8.407 | -523 |
| Sport en recreatie | -2.525 | -2.656 | -131 |
| Cultuur | -2.541 | -2.717 | -176 |
| Onderwijs | -2.432 | -2.772 | -340 |
| Economie | -386 | -262 | 124 |
| Programma 4 Sociaal domein | -33.117 | -33.347 | -229 |
| Preventie | -2.518 | -2.621 | -103 |
| Basishulp | -3.084 | -2.541 | 543 |
| Individuele hulp | -27.515 | -27.946 | -431 |
| Opvang en inburgering | | -238 | -238 |
| Middelen | 55.839 | 55.425 | -414 |
| Overhead | -11.656 | -12.124 | -468 |
| Algemene dekkingsmiddelen | 63.642 | 66.986 | 3.344 |
| Vennootschapsbelasting | -4 | -4 | |
| Resultaat en bestemming | 3.857 | 567 | -3.290 |

Programma 1 Bestuur en Veiligheid verschil begroting 2023-2024

Bestuur (€ 79.000)

- Er is een toename aan salarislasten inclusief te verdelen uren van - € 146.000
- Extra verwachte baten leges burgerzaken € 107.000
- Nieuw beleid Burgemeestersbenoeming - € 20.000
- Minder (advies)kosten college B&W € 30.000
- Extra verkiezing in 2023 € 111.000
- Overige verschillen - € 3.000

Veiligheid (- € 656.000)

- Hogere bijdrage Veiligheidsregio - € 260.000 en DCMR - € 108.000
- Formatieve groei team Veiligheid - € 250.000 en BOA - € 50.000
- Overige verschillen € 12.000

Programma 2 Ruimtelijk domein verschil begroting 2023-2024

Openbare ruimte en verkeer (- € 1.773.000)

- Afschrijvingen wegbeheer - € 933.000
- Openbare verlichting - € 36.000
- Onderhoud openbaar groen - € 294.000
- Plantvakken (nieuw beleid 2024) - € 125.000
- Bomenbeheer (nieuw beleid 2024) - € 125.000
- Overige hogere lasten binnen openbare ruimte en verkeer - € 260.000



Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening (€ 1.609.000)

- Inzet op energiearmoede (duurzaamheid) 2023 € 1.300.000
- Implementatie Omgevingswet 2023 € 200.000
- Overige lagere kosten binnen Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening € 100.000
- Overige verschillen € 9.000

Afval, riolering en begraven (€ 448.000)

- Hogere storting voorziening riolering (index) en kapitaallasten - € 120.000
- Hogere kosten van afvalinzameling en nieuw beleid 2024 - €170.000
- Hogere onderhoudskosten pompen - € 50.000
- Baten rioolheffing € 214.000, afvalstoffenheffing (incl. dekking nieuw beleid 2024) € 357.000 en lijkbezorgingsrechten € 91.000
- Lagere advieskosten afvalbeleid € 100.000
- Overige verschillen € 26.000

Programma 3 Maatschappelijk domein verschil begroting 2023-2024

Sport en recreatie (- € 57.000)

- Gewijzigde urenverdeling formatie ten opzichte van de begroting 2023 - € 40.000
- Gewijzigde kapitaallasten ten opzichte van de begroting 2023 € 150.000
- Nieuw beleid onderhoud speelplaatsen € 64.000 en sportakkoord € 76.000
- Rijksbijdrage in 2024 voor GALA (Combinatiefunctionarissen) - € 157.000
- Overige mutaties - € 36.000

Cultuur (- € 297.000)

- Gewijzigde urenverdeling formatie ten opzichte van de begroting 2023 - € 91.000
- Gewijzigde kapitaallasten ten opzichte van de begroting 2023 € 34.000
- Hogere lasten in 2024 door extra uitgaven LOK, - € 55.000
- Hogere lasten in 2024 door hoger budget evenementen - € 56.000
- Hogere lasten door uitgaven Digitaalhuis - € 75.000
- Overige mutaties - € 54.000

Onderwijs (- € 342.000)

- Gewijzigde urenverdeling formatie Samenleven ten opzichte van de begroting 2023 - € 59.000
- Gestegen lasten voor leerlingenvervoer - € 119.000
- Gestegen lasten leerplicht door formatieve uitbreiding vanaf 2024 - € 83.000
- Gestegen lasten onderwijsinhoudelijke zaken - € 54.000
- Overige mutaties - € 28.000

Economie (€ 110.000)

- Vanaf 2024 minder ambtelijke uren toegerekend door gewijzigde formatie en verdeling inzet € 80.000
- Overige mutaties € 30.000

Programma 4 Sociaal domein verschil begroting 2023-2024

Preventie (- € 103.000)

- Stelpost verwachte inkomsten SPUK IZA (via mandaatgemeente Rotterdam) € 285.000



- Verwerking SPUK GALA 2023 en verder - € 103.000
- Verhoging van het budget voor vervoer voor minima. Inclusief het nieuw beleid voor 2024 gaat het om - € 67.000
- In 2024 is nieuw beleid opgenomen voor:
 - € 50.000 Veerkrachtig Krimpen
 - € 25.000 Uitvoeringsprogramma woonzorgvisie
 - € 50.000 Projectleider voor het bewaken van de voortgang op de uitvoering van GALA (gezonde gemeente)
 - € 21.000 Bevorderen inclusieve samenleving
 - € 50.000 nieuw beleid GALA
 - € 20.000 communicatieadviseur SD
- De bijdrage aan de GGD is gestegen met € - 66.000
- Overige mutaties € 64.000

Basishulp (€ 542.000)

- Nieuwe IV3 (informatievoorziening voor derden) verdeling vanaf 2023 € 233.000
- Gewijzigde urenverdeling formatie ten opzichte van de begroting 2023 € 104.000
- Budget wet inburgering overgeheveld naar het nieuwe beleidsthema inburgering € 217.000
- Overige verschillen - € 12.000

Individuele hulp (- € 431.000)

Algemeen:

- Gewijzigde urenverdeling formatie ten opzichte van begroting 2023 - € 119.000
- Het budget voor Wet inburgering is in 2024 overgeheveld naar nieuw beleidsthema inburgering - € 82.000

Participatie:

- In september 2023 is de update van het actieplan armoede en schulden 2021-2024 vastgesteld in de Raad. Het structurele benodigde budget hiervoor is opgenomen in de begroting - € 191.000.
- De bijdrage aan de GR IJsselgemeenten voor de bedrijfsvoeringskosten sociale zaken is gestegen - € 191.000.
- In 2023 was er budget beschikbaar voor energietoeslag, in de begroting 2024 is hier geen budget voor opgenomen € 1.974.000.
- In 2023 was er eenmalig budget beschikbaar voor het actieplan energiearmoede € 84.000
- In 2024 is nieuw beleid opgenomen voor:
 - € 20.000 communicatieadviseur SD
 - € 100.000 voor de extra inzet op uitstroom
 - € 20.000 extra inzet op re-integratie om meer mensen met een arbeidsbeperking aan een baan te helpen en aan het werk te houden
- Taakstelling op de uitstroom € 160.000

Jeugd:

- De bijdrage aan de GRJR is in 2024 hoger ten opzichte van de begroting 2023 - € 1.250.000
- Het budget voor lokale inzet jeugdhulp is in 2024 gedaald € 188.000

Wmo:

- De kosten voor Zorg in natura op Wmo voorzieningen zijn gestegen - € 508.000



Opvang en Inburgering (- € 238.000)

Inrichten nieuw beleidsthema opvang en inburgering door verschuiving vanuit beleidsthema's basishulp en individuele hulp, bestaand uit:

- Gewijzigde urenverdeling formatie ten opzichte van jaarrekening 2022 - € 227.000
- Rijksbijdragen nieuwe Wet inburgering € 313.000
- Ontvangst middelen Oekraïne €128.000
- Overige uitgaven opvang en inburgering, inclusief nieuwe Wet inburgering - € 452.000

Middelen verschil begroting 2023-2024

Overhead (- € 468.000)

Personeelslasten:

- Salaris en inhuur - € 356.000
- Diverse personeelsbudgetten - € 12.000

Verzekering:

- Verzekeringen - € 43.000

ICT:

- Bijdrage ICT GR IJsselgemeenten - € 68.000

Overige verschillen:

- Overige verschillen € 11.000

Algemene dekkingsmiddelen (3.344.000)

- De algemene uitkering stijgt met het accres € 4.219.000
- Het saldo op de financieringsfunctie is in 2024 voordeliger, vanwege een groter afrondingsverschil in de renteomslag € 97.000
- Door het inzetten en gedeeltelijk laten vrijvallen van de stelposten voor kostenontwikkelingen is het restant van de stelposten in 2024 veel lager - € 1.040.000
- De onroerende zaakbelasting stijgt trendmatig € 188.000
- Overige verschillen - € 120.000

Investerings

Investerings

Hieronder volgt per programma een overzicht van alle investeringen die de komende 4 jaar op de planning staan. Deze komen zowel uit het investeringsprogramma, als uit andere bronnen (meerjaren onderhoudsplannen en reguliere vervangingen). Het betreft investeringen die door middel van afschrijvingen ten laste komen van de exploitatie. Van de onderstaande investeringen wordt de raad bij de vaststelling van de begroting 2024-2027 specifiek gevraagd om de bedragen voor het jaar 2024 beschikbaar te stellen, zodat in 2024 tot uitvoering overgegaan kan worden.



| Investerings | Begroting 2024 | Begroting 2025 | Begroting 2026 | Begroting 2027 |
|--|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Programma 2 Ruimtelijk domein | 13.314 | 8.147 | 11.549 | 9.279 |
| Vervanging damwanden | | | 100 | |
| Vervanging blauwe bollen rotonde Nieuwe Tiendweg | | 124 | | |
| Groot onderhoud diverse trappen in Krimpen | | 30 | | |
| HIJ-zitjes | | | | 26 |
| Vervanging ponton/aanlegsteiger Waterbus | 400 | | | |
| Vervangen en verzwaren elektrakasten baggeren Sliksloothaven | | | | 272 |
| Vervanging houten keerwanden Fontijnehof, Goudriaanhof, etc. | | | 95 | |
| Vervanging en groot onderhoud bruggen incl. Stormpolderbrug | 163 | | 30 | |
| Baggeren watergangen | 300 | | 300 | |
| Onderhoud en vervanging toplaag, balustrades, etc. aanbrug | 20 | 203 | | |
| Herstratingsprojecten (incl. sanering) | 7.111 | 4.222 | 6.636 | 5.239 |
| Rioleringsprojecten (klimaatadaptief en "normaal") | 4.527 | 3.568 | 4.388 | 3.742 |
| Alternatieve fietsroute Ouverturelaan | 350 | | | |
| Fase 3 Waalhoven | 442 | | | |
| Programma 3 Maatschappelijk domein | 17.926 | 4.124 | 16.025 | 4.358 |
| Diverse inventaris de Tuyter | | | 67 | |
| Kwaliteit zwembad | 600 | | | |
| Kwaliteit en duurzaamheid zwembad | 960 | | | |
| Vervanging toplaag "van Bronckhorst kunstgrasveld" | | | 50 | |
| TCK - voldoen aan geluidsnormen | 182 | | | |
| Onderwijshuisvesting IHP (incl. sloop, bouw- en woonrijp) | 14.174 | 4.124 | 15.908 | 4.358 |
| Veld 2 DCV | 725 | | | |
| Tweede Gio Court | 220 | | | |
| Speelplaatsen | 400 | | | |
| Padelbanen TVL/TCK | 666 | | | |
| Overhead | 509 | | | |
| Vervanging noodstroomaggregaat raadhuis | 29 | | | |
| Inrichting Raadhuis | 320 | | | |
| Techniek Raadhuis | 160 | | | |
| Totaal investeringen | 31.749 | 12.271 | 27.574 | 13.636 |

Investerings Onderhoud Kapitaalgoederen

Hieronder volgt per programma een overzicht van alle investeringen die ten laste komen van de voorziening onderhoud kapitaalgoederen.



| Investerings Vastgoed OK | Begroting 2024 | Begroting 2025 | Begroting 2026 | Begroting 2027 |
|--|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Programma 1 Bestuur en Veiligheid | 42 | 82 | 56 | 2 |
| Vastgoed OK - veiligheid (brandweerkazerne) | 42 | 82 | 56 | 2 |
| Programma 2 Ruimtelijk domein | 137 | 141 | 91 | 48 |
| Vastgoed OK - openbare ruimte en verkeer | 5 | 15 | | |
| Vastgoed OK - afval, riolering en begraven | 42 | 23 | 81 | 39 |
| Vastgoed OK - volkshuisvesting (Noord 102 en KOV) | 89 | 103 | 10 | 9 |
| Programma 3 Maatschappelijk domein | 1.424 | 294 | 1.369 | 104 |
| Vastgoed OK - binnensport | 353 | 195 | 445 | 91 |
| Vastgoed OK - buitensport | 949 | 34 | 897 | 3 |
| Vastgoed OK - cultuur (Tuyter, musea, monumenten, etc) | 122 | 65 | 27 | 10 |
| Programma 4 Sociaal domein | 24 | 35 | | |
| Vastgoed OK - preventie (gebouw UMAM) | 24 | 35 | | |
| Overhead | 31 | 17 | 9 | 10 |
| VG OK - overhead (raadhuis, huisv.buitenr, verz, alg VG) | 31 | 17 | 9 | 10 |
| Totaal investeringen | 1.657 | 569 | 1.526 | 164 |

Nieuw beleid

Nieuw beleid en intensiveringen

Onderstaand is er een tabel opgenomen met het nieuw beleid en intensiveringen. Enkele voorstellen voor nieuw beleid starten pas vanaf het begrotingsjaar 2025. Ook zijn er voorstellen voor nieuw beleid dat in de vorm van een investering worden gerealiseerd. De kapitaallasten voor deze investeringen zijn in onderstaand overzicht opgenomen.

Het nieuw beleid dat via deze begroting wordt geaccordeerd, wordt door het college in uitvoering genomen. In een enkel geval worden middelen gevraagd voor de uitvoering van beleid dat nog moet worden vastgesteld, Er wordt dan ruimte in de begroting beschikbaar gemaakt die pas kan worden ingezet als het beleid is vastgesteld.



| Nieuw beleid en intensiveringen | Dekking | Begroting | Begroting | Begroting | Begroting | Investering |
|--|------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-------------|
| | | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 | |
| Programma 1 Bestuur en veiligheid | | 31 | | 12 | | |
| Burgemeestersbenoeming | Vrije reserve | 20 | | | | |
| Inzet mystery guest Nalevingsonderzoek | | 11 | | 12 | | |
| Programma 2 Ruimtelijk domein | | 548 | 300 | 237 | 187 | |
| Aanvullend beleid afval en grondstoffen | Afvalstoffenheffing | 50 | 58 | 58 | 58 | |
| Fase 3 Waalhoven | Lijksbezorgingsrechten | | 15 | 15 | 16 | 442 |
| Bomenbeheer | Vrije reserve | 100 | | | | |
| Bomen voor bewoners | | 25 | 26 | 26 | 27 | |
| Plantvakken | | 125 | 50 | 51 | | |
| Lokale aanpak isolatie | Rijksbijdragen | 102 | | | | |
| Onderzoek oneigenlijk gebruik gemeentegrond | Verkoop grond | 25 | | | | |
| Uitvoeringsprogramma woonvisie | | | 30 | 25 | 26 | |
| Soortenmanagementplan | Vrije reserve | 75 | 75 | 15 | 15 | |
| Vervanging overbescherming IJsselboulevard | | 19 | 19 | 18 | 18 | |
| Bevorderen biodiversiteit | | 10 | 10 | 11 | 11 | |
| LED verlichting Stormpolder | | 10 | 10 | 10 | 10 | |
| Aanpassing Omloopstoep | | 8 | 7 | 7 | 7 | |
| Programma 3 Maatschappelijk domein | | 295 | 339 | 341 | 332 | |
| Speelplaatsen | | | 31 | 30 | 30 | 400 |
| Digitaalhuis | | 75 | 77 | 79 | 81 | |
| TCK - voldoen aan geluidsnormen | | | 14 | 14 | 14 | 182 |
| Informatiepunt digitale overheid | Rijksbijdragen | 30 | 30 | 31 | 32 | |
| Kantine en veld 2 DCV | | 43 | 54 | 54 | 54 | 725 |
| Tweede Gio Court | | | 17 | 17 | 17 | 220 |
| Padelbanen TVL/TCK | Kostprijsdekkende huur | | 33 | 33 | 33 | 666 |
| Evenementen | | 104 | | | | |
| Verhoging bijdrage Lokale Omroep Krimpen | Vrije reserve | 45 | 10 | 10 | | |
| Kwaliteit en duurzaam zwembad | | | 74 | 73 | 72 | 600 |
| Programma 4 Sociaal domein | | 411 | 313 | 120 | 127 | |
| Bevorderen van een inclusieve samenleving | | 21 | 22 | 22 | 23 | |
| Versterken zelfredzaamheid en bekendheid van voorzieningen | | 50 | 51 | 53 | 54 | |
| Op weg naar een gezonde gemeente | | 50 | 50 | | | |
| Reintegratie in het kader van de participatiewet | | 20 | 21 | 21 | 22 | |
| Verbeteren mobiliteit lagere inkomens | | 64 | 66 | 67 | 69 | |
| Van woonzorgvisie naar actie | Vrije reserve | 25 | | | | |
| Veerkrachtig Krimpen | | 50 | 50 | | | |
| Update actieplan Armoede | | 191 | 189 | 192 | 195 | |
| Inzet op uitstroom | | 100 | 100 | | | |
| Verlaging BUIG door inzet op uitstroom | | -160 | -235 | -235 | -235 | |
| Middelen | | 645 | 586 | 553 | 491 | |
| Functiehuis | | 350 | 364 | 379 | 394 | |
| Inrichting Raadhuis | | | 35 | 35 | 35 | 320 |
| Privacy op orde (DPIA's) | | 20 | 25 | 28 | 30 | |
| Techniek Raadzaal | | | 34 | 33 | 33 | 160 |
| Digitale toegankelijkheid | Vrije reserve | 50 | | | | |
| Archivering Corsa en omgevingsvergunningen | Vrije reserve | 100 | | | | |
| Wet open overheid | Algemene uitkering | 75 | 77 | 79 | | |
| WMEBV (klantportaal) | Algemene uitkering | 50 | 51 | | | |



| | | | | | | |
|--|--|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| Totaal | | 1.931 | 1.538 | 1.262 | 1.137 | 3.715 |
| Dekking uit reserve | | -405 | -75 | | | |
| Overige dekking | | -332 | -264 | -216 | -138 | |
| Nieuw beleid en intensiveringen inclusief dekking | | 1.194 | 1.199 | 1.046 | 999 | |

Reserves en voorzieningen

Reserves

De reserves vormen het eigen vermogen van de gemeente. Over de reserves wordt geen rente berekend. Daarom heeft aanwending geen gevolgen voor de rentelasten of -baten in de begroting. Het mogelijk waardeverlies door niet toevoegen van inflatie aan de reserves is zeer beperkt.

Alle reservemutaties lopen via de programma's en zijn per programma toegelicht. De mutaties per reserve zijn in onderstaande tabel weergegeven. Dit betreft alleen mutaties op basis van besluitvorming.

| Overzicht reserves | 1-1-2024 | Mutaties 2024 | 1-1-2025 | Mutaties 2025 | 1-1-2026 | Mutaties 2026 | 1-1-2027 | Mutaties 2027 | 1-1-2028 |
|---|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Algemene reserves | | | | | | | | | |
| Algemene Dienst | 6.843 | -500 | 6.343 | - | 6.343 | - | 6.343 | - | 6.343 |
| Grondexploitatie | 6.137 | -300 | 5.837 | -300 | 5.537 | 61 | 5.598 | -300 | 5.298 |
| Vrije reserve | 357 | -23 | 335 | -75 | 260 | - | 260 | - | 260 |
| Begrotingstekorten | 4.000 | - | 4.000 | - | 4.000 | - | 4.000 | - | 4.000 |
| Totaal algemene reserves | 17.337 | -823 | 16.515 | -375 | 16.140 | 61 | 16.201 | -300 | 15.901 |
| Bestemmingsreserves | | | | | | | | | |
| Eneco | 8.100 | -100 | 8.000 | - | 8.000 | - | 8.000 | - | 8.000 |
| Overrente | 1.245 | -181 | 1.063 | -164 | 900 | -146 | 754 | -128 | 626 |
| Maatschappelijke voorzieningen | 5.417 | - | 5.417 | - | 5.417 | - | 5.417 | - | 5.417 |
| Afschrijving Grote Kruising | 15.123 | -605 | 14.518 | -605 | 13.913 | -605 | 13.308 | -605 | 12.703 |
| Afschrijvingen Maatschappelijk nut | 3.051 | 1.420 | 4.470 | 1.106 | 5.576 | 973 | 6.549 | 943 | 7.492 |
| Afschrijving riolering fase 1 Oud Krimpen | 423 | -11 | 412 | -11 | 402 | -11 | 391 | -11 | 380 |
| Asielopvang | 1.181 | - | 1.181 | - | 1.181 | - | 1.181 | - | 1.181 |
| Hart van Krimpen | 1.000 | - | 1.000 | - | 1.000 | - | 1.000 | - | 1.000 |
| Toekomstfonds | 1.000 | - | 1.000 | - | 1.000 | - | 1.000 | - | 1.000 |
| Afschrijving veld DCV | 770 | -60 | 710 | -60 | 649 | -60 | 589 | -60 | 529 |
| Afschrijving veld MHCK | 690 | -54 | 635 | -54 | 581 | -54 | 527 | -54 | 473 |
| Totaal bestemmingsreserves | 37.999 | 408 | 38.407 | 212 | 38.619 | 96 | 38.715 | 85 | 38.800 |
| Egalisatiereserves | | | | | | | | | |
| Reiniging | 72 | - | 72 | - | 72 | - | 72 | - | 72 |
| Riolering | 348 | - | 348 | - | 348 | - | 348 | - | 348 |
| Omgevingsvergunningen | 510 | -152 | 358 | -50 | 308 | -308 | 0 | - | 0 |
| Totaal egalisatiereserves | 930 | -152 | 778 | -50 | 728 | -308 | 420 | 0 | 420 |
| Totaal reserves | 56.266 | -567 | 55.700 | -213 | 55.487 | -150 | 55.336 | -215 | 55.121 |



Structurele reservemutaties

In het overzicht incidentele baten en lasten zijn de incidentele reservemutaties opgenomen. Het totaaloverzicht van de structurele reservemutaties is in de volgende tabel weergegeven.

| Structurele reservemutaties | Reserve | Begroting 2024 | Meerjarenraming | | |
|--|-----------------------------|-------------------|-----------------|---------------|---------------|
| | | | 2025 | 2026 | 2027 |
| Grondexploitatie | Grondexploitatie | -300 | -300 | -300 | -300 |
| Vrijval obv rentevoordeel | Overrente | -181 | -164 | -146 | -128 |
| Afschrijving Grote Kruising | Afschrijving Grote Kruising | -605 | -605 | -605 | -605 |
| Afschrijving riolering klimaatadaptatie | Afschrijving Riolering | -11 | -11 | -11 | -11 |
| Afschrijving DCV | Afschrijving DCV | -60 | -60 | -60 | -60 |
| Afschrijving MHCK | Afschrijving MHCK | -54 | -54 | -54 | -54 |
| Egalisatie opbrengst omgevingsvergunningen | Omgevingsvergunningen | -152 | -50 | -308 | |
| Totaal structurele reservemutaties | | -1.364 | -1.244 | -1.484 | -1.158 |

Mutaties reserves 2024

Een overzicht met alle reservemutaties voor het jaar 2024 is in de volgende tabel weergegeven.



| Mutaties reserves 2024 | Mutatie | Programma |
|---|-------------|----------------------------|
| Algemene reserves | | |
| Algemene Dienst | | |
| Onttrekking naar de Vrije Reserve | -500 | Niet-programma gerelateerd |
| Grondexploitatie | | |
| | -300 | Ruimtelijk domein |
| Vrije reserve | | |
| Storting vanuit de Algemene Reserve | 500 | Niet-programma gerelateerd |
| Dekking Burgermeestersbenoeming | -20 | Bestuur en Veiligheid |
| Dekking Bomenbeheer | -100 | Ruimtelijk domein |
| Dekking Soortenmanagementplan | -75 | Ruimtelijk domein |
| Dekking Lokale Omroep Krimpen | -35 | Maatschappelijk domein |
| Dekking Voedselbank | -118 | Sociaal domein |
| Dekking Van woonzorgvisie naar actie | -25 | Sociaal domein |
| Dekking Corsa omgevingsvergunning | -100 | Overhead |
| Dekking Digitale toegankelijkheid | -50 | Overhead |
| Totaal algemene reserves | -823 | |
| Bestemmingsreserves | | |
| Overrente | | |
| Vrijval obv rentevoordeel | -181 | Niet-programma gerelateerd |
| Afschrijving Grote Kruising | | |
| Afschrijving Grote Kruising | -605 | Ruimtelijk domein |
| Eneco | | |
| Onttrekking subsidies verduurzaming gebouwde omgeving | -100 | Ruimtelijk domein |
| Afschrijving riolering fase 1 Oud Krimpen | | |
| Afschrijving klimaat adaptieve maatregelen fase 1 Oud Krimpen | -11 | Ruimtelijk domein |
| Afschrijvingen Maatschappelijk nut | | |
| Afschrijving MN | 1249 | Ruimtelijk domein |
| Dekking Kapitaallasten wegbeheer | 150 | Ruimtelijk domein |
| Afschrijvingsdeel t.b.v. reserve | -12 | Ruimtelijk domein |
| Afschrijvingen MN | 32 | Maatschappelijk domein |
| Afschrijving DCV | | |
| Afschrijving DCV | -60 | Maatschappelijk domein |
| Afschrijving MHCK | | |
| Afschrijving MHCK | -54 | Maatschappelijk domein |
| Totaal bestemmingsreserves | 408 | |
| Egalisatiereserves | | |
| Omgevingsvergunningen | | |
| Aanpassing leges omgevingsvergunning | 827 | Ruimtelijk domein |
| Correctie kostprijsmodel omgevingsvergunning | -163 | Ruimtelijk domein |
| Herberekening leges omgevingsvergunning | -14 | Ruimtelijk domein |
| Herberekening reserve mutatie omgevingsvergunning | -803 | Ruimtelijk domein |
| Totaal egalisatiereserves | -152 | |
| Totaal mutaties reserves 2024 | -567 | |



Voorzieningen

De voorzieningen zijn een onderdeel van het vreemd vermogen van de gemeente. De toevoegingen aan voorzieningen vinden plaats ten laste van de exploitatie en zijn op de betreffende programma's als lasten opgenomen. Aanwendungen van de voorzieningen worden rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en zijn niet zichtbaar in de lasten op programma's, omdat het balansmutaties zijn.

| Overzicht voorzieningen | 1-1-2024 | Mutaties | 1-1-2025 | Mutaties | 1-1-2026 | Mutaties | 1-1-2027 | Mutaties | 1-1-2028 |
|--|--------------|---------------|--------------|-------------|--------------|---------------|--------------|-------------|--------------|
| Voorzieningen met relatie tarieven | | | | | | | | | |
| Rioleringen | 3.984 | -1.239 | 2.745 | -936 | 1.809 | -933 | 876 | -780 | 96 |
| Totaal voorzieningen met relatie tarieven | 3.984 | -1.239 | 2.745 | -936 | 1.809 | -933 | 876 | -780 | 96 |
| Voorzieningen voor onderhoud | | | | | | | | | |
| Onderhoud Kapitaalgoederen | 605 | -65 | 540 | 149 | 689 | -154 | 535 | 488 | 1.023 |
| Totaal voorzieningen voor onderhoud | 605 | -65 | 540 | 149 | 689 | -154 | 535 | 488 | 1.023 |
| Voorzieningen voor onzekere verplichtingen | | | | | | | | | |
| Dubieuze debiteuren | 559 | - | 559 | - | 559 | - | 559 | - | 559 |
| Pensioenvoorziening wethouders | 3.111 | - | 3.111 | - | 3.111 | - | 3.111 | - | 3.111 |
| Verlofsparen | 15 | - | 15 | - | 15 | - | 15 | - | 15 |
| Verliesvoorziening Werf aan de IJssel | 261 | - | 261 | - | 261 | - | 261 | -261 | - |
| Totaal voorzieningen voor onzekere verplichtingen | 3.947 | 0 | 3.947 | 0 | 3.947 | 0 | 3.947 | -261 | 3.685 |
| Voorzieningen derdengelden | | | | | | | | | |
| Spaarsaldi Hypotheek Totaal Plan | 927 | -10 | 917 | -17 | 900 | -54 | 846 | 62 | 908 |
| Totaal voorzieningen derdengelden | 927 | -10 | 917 | -17 | 900 | -54 | 846 | 62 | 908 |
| Totaal voorzieningen | 9.462 | -1.313 | 8.149 | -805 | 7.344 | -1.141 | 6.203 | -492 | 5.712 |

Incidenteel / structureel

Incidentele baten en lasten

Bij de beoordeling of een raming structureel of incidenteel is, gaat het om het principe of de raming voortvloeit uit de normale bedrijfsvoering. Als dat zo is, dan is de raming structureel. Binnen de normale bedrijfsvoering kan het voorkomen, dat er in het ene jaar geen of nauwelijks lasten voor een bepaald onderdeel zijn (verkiezingen), terwijl dat in het andere jaar wel zo is. Ook kunnen er in een bepaald jaar hogere lasten (bijvoorbeeld extra kosten representatie) of baten (bijvoorbeeld leges omgevingsvergunningen) zijn. In al deze gevallen zal dan toch sprake zijn van structurele baten en lasten, omdat ze voortvloeien uit de normale bedrijfsvoering. Wanneer we dit uitgangspunt hanteren, is slechts sprake van incidentele baten en lasten in de volgende situaties:

- Nieuwe baten en/of lasten die zich maximaal drie jaar voordoen;
- Exploitatieverliezen;
- Mogelijke effecten van het afstoten van activa en/of het doen van extra afschrijvingen;
- Beschikkingen over en stortingen in de (algemene) reserves;
- Winstafdrachten en/of verliesbijdragen van/aan het grondbedrijf;
- Verrekeningen van oude jaren.



In het overzicht van incidentele baten en lasten zijn de reservemutaties weergegeven bij de betreffende incidentele posten. Tevens bevat het overzicht de incidentele posten van nieuw beleid, zodat een volledig en realistisch beeld ontstaat van alle incidentele baten en lasten die voor de komende jaren worden voorzien.

| Incidentele posten inclusief mutaties reserves | Begroting 2024 | | Begroting 2025 | | Begroting 2026 | | Begroting 2027 | |
|---|----------------|--------------|----------------|-----------|----------------|-------|----------------|-------|
| | Lasten | Baten | Lasten | Baten | Lasten | Baten | Lasten | Baten |
| Programma 1 Bestuur en veiligheid | | | | | | | | |
| Burgemeestersbenoeming | 20 | | | | | | | |
| Dekking Burgemeestersbenoeming | | -20 | | | | | | |
| Programma 2 Ruimtelijk domein | | | | | | | | |
| Dekking Bomenbeheer | | -100 | | | | | | |
| Lokale aanpak isolatie | 102 | | | | | | | |
| Dekking lokale aanpak isolatie | | -102 | | | | | | |
| Onderzoek oneigenlijk gebruik gemeentegrond | 25 | | | | | | | |
| Dekking onderzoek oneigenlijk gebruik gemeentegrond | | -25 | | | | | | |
| Dekking Soortenmanagementplan | | -75 | | -75 | | | | |
| Storting kapitaallasten openbare ruimte | 1.388 | | 1.073 | | 939 | | 909 | |
| Onttrekking subsidies verduurzaming gebouwde omgeving | | -100 | | | | | | |
| Afwikkeling grondexploitaties | | | | | 361 | | | |
| Programma 3 Maatschappelijk domein | | | | | | | | |
| Storting kapitaallasten openbare ruimte | 32 | | 33 | | 34 | | 34 | |
| Dekking Lokale Omroep Krimpen | | -35 | | | | | | |
| Programma 4 Sociaal domein | | | | | | | | |
| Dekking Van woonzorgvisie naar actie | | -25 | | | | | | |
| Dekking Voedselbank | | -118 | | | | | | |
| Overhead | | | | | | | | |
| Digitale toegankelijkheid | 50 | | | | | | | |
| Dekking Digitale toegankelijkheid | | -50 | | | | | | |
| Archivering Corsa en omgevingsvergunningen | 100 | | | | | | | |
| Dekking Archivering Corsa en omgevingsvergunningen | | -100 | | | | | | |
| Niet-programma gerelateerd | | | | | | | | |
| Storting van de Algemene- naar de Vrije reserve | 500 | -500 | | | | | | |
| Totaal | 2.217 | 1.250 | 1.106 | 75 | 1.334 | | 943 | |

Structureel en reëel evenwicht

Het bestaande begrip "evenwicht" wordt nader toegelicht in de Gemeentewet. De toezichthouder toetst of de begroting structureel en reëel in evenwicht is. Met het begrip "structureel evenwicht" wordt nadrukkelijk bedoeld dat in de begroting structurele lasten gedekt dienen te worden door structurele baten. Het reëel evenwicht houdt in dat onderzoek wordt gedaan naar de realiteit van de ramingen. Daarbij dienen de begrotingen en meerjarenramingen volledig te zijn.

Het overzicht van incidentele baten en lasten is van essentieel belang voor het toezichtcriterium structureel en reëel evenwicht. Voor een juist beeld van de budgettaire positie worden de incidentele componenten uit het saldo geëlimineerd. De begroting voldoet in 2024 aan het toezichtcriterium structureel en reëel evenwicht: de structurele lasten worden volledig gedekt door structurele baten.



| Structureel evenwicht | Begroting | Meerjarenraming | | |
|------------------------------|--------------|-----------------|---------------|---------------|
| | 2024 | 2025 | 2026 | 2027 |
| Lasten | | | | |
| Incidentele lasten | 297 | | | |
| Incidentele reservemutaties | 1.920 | 1.106 | 1.334 | 943 |
| Structurele lasten | 106.195 | 98.483 | 103.957 | 108.710 |
| Baten | | | | |
| Incidentele baten | 127 | | | |
| Incidentele reservemutaties | 1.123 | 75 | | |
| Structurele baten | 107.203 | 100.029 | 100.191 | 104.763 |
| Structureel resultaat | 1.008 | 1.546 | -3.766 | -3.948 |

Financiering

Financiering

De gemeente Krimpen aan den IJssel maakt uitsluitend gebruik van totaalfinanciering. Dit wil zeggen dat bij het aantrekken van leningen wordt gekeken naar de totale financieringsbehoefte. Er wordt dus niet voor specifieke investeringen/projecten geleend. In 2023 is een nieuwe lening afgesloten voor een bedrag van € 15 miljoen. Deze lening was nog niet direct nodig, maar vanwege de oplopende rente hebben wij geanticipeerd op de liquiditeitsbehoefte die eind 2023 en in 2024 wordt verwacht.

In deze meerjarenbegroting rekening gehouden met een nieuwe lening in 2025, voor € 20 miljoen, tegen een verondersteld rentepercentage van 3%. Deze lening is noodzakelijk vanwege de omvang van geplande investeringen voor met name de uitvoering van het IHP en in de buitenruimte. Vanwege de renteontwikkeling van het afgelopen jaar is een risico opgenomen.

De ontwikkeling van de leningenportefeuille heeft invloed op de financiële kengetallen, met name de solvabiliteit en de netto schuldquote. In de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing zijn deze kengetallen en de duiding opgenomen. De (verplichte) berekeningen van onder andere het rente omslagpercentage en de kasgeldlimiet zijn opgenomen in de paragraaf Financiering.

EMU-saldo en balansprognose

Balansprognose

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo is er in de vernieuwing BBV een geprognosticeerde balans voorgeschreven. Bijgaand wordt de balansprognose voor de komende 4 jaar weergegeven.



| Balansprognose | 1-1-2024 | 31-12-2024 | 31-12-2025 | 31-12-2026 | 31-12-2027 |
|---|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Immateriele vaste activa | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Materiele vaste activa | 92.044 | 101.564 | 106.001 | 109.630 | 112.605 |
| Financiële vaste activa | 14.713 | 14.244 | 13.700 | 13.074 | 12.404 |
| Voorraden | 8.140 | 3.753 | 2.805 | 4.205 | 4.205 |
| Uitzettingen met een looptijd korter dan 1 jaar | 14.693 | 10.737 | 17.717 | 10.737 | 10.737 |
| Liquide middelen | 773 | 0 | 738 | 0 | 0 |
| Overlopende activa | 5.587 | 5.887 | 5.987 | 5.987 | 5.987 |
| Activa | 135.950 | 136.185 | 146.949 | 143.633 | 145.938 |
| Eigen vermogen | 58.307 | 57.782 | 58.083 | 50.994 | 45.870 |
| Voorzieningen | 10.479 | 9.204 | 7.265 | 6.162 | 5.382 |
| Vaste schulden | 55.758 | 52.710 | 69.995 | 66.480 | 71.961 |
| Vlottende schulden | 8.976 | 14.060 | 9.176 | 17.567 | 20.295 |
| Overlopende passiva | 2.430 | 2.430 | 2.430 | 2.430 | 2.430 |
| Passiva | 135.950 | 136.185 | 146.949 | 143.633 | 145.938 |

EMU-saldo

De berekening van het EMU-saldo vindt plaats op kasbasis. Omdat gemeenten echter een gemodificeerd baten- en lastenstelsel hanteren en daar dus ook op sturen, krijgt het EMU-saldo in de begrotings- en verantwoordingscyclus niet de gewenste aandacht. Het EMU-saldo kan uit de balansprognose worden afgeleid als het saldo van mutaties in de vorderingen en de mutaties in de schulden, ofwel de som van de mutaties van de vaste en vlottende financiële activa minus de som van de mutaties van de vaste en vlottende schuld.

| EMU-saldo | Begroting 2023 | Begroting 2024 | Begroting 2025 | Begroting 2026 | Begroting 2027 |
|--------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
| Berekend EMU-saldo | -11.338 | -6.933 | -5.127 | -11.743 | -8.878 |

